

20 როგორ
 მიღის საქვე
 ლიბიანი,
 ქალბატონო
 კლინტონ?

9
 «ზვიად გამსახურდია არ იყო
 რუსოფობი... მისი იდეა იყო
 კეთილგანზობილი ურთიერთობა
 რუსეთსა და საქართველოს შორის»

«საგანგებო, რომ ჩვენი ხელისუფლებები მთელი ამ წლის
 განმავლობაში ყოველდღე გაუპატიურებელ ნაბიჯებს დგამდნენ.
 ისინი თანახმანი იყვნენ და არიან, ერთი სახელმწიფოს
 მონა-მორჩილი გახდნენ და საქართველოს ტერიტორია
 სახელმწიფოების შეჯახების პოლიგონად აქციონ»

2
 გიქინა ივანიშვილის
 ღია წერილი –
 მითები და რეალობა

10
 «აბონენტებო,
 თუ თქვენი
 ინტერესები
 ილახება,
 აუხილებლად
 მიმართეთ სეპეკს»

მამა ნიკოლოზი (ჩხიკვაძე):
**ჩვენი არჩევანი
 ევროპა არ არის,
 ეს ტყუილია**

«ეს სიხრუე თავის დროზე სააკაშვილმა
 მოახვინა თავს საზოგადოებას
 და ახლა ესენი იმეორებენ»

8
 საჭმლთა
 ოქუპაციის
 გუზუნი უნდა
 გაუქმდეს და
 მის ადგილას
 სააკაშვილის
 მიერ
 ქართველთა
 გენოციდის
 გუზუნი უნდა
 დაარსდეს

«ერთიანი
 ნაციონალური
 მოძრაობა»
 უნდა გასაპატივდეს
 და მისი საქმიანობა
 ისევე აიკრძალოს,
 როგორც
 თავის დროზე
 გასაპატივდეს
 ნიურნბერგში
 გერმანული ფაუზი»

7
 «ვერაფერს
 გავაკეთებთ
 განათლებული
 ხალხის იმედად,
 შეიგნოს ეს,
 ბოლოს და ბოლოს,
 ხელისუფლებამ!»

14
**რეზო
 გაბრიანიძე — 80**

დავით ნემსაძე:
5
 სიღაპელის თავდასხვის
 მინისტრად დანიშნაუნი
 გადაწყვეტი რილი
 შეასრულა ამერიკის
 იმუნიტეტად
 ელჩმა საქართველოში

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბანა სახელისუფლო სტრუქტურები (ბანსაქართველო — კალმანი უწყებები) „ნაცმოძრაობის“ ყოფილი თუ მოქმედი წევრებით არ არის სავსე? ბანა კორცხელში გამართულ შუალედურ არჩევნებში „ქართულმა ოცნებამ“ „ნაცმოძრაობის“ მოქმედი წევრი(!) არ დაასახელა თავის კანდიდატად? ბანა კორცხელშიც იმავე მეთოდით, ცემა-ტყუარით, არ ჩატარდა არჩევნები, როგორც მეთოდებსაც თავის დროზე „ნაცმოძრაობა“ იყენებდა?

ბიძინა ივანიშვილის ღია წერილი — შიშები და რეალობა

30 მაისს ექსპრემიერმა ბიძინა ივანიშვილმა გამოაქვეყნა ღია წერილი, რომელშიც განვლილი 4 წელიწადი შეაჯამა. მმართველი გუნდის საქმიანობა, ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობა და სამომავლო გეგმები, ქვეყნისა და მსოფლიოს წინაშე არსებული გამოწვევები, საქართველოს საგარეო პოლიტიკური კურსი, მეზობელ ქვეყნებთან თანამშრომლობა და ერებს შორის ურთიერთობა — აი ძირითადი საკითხები, რომლებზეც წერილში ყურადღება გამახვილებულია.

ბიძინა ივანიშვილის ღია წერილმა საზოგადოების წარმომადგენელთა შორის არაერთგვარი შეფასებები გამოიწვია, უფრო მეტიც — ურთიერთგამომრიცხავი. ერთნი მიიჩნევენ, რომ ივანიშვილის წერილში ტყუილებისა და ტრაზისის მორიგი კასკადი იყო. მეორენი, ძირითადად, „ქართული ოცნების“ წევრები ბიძინა ივანიშვილს ხოტბას ასხამენ და ამბობენ, რომ ეს იყო ყველაზე იმედია, ობიექტური და სწორი შეფასება; პარლამენტის ვიცე-სპიკერ მანანა კობახიძეს კი „ივანიშვილის წერილი იყო ილია ჭავჭავაძის პუბლიცისტიკა გაახსენა“.

ამ საპრობლემო მკაცრ წერილში ბიძინა ივანიშვილი პასუხობს, მაგრამ ყურადღებას მხოლოდ რამდენიმეზე გაამახვილებდა:

ბიძინა ივანიშვილი წერილის იმ ნაწილში („სად ვიყავით“), რომელშიც მოჰყავს ნაწყვეტები 2011 წლის 7 ოქტომბერს გამოქვეყნებული მიმართვიდან, აღნიშნავს:

„საგადასახადოს, პროკურატურისა და სასამართლოს გამოყენებით ქართული ბიზნესზე ისეთი გაუგონარი ძალადობა განხორციელდა, რომ საქართველოში, პრაქტიკულად, თავისუფალი ბიზნესი აღარ არსებობს... ერთ დიდ ციხედ გადაქცეული მთელი ქვეყანა, ასეულობით ათასი პატიმარი და პრობაციონერი იმას ნიშნავდა, რომ ლამის მთელი მოსახლეობა პატიმრების ჭირის უფლად იყო ქცეული და ციხის კარს შეჰყურებდა. ტოტალური მოსმენები, თვალთვალთვალი, ფარული გადაცემები, დასმენების მანტაჟი ჩვეულებრივი მოვლენად აღიქმებოდა.“

ვისაც ხელისუფლების მიმართ კრიტიკულ დამოკიდებულება შეატყობდნენ, სამსახურებიდან აგდებდნენ, ქონებას ართმევდნენ, ცემდნენ, აპატიმრებდნენ, ციხეში სასტიკად აწამებდნენ და, თუ საჭიროდ მიიჩნევდნენ, კლავდნენ კიდევ. ორმაგი სტანდარტი მართლმართლებად — სინამდვილეში ქვეს ხდიდნენ ადამიანებს, სხვების დასახად კი დემოკრატიის შექმნად მოჰყავდათ თავი“.

რომ ადამიანებს წართმეულ ბიზნესს დაუბრუნებდით, მკვლელებსა და მწამებლებს კი სათანადოდ დასჯიდით, მაგრამ მოხდა ასე? მხოლოდ შს ყოფილი მინისტრი **ვანო მერაბიშვილი** და თბილისის ექსპრემიერ **გიგი უგულავა** არიან დამნაშავენი 2003-2012 წლებში ქართველი ხალხის თავზე დატრიალებულ უბედურებებში? განა დამნაშავე ნაციონალებთან კოაბიტაციის გამო დაუჭირა მხარი ამომრჩეველმა „ქართულ ოცნებას“ და პირადად ბიძინა ივანიშვილს? ხომ ცხადია, რომ სწორედ ეს კოაბიტაციის შედეგად აღზევდა „ნაციონალური მოძრაობა“ და ახლა ამ დანაშაულებრივი ორგანიზაციის „დაუსჯელობის სინდრომი“ ვათამაშებულნი წევრები საქართველოს მოსახლეობას ხელისუფლების სათავეში დაბრუნებით ეშუქრებიან. განა სახელისუფლო სტრუქტურები (განსაკუთრებით — ძალადის უწყებები) „ნაცმოძრაობის“ ყოფილი თუ მოქმედი წევრებით არ არის სავსე? განა კორცხელში გამართულ შუალედურ არჩევნებში „ქართულმა ოცნებამ“ „ნაცმოძრაობის“ მოქმედი წევრი(!) არ დაასახელა თავის კანდიდატად? განა კორცხელშიც ისეთივე მეთოდით, ცემა-ტყუარით, არ ჩატარდა არჩევნები, როგორც მეთოდებსაც თავის დროზე „ნაცმოძრაობა“ იყენებდა?

„ამ ოთხ წელიწადში ჩავატარეთ სამგალობო — 2013 წლის საპრეზიდენტო და 2014 წლის თვითმმართველობის არჩევნები და ბოლო მოვუღეთ მოქალაქეებისთვის ხმების მოპარვის დანაშაულებრივ პრაქტიკას“.

ამ ფრაზის წერისას ბატონ ბიძინას, ალბათ, არ გაახსენდა 2015 წლის ოქტომბერში საგარეჯოში გამართული შუალედური არჩევნები, როდესაც თავდაცვის მინისტრმა თინა ხიდაშელმა სამინისტროს რესურსი გამოიყენა და რესპუბლიკური პარტიის წარმომადგენელ თამარ ხიდაშელს პარლამენტის დეპუტატობა გაუკვარახა.

განა სხვას რას აკეთებდნენ არჩევნების გაყალბებაში და ოსტატებული ნაციონალები? განა ეს არ არის იმ რეჟიმის მეთოდების გამოყენება, რომლებსაც გამოვლით 2011 წლის წერილში?!

„ისინი ღიად ქადაგებდნენ ქართველი კაცის ძირისძირობად გარდაქმნასა და რაღაც „ახალი ადამიანის“ ჩა-

მოყალიბების აუცილებლობის შესახებ, რაც სინამდვილეში ადამიანებისთვის ტვილი ავტორიტეტის ამ მიზნის განხორციელებაში ხელს უშლიდა და ამიტომ ებრძოდნენ ასე თავგამოდებით პატრიარქსა და მთლიანად ეკლესიას“.

და რა, შეწყდა ბრძოლა საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიისა და მისი საჭეთმპყრობელის წინააღმდეგ? შეწყდა და შეურაცხყოფა პატრიარქისა მართლმადიდებელთა რელიგიური გრძობებისა? განა პარლამენტის მიერ ერთხმად მიღებული ე.წ. ანტიდისკრიმინაციული კანონი ან ლგბტ-აქტივისტების მიერ საპატრიარქოს გალაგვის შედეგად არის შეურაცხყოფა არ არის?

სოციალურ ქსელებზე თავი რომ დავანებოთ, მედიასაშუალებები გადაჭედებულია საქართველოს პატრიარქისა და, საერთოდ, მართლმადიდებლობის ლანძღვა-გინებით ე.წ. არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელთა მხრიდან, რომლებსაც ფულს სწორედ ყოველგვარ ქართულისა და საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის ობსკურანტიზმის გადმონაშთად წარმოჩენაში უხდიან.

„2011 წელს მე ჩემს თანამოქალაქეებს დავკირდი, რომ, — წერს ბიძინა ივანიშვილი, — პერსპექტიულს გავხდით ოსეთის ტერიტორიებზე ქართული სახელმწიფოს იურისდიქციის აღდგენას. დაიწყო მათი რუსეთთან ურთიერთობის დალაგებას, გავალმწიფებდით აშშ-სა და ევროკავშირთან მეგობრობასა და ინტეგრაციას“.

ამ დაპირებებიდან, აშშ-სა და ევროკავშირთან მდგომარეობის „გაღრმავების“ გარდა, რაც თბილისში ბიოლოგიური ლაბორატორიის, ე.წ. სანკრთინული ცენტრის მოდერნიზაციასა და „ვიზალიზერალიზაციის“ გამოხატვა, არაფერი გაკეთებულა. აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის კი (რუსეთთან ურთიერთობის დალაგებაზე ლაპარაკი აღარ არის) ამჟამინდელი ხელისუფლება საერთოდ აღარ ახსენებს.

„2013-2016 წლებში (2016 წლის პროგნოზის გათვალისწინებით) პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა 62%-ით მეტია, ვიდრე 2009-2012 წლებში... მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის კონკურენტუნარიანობის გლობალურ რეიტინგში 2006-2007 წლებში 87-ე ადგილზე ვიყავით, 2011-2012 წლებში 88-ზე აღმოგვრჩინეთ, ხოლო 2015-2016 წლებში 66-ე ადგილზე გადაინაცვლეთ და ევროკავშირის რამდენიმე ქვეყანას გადაეუსწარი“.

სავალუტო ფონდის მიმდინარე წლის აპრილში გამოქვეყნებული კვლევის თანახმად, საქართველოში 2016 წელს ერთ სულ მოსახლეზე მთლიანი შიდა პროდუქტი პირველად გააჩნდა 10 000 საერთაშორისო დოლარს, რაც 25%-ით აღემატება 2012 წლის დონეს. იმავე კვლევის მიხედვით, 2017-2021 წლებში საქართველოს ეკონომიკა ერთ სულ მოსახლეზე გაანგარიშებით 46,4%-ით გაიზარდება“.

ამ (და სხვა) არნახული მიღწევების ნაკითხვის შემდეგ კაცი უნებლიეთ იფიქრებ, რომ ბატონი ბიძინა სხვა პლანეტაზე, სხვა ქვეყანაში ცხოვრობს ან კიდევ მითებს გვიყვება, რადგან რეალობა სხვაა — საქართველოში მაღალია უმუშევრობის დონე, ღარი გაუფასურებულია, ხოლო პენსიები — სასაცილო... ქვეყანაში, საიდანაც მილიონზე მეტი ადა-

მანი ლუკმაპურის საშოვნელად უცხოეთშია გადახვეწილი და ბევრი, შიმშილით რომ არ მოკვდეს, ნაგავში იქექება, რომელ ეკონომიკურ წარმატებაზეა ლაპარაკი?!

ყველაფრის მიუხედავად, ბიძინა ივანიშვილის წერილში არის მონაკვეთი, რომლის არსიც მისაღებაა. როგორც ჩანს, ივანიშვილის ზოგიერთი მრჩეველი კითხულობს და ჯეროვნად ანალიზებს გონივრულ წინადადებებს. ალბათ, ამით აიხსნება ივანიშვილის წერილში რიგი მონაკვეთების ასეთი მსგავსება იმასთან, რაზეც „საქართველო და მსოფლიო“ წლების წინათ წერდა — ეს არის საქართველოს ადგილი რეგიონში და საქართველოს საგარეო პოლიტიკური კურსი.

აი რას ამბობდა 2013 წლის ივნისში „საქართველო და მსოფლიოსთვის“ მიცემულ ინტერვიუში ცნობილი პოლიტოლოგი ალექსანდრე შაჭია:

„მიმანია, რომ საქართველო უნდა შეუდგეს რეგიონში იმ როლის შესრულებას, რომელიც ისტორიულად განპირობებულია მისი გეოპოლიტიკური მდგომარეობით, ბუნებრივი პირობებით, მოსახლეობის ეროვნული და კონფესიური შემადგენლობით, ქართველი ხალხის, როგორც სახელმწიფოს წარმომქმნელი ერის მენტალიტეტით. საქართველო მდებარეობს დასავლეთისა და აღმოსავლეთის მიჯნაზე, ცივილიზაციების გზაჯვარედინზე, ქრისტიანობისა და ისლამის შეხების ადგილას, მსგავსი ისლამის ძირითადი განათადგინების — მართლმადიდებლობის, კათოლიციკური, გრიგორიანობისა და ასევე ისლამის ძირითადი განსხვავებების — სუნიტებისა და შიტების შეხების ადგილას. აქვე ისტორიულად არსებობს იუდაიზმი, ასევე ქურთების,

იუდაიზმის, ასირიელებისა და მთელი რიგი ხალხების რელიგიები. და მიუხედავად ამისა, ისტორიას არ ახსოვს, რომ საქართველოში რელიგიური უთანხმოების ნადავზე მომხდარიყოს სერიოზული შეტაკება, მით უფრო რელიგიური უთანხმოების ნადავზე მომხდარიყოს სერიოზული შეტაკება, ანუ თანამედროვე მსოფლიოში ადამიანური თანაარსებობის ამ ყველაზე მნიშვნელოვანი ასპექტების შესამუშავებლად. მართალია, შევარდნამ და სააკაშვილმა საკუთარ მოსახლეობასთან ომის გაჩაღებით, რამაც ეთნოკონფლიქტების სახე მიიღო, უდავოდ სერიოზულად შელახეს საქართველოსა და ქართველების რეპუტაცია, მაგრამ, ვფიქრობ, საკითხის გონივრული დასმით ეს გამოცდილება შეიძლება ვაქციოთ კვლევის საგნად, როგორც, მაგალითად, ავანტიურისტული ხელისუფლების ვოლუნტარისტული ჩარევა ხალხების ბუნებრივად მიმდინარე თანაცხოვრებაში.

იდავლურ შემთხვევაში, საქართველოში შეიძლება იქნას დამილიტარიზირებული ძველად, თანამედროვე მსოფლიოს შემთხვევად ნაშრომისა და საერთაშორისო ინსტიტუტებისა განთავსდება. სწორედ სხვადასხვა ხალხებთან და რელიგიებთან მრავალსაუკუნოვანი თანაცხოვრების გამოცდილების გამო საქართველოს შეუძლია დიპლომატიის არენაზე იქცეს ისეთი საკითხების გადაწყვეტაში, როგორცაა თურქულ-ქურთული, ირანულ-აზერბაიჯანული, თურქულ-სომხური პრობლემები, რამეთუ საქართველოში თითოეული მხარე დაინახავს მონათესავე გარემოს უკონფლიქტო თანაცხოვრების ჩვეულებრივი გამოცდილებით. მსგავსი საქმიანობისთვის უზარმაზარი პერსპექტივები არის ჩრდილოეთ კავკასიაშიც. რუსეთთან ურთიერთობის ნორმალიზებში ჩვენ შეგულებული ვართ არსებით დახმარებას პრობლემების დარეგულირებაში, რომლებიც მუდმივად წარმოიშობა ხოლმე საქართველოსთან ისტორიულად მრავალი ძაბვის დაკავშირებულ ჩრდილოეთ კავკასიის ხალხებს შორის. საქართველოს აქვს ყველა წინაპირობა, რომ მსოფლიო რელიგიური კონფესიათა შორის ღია-

ახალი საქართველო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მამია ნიკოლოზი (მსიკვაძე):

ევროპა არ არის, ეს ტყუილია

ჩვენი არჩევანი

პატრიარქისა და საპატრიარქოს წინააღმდეგ მიმართულ ე.წ. ნეოლიბერალურ პროპაგანდაზე, ხელისუფლების გაცხადებულ პროდასავლურ პოლიტიკასა და მის შესაძლო სამომავლო შედეგებზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება სოფელ დიღმის წმინდა მარინეს ეკლესიის მოძღვარი მამია ნიკოლოზი (მსიკვაძე).

— მამია, მიუხედავად იმისა, რომ ე.წ. ნეოლიბერალური იდეოლოგია მსოფლიოში და განსაკუთრებით — ევროპაში, კრიზისშია, ქართველ „ნეოლიბერალებს“ ბრძოლის ფინი არ უნელდებათ. ამის ნათელი მაგალითია თუნდაც ის უმსგავსობა, რომელიც წელს, 17 მაისს, ჩაიღივნეს ლგბტ თემის წარმომადგენლებმა (თუ, უბრალოდ, მათმა მხარდამჭერებმა), ვგულისხმობ საპატრიარქოს გალავნის შეღებვას. რა არის ამ ვაიდდეოლოგიის ესოდენ მომძლავრების მიზეზი საქართველოში — საზოგადოების მხრიდან სოლიდარობა თუ გარე ძალების პირდაპირი ჩარევა?

— საზოგადოება მათდამი სოლიდარული არასოდეს ყოფილა და არც იქნება, მათი ერთადერთი ძალა არის გარედან მიღებული დახმარება. ვთქვათ პირდაპირ, ეს ე.წ. ნეოლიბერალური ფრთა მხარს უჭერს საპატრიარქოს და დაფინანსდა დაფინანსდა დაფინანსდა. სააკაშვილის მმართველობის პერიოდში და დღესაც ამერიკის ელჩი პირდაპირ ეწვეოდა კონკრეტული დახმარების გადამცემებს — არგადანწყვეტაში. „მშენებელი ბანი“ ჩამოშორდა ქვეყნიდან და არის ჯონ ბანისთვის. პარლამენტის ცნობილია, რომ თავის დროზე ამ ადამიანს აუთენტიკური მხარდასაცხდის რუსეთის ხელისუფლებამ. მათ შემოიტანეს ძველადვე არსებული უმსგავსობა, ბარკლევიჩი, ნიჟნილინი და ურდუმოვოვა, განსაკუთრებით ახალგაზრდაში. მათ ყველაფერი გააკეთეს და დღესაც კალ-ღონეს არ იშურებენ, რათა საზოგადოებას რწმენა დააბრუნონ.

ახლა შევხედოთ არასამთავრობოებს — განა შეიძლება, მათი ქმედება ქვეყნის კეთილდღეობას ემსახურებოდეს? რა არის მათი დანიშნულება, მხოლოდ ის, რომ ენა მიიტანონ იქ, საიდანაც უგზავნიან ფულს? ჩათვალეთ, რომ ესენი არიან დასავლეთის

ფსევდოლიბერალური იდეოლოგიის გუშაგები საპატრიარქოში, ამიტომ, რომ ყველაფერს, რაც იქნება მომავალში, იმედი უნდა გვაქვს, რომ ესენი არ არიან, ეს ტყუილია. ეს სიცრუე თავის დროზე სააპოკალიფსიკო მოახვია თავს საზოგადოებას და ახლა ესენი იმეორებენ.

— ამის გამო შეიძლება რუსეთის აგენტობა დაგნამონ. — აბნეობა თქვენი მიზნების მიხედვით. — გასაგებია, მაგრამ რა ვქნათ ახლა ჩვენ? კიდევ ერთხელ ვამბობ: ჩვენი არჩევანი ევროპა არ არის, ეს ტყუილია. ეს სიცრუე თავის დროზე სააპოკალიფსიკო მოახვია თავს საზოგადოებას და ახლა ესენი იმეორებენ.

— რა თქმა უნდა ამ ე.წ. ლიბერალური ფრთის საბოლოო მიზანია, აქაც, ისევე, როგორც ევროპის ქვეყნებში, დაკანონდეს ერთნაირსქესიანთა ქორწინება, შემდეგ ამ ერთნაირსქესიანთა „ოჯახებს“ მისცენ შვილის აყვანის უფლება და ა. შ., მაგრამ ეკლესია ყველაფერს გააკეთებს იმისთვის, რომ ეს არ მოხდეს. როგორ და რანაირად, სხვა თემაა. არ გუყვართ საქართველოში ის მზაკვერობა, რომელიც სხვაგან გაუვიდათ და, რომც დააკანონონ ის უმსგავსობები, საქართველოში მაინც არ მოიკიდებს

ფეხს. ამას ვერ ელირსებიან, თავს კი გადააყოლებენ.

— ხელისუფლებას გულისხმობთ?

— რა თქმა უნდა, აბა, მე ვაკანონებ ამას?

— გადაყვებიან ერთია, მაგრამ ხელისუფლებას ნიშნავენ გარედან; ნავა ერთი — მოვა სხვა, რომელიც გააგრძელებს იმავე კურსს.

— გასაგებია, მაგრამ რა ვქნათ ახლა ჩვენ? კიდევ ერთხელ ვამბობ: ჩვენი არჩევანი ევროპა არ არის, ეს ტყუილია. ეს სიცრუე თავის დროზე სააპოკალიფსიკო მოახვია თავს საზოგადოებას და ახლა ესენი იმეორებენ.

— ამის გამო შეიძლება რუსეთის აგენტობა დაგნამონ. — აბნეობა თქვენი მიზნების მიხედვით.

ცავი კუთხე შეუქმნა. სწორად გამოგეთ, იმას კი არ ვამბობ, რომ ჩვენი მუსლიმი მოქალაქეები დაფარვით, რაზეა ლაპარაკი, მაგრამ ჯარში ასეთი რამე შეიძლება? ჯარისკაცს, რომელიც მიდის, მამაო ლოცავს და რა ვქნათ ახლა, მოლას დავალდებინოთ ქართული ჯარი? ესენი ეძახიან სხვას ვიღაცის აგენტებს, აგენტები თვითონ არიან, თინა ხიდაშელი არის ისლამის აგენტი...

— თქვენი აზრით, ესეც უცხო ძალის დაგვლებაა?

— რასაკვირველია. რესპუბლიკური პარტია არაფრით განსხვავდება „ნაციონალური მოძრაობისგან“. ორივე ერთი და იგივე ძალაა, ერთმანეთზე უარესი.

— თუმცა ხელისუფლება

ტყვას. ასე იყო ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღებისას და ასეა დღესაც. ან ვინ მოუსმინს უნდინდინის შეზღოვნას — სიღაშელი თუ რომელიმე სხვა რესპუბლიკელი? მათ არ აინტერესებთ ეკლესიის აზრი; რაც უნდა ილაპარაკო, გაატარებენ, იმიტომ, რომ ასეთი მითითება აქვთ დასავლეთიდან.

— დასავლეთიდან, ალბათ, არის მითითება და მცდელობა, რომ საპატრიარქო თავიანთ მოკავშირედ გაიხადონ, მაგრამ უნდინდინის აგენტობისთვის, ცხადია, ვერაფერი უხერხულენ. როგორ ფიქრობთ, ადრე თუ გვიან, როცა დადგება ახალი პატრიარქის კურთხევის დრო, ეს

უძლიათ მიბრძანდნენ ის ე.წ. არასამთავრობო ორგანიზაციებიც, რომლებსაც აღიზიანებს ყველაფერი ქართული. მათ გეგმებსა და ამოცანებს აქ მომავალი არ აქვს...

— ისინი სხვანაირად ფიქრობენ, ასე რომ არ იყოს, დასავლეთი მილიონებს არ გადაუხდია.

— რაც უნდა გააკეთონ, ღმერთმა ეს ბრძოლა უკვე მოიგო. ის, რაც გვემართება, უბრალოდ, ჩვენი ცოდვების ბრალია, რადგან ქართველი ხალხი არ ცხოვრობს დღეს ეკლესიურად. მეტსაც გეტყვით, ხალხი უფრო ღმერთის მომხრეა, ვიდრე არის, თანაც, თანაც, როცა დადგება ახალი პატრიარქის კურთხევის დრო, ეს

კეთილი ინაგონ და ჩახადონ, რას ანეკან ხელს და რას იღებენ; თუ არადა, როგორც დასაწყისში ვთქვი, მიგკანდნენ თავიანთ ნაგვილ საგოგლოში — აბეჩიკაში...

არინა და ამას არც მაღავენი, უბედურება არის ის, რომ ამერიკის აბნეობა „მისალაბია“. მამალით-აღ, ავიღოთ რესპუბლიკელი ვინი აბნეობა არიან, ვინ აბნეობა არიან პარლამენტის თავმჯდომარე უსუფაშვილი? ვინი ყურმოჭრილი მონე-დაცვის მინისტრი რომაა, სიღაშელი (მაგას ძალბატონ ნატოს ვეძახი), რა ღირსებაზე უნდა მილაპარაკოს? ხიდაშელმა, იცით, რა გააკეთა? — რაც არ გაუკეთებია არც ერთ ჩვენს მტერს, როცა ქვეყანას იყრბოდნენ, ჯარში მაჰმადიანებს სალო-

და განსაკუთრებით — რესპუბლიკელები, მთავარ მონაპოვრად თვლიან, რომ რეპრესიები შეწყდა.

— რა რეპრესიების შეწყვეტაზე საუბარი, ცოცხებით რომ არ დარბიან? ამით აქვთ სულიერი ცოცხები, რომლებსაც უფრო მეტი ზიანი მოაქვს.

— საკმარისად ერევა და მონანილოებს ეკლესია ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებში? სწორად ისმის ხოლმე საზოგადოების გარკვეული ნაწილისგან, რომ სამღვდლოება უფრო აქტიური უნდა იყოს.

— ეკლესიამ თავის დროზე საკმაოდ ხმამაღლა თქვა ის, რაც სათქმელი იყო, მაგრამ უბედურება არის ის, რომ არ ისმენენ სამღვდლოების სი-

ძალები შეეცდებიან, მათთვის მისაღები პიროვნება შემოგვაპარონ?

— მოკლედ გიპასუხებთ: ვინც მოინდომა, რომ ჩვენი პატრიარქი არ ყოფილიყო ილია მეორე, ის უკვე ცოცხალი უარ არის. ჩვენს ეკლესიას უნდა იყოს უნარი და ძალა, მიიღოს გადაწყვეტილება: ხმა ვის მისცეს, სიმართლე როდის თქვას, რომ არის სიმართლე და ტყუილზე როდის თქვას, რომ არის ტყუილი. აქ მხოლოდ რესპუბლიკურ პარტიაზე არ არის საუბარი, მთლიანად ხელისუფლებას პასუხისმგებელი ყველა არასწორ ნაბიჯზე. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ საკანონმდებლო ცვლილებებს, რომლებიც პირდაპირ ურტყამს მართლმადიდებლობას და ქართულ ტრადიციებს. კიდევ ვიმეორებ: თუ არ იცინა, მით უარესი, ანეკან ხელს, დასაწყისში, თუ იცინა, მით უარესი.

— რაც შეეხება პოლიტიკურ საფრთხეებს, 26 მაისს სააკაშვილმა სოციალურ ქსელში დაწერა, რომ ბოლოჯერ ვხვდებით დამოუკიდებლობის დღეს აღლუმის გარეშე. როგორ ფიქრობთ, რა შანსი აქვს მას და მის პარტიას მომავალში?

— არც კი მინდა ამ საცოდავადამიანზე საუბარი, მეცოდება, ღმერთმა უშველოს. აგონიაშია უბედური თავის პარტიასთან ერთად.

— გამორიცხავთ, „ნაციონალური მოძრაობის“ ხელი-სუფლებასი დაბრუნებას?

— ეს პარტია არის დასრულებული და, რაც მალე ნაკვეთებიან მათ რესპუბლიკელები, მით უკეთესი. რა უნდათ ნაციონალურს საქართველოში? მათი სამშობლო არის ამერიკა და იქ მიბრძანდნენ. ასევე, შე-

ლეთის ხელშია ყველაფერი. აქ არის ერთი მომენტი — თხოვნა და ვედრება. რაც მეტი ადამიანი მოითხოვს სულიერ ცხოვრებას, ხალხს გონებაც უფრო გაუნათდება და შეენევა უფალი, რათა მიიღოს სწორი გადაწყვეტილება: ხმა ვის მისცეს, სიმართლე როდის თქვას, რომ არის სიმართლე და ტყუილზე როდის თქვას, რომ არის ტყუილი. აქ მხოლოდ რესპუბლიკურ პარტიაზე არ არის საუბარი, მთლიანად ხელისუფლებას პასუხისმგებელი ყველა არასწორ ნაბიჯზე. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ საკანონმდებლო ცვლილებებს, რომლებიც პირდაპირ ურტყამს მართლმადიდებლობას და ქართულ ტრადიციებს. კიდევ ვიმეორებ: თუ არ იცინა, მით უარესი, ანეკან ხელს, დასაწყისში, თუ იცინა, მით უარესი.

ესაუბრა ჯაბა ჟვანიძე

მთლიანად ხელისუფლებაა პასუხისმგებელი ყველა არასწორ ნაბიჯზე. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ საკანონმდებლო ცვლილებებს, რომლებიც პირდაპირ ურტყამს მართლმადიდებლობას და ქართულ ტრადიციებს

ევროპარლამენტის დეპუტატი იანუშ კორვინ-მიკეს აზრით, პოლონეთი ევროკავშირის შემადგენლობიდან უნდა გამოვიდეს. Rzeczpospolita-სთვის მიცემულ ინტერვიუში პოლონელმა პოლიტიკოსმა აღიარა, რომ ევროკავშირში შესვლით პოლონეთმა გარკვეული სარგებელი მიიღო, მაგრამ სარგებელს დანაკარგებმა გადააჭარბა.

„ჩვენ შეგვეძლო გვეცხოვრა ისე, როგორც ყველს კარაქში. პოლონეთის ეკონომიკის ზრდის ტემპი, როცა სოციალიზმიდან გამოვიდით და შევიდით ევროკავშირში, 8%-ს შეადგენდა. ახლა ეს მაჩვენებელი 1%-ია, დიდი-დიდი 2%. ზრდის კმეტი ტემპი რომ შეგვენარჩუნებინა, ახლა ბერმანიაზე ნიშნავდნოდნენ. ევროკავშირის ოქსავანის ძველ პოლონეთი მოკავდა, ამიტომ დაუ-

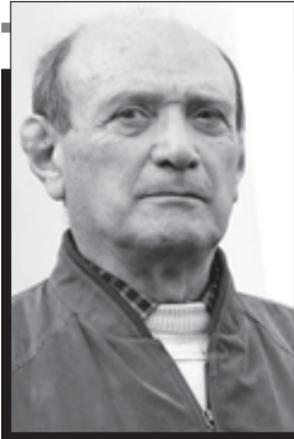
ყოვნებლივ უნდა დავტოვოთ ეს ბაერითინაება. ევროპა კვდება. ბავშვები უარესი იბადებიან, განვითარების ტემპი უარესი უნდა ნულთანია. ევროპას ძვირის კონსტრუქციული ეშუაქება.

ჩვენ უნდა ბავშვითით ის, რასაც აპირებენ ბრიტანელები. თუ ისინი დატოვებენ ევროკავშირს, ჩვენც დაუყოვნებლივ უნდა მივხვეთ მათ“, — განაცხადა იანუშ კორვინ-მიკემ.

„უნივერსიტეტი უნდა დაწყებულიყო გარდამავალი პერიოდი“, მაგრამ მთავრობამ იგი დადგინდა, რომ არავითარი გარდამავალი პერიოდი არ იქნებოდა. მე გვინდოვს, რომ ეს იყო კოჰაბიტაციის გამოვლენის ერთ-ერთი მცდელობა, რომელმაც, საბოლოო ჯამში, დაგვლუპა“.

ჯემალ მეტონია:

პირაფერს გავაკეთებთ განათლებული ხალხის იმედად, შეიგნოს ეს, ბოლოს და ბოლოს, ხელისუფლებამ!

„ქართული ოცნების“ ერთ-ერთი წინასაარჩევნო დაპირება განათლების სისტემაზე ზრუნვა იყო, მაგრამ 4 წლის განმავლობაში ვერაფერს გახდნენ — განათლების სისტემა კვლავ განაგრძობს დეველუაციას. რა ხდებოდა 4 წლის წინათ განათლების სისტემაში და რა ვითარებაა იქ ახლა? — ამ საკითხზე გვესაუბრება ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი, ბატონი ჯემალ მეტონია.

«ქალიან ვნახვარ, რომ ეს ოთხი წელი ასე ფუჭად დაიქარბა»

— ბატონო ჯემალ, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორთა ჯგუფმა „თსუ-ს ყოფილ დამსახურებულ თანამშრომელთა მხარდამჭერი ფონდი“ დააფუძნეთ. როგორ გაჩნდა ამ ფონდის შექმნის იდეა და რას ემსახურება ის?
— ეს არის დახმარების ფონდი, რომელიც დიდი წვლილს შეიტანს, როგორც იქნა, დაფუძნდა. ბევრი ღირსეული ადამიანი დარჩა უნივერსიტეტის მიღმა — ზოგი პროფესორის ნიშნად წავიდა, ზოგი კი უსამართლოდ დაითხოვეს. ამის შემდეგ დავაყენეთ საკითხი — იქნებ დავეხმაროთ ამ ადამიანებს, რომლებიც პენსიის ამარა დარჩნენ. უსამართლობის განცდა დაეფუძნებოდათ ღირსეულ პროფესორებსაც და იმ ახალგაზრდებსაც, რომლებიც უნივერსიტეტი პროფესორ-მასწავლებლობას აპირებენ, ამიტომ უნივერსიტეტმა განცხადებით მიმართა პარლამენტს. განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის საპარლამენტო კომიტეტმა განიხილა ეს საკითხი და უნივერსიტეტს საკუთარი ბიუჯეტიდან თანხის გაკცემის უფლება მიეცა დამსახურებული პოფესორ-მასწავლებლების დასახმარებლად. უნივერსიტეტმა გამოყო თანხა არაეკონომიკური შემოსავლებიდან — დაახლოებით 200 000 ლარი. ჩვენ 350-მდე კაცს ვეხმარებით თვეში 50 ლარით, რომელიც იბეგრება. ეს მორალური დახმარებაა. სირცხვილია ასეთი ხალხის უყურადღებოდ დატოვება.
— ერთ-ერთ ინტერვიუში თქვით, წინა ხელისუფლების მიერ თსუ-ს მიმართ განხორციელებული უკანონო და უსამართლო ქმედებების შედეგად, პროფესორ-მასწავლებლები პენსიის ამარა დარჩნენ. რას გულისხმობთ „უსამართლო ქმედებაში“, როგორ ექცეოდა „ნაციონალური მოძრაობა“ განათლების სისტემაში?
— 2004 წელს, როდესაც ახალი ხელისუფლება მოვიდა, პირველი, რაც შემოგვთავაზა, იყო კანონი ზოგადი განათლების შესახებ. უნივერსიტეტმა დიდი წინააღმდეგობა გაუწია ამ კანონის მიღებას, ბევრი შენიშვნა გვქონდა. უნივერსიტეტის პროფესორთა იკოდა, რომ კარგს არაფერს მოგვიტანდა ეს კანონი, მაგრამ, სამწუხაროდ, არავინ მოგვისმინა. დაამტკიცეს და მიღებული კანონით თვე-ნახევრის შემდეგ მოულოდნელად შეწყდა ამ საკითხზე მუშაობა — დაიშალა კომისია და, დღესაც არ ვიცით, რა იყო ამის მიზეზი. უნივერსიტეტი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი იყო, შემდეგ „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ გადააკეთა კერძო სამართლის იურიდიულ პირად. „ქართულმა ოცნებამ“ გადანაცვლა, ისე დაებრუნებინა საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად. გაჩნდა შანსი, რაღაც გამოსწორებულიყო, რადგან კანონში ეწერა — „უნივერსიტეტი უნდა დაწყებულიყო გარდამავალი პერიოდი“,

ოებით თვე-ნახევრის შემდეგ მოულოდნელად შეწყდა ამ საკითხზე მუშაობა — დაიშალა კომისია და, დღესაც არ ვიცით, რა იყო ამის მიზეზი. უნივერსიტეტი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი იყო, შემდეგ „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ გადააკეთა კერძო სამართლის იურიდიულ პირად. „ქართულმა ოცნებამ“ გადანაცვლა, ისე დაებრუნებინა საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად. გაჩნდა შანსი, რაღაც გამოსწორებულიყო, რადგან კანონში ეწერა — „უნივერსიტეტი უნდა დაწყებულიყო გარდამავალი პერიოდი“,
— როდესაც „ქართული ოცნება“ მოდიოდა ხელისუფლებაში, მისი ერთ-ერთი დაპირება განათლების სისტემაზე ზრუნვა იყო და ბევრ ცვლილებასაც გვპირდებოდა. რა ვითარება იყო 4 წლის წინათ განათლების სისტემაში და როგორია ახლა?
— „ქართული ოცნება“ ბევრი დაპირებით მოვიდა ხელისუფლებაში. ერთ-ერთი პრიორიტეტი უმაღლესი განათლება უნდა ყოფილიყო, ჰოდა, ველოდებოდით მოვლენების განვითარებას. „ქართულმა აკადემიამ“ შევთავაზეთ ხელისუფლებას, რა უნდა გაკეთებულიყო შექმნილი მდგომარეობიდან გამოსავლის საპოვნელად. შევთავაზეთ პროექტი, როგორ უნდა გაუმჯობესებულიყო განათლების სისტემა უმაღლეს სკოლაში. ჩვენს მოსწონებაში მივუთითეთ, რომ უნდა ყოფილიყო გარდამავალი პერიოდი, ამ პერიოდში გაცხადებულიყო ახალი კონცეფციები, რომლებიც, ახალი კადრების გარდა, მონაწილეობას მიიღებდნენ ის ადამიანები, რომლებიც აქამდე იყვნენ არჩეულნი და ისინიც, ვინც უკანონოდ ჩამოაშორეს უნივერსიტეტს. პარალელურად უნდა დაწყებულიყო მუშაობა ახალ კანონზე და დაახლოებით ერთ წელიწადში უნივერსიტეტი ფეხზე დადგებოდა. ეს ნაადგებოდა საშუალო განათლებასაც. კომიტეტმა მიიღო ეს პროექტი, მაგრამ მალევე დამუხრუჭდა. ამის შემდეგ დადგა საკითხი — შეგვეცვალა უმაღლესი განათლების კანონი. შეიქმნა კომისია, რომლის წევრი მეც ვიყავი, ეს 2013 წლის დასაწყისია. კომისიის თავმჯდომარე იყო განათლების ამჟამინდელი მინისტრი ქალბატონი თამარ სანიკიძე. ერთ თვეზე მეტხანს იმუშავა ამ კომისიამ. როდესაც ძირითად ნესებზე შევთანხმდით, გვჭირდებოდა კიდევ ორი თვე, რათა კანონი დავგვესრულებინა და შემდგომ პარლამენტს განეხილა. დაახლო-

ებით თვე-ნახევრის შემდეგ მოულოდნელად შეწყდა ამ საკითხზე მუშაობა — დაიშალა კომისია და, დღესაც არ ვიცით, რა იყო ამის მიზეზი. უნივერსიტეტი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი იყო, შემდეგ „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ გადააკეთა კერძო სამართლის იურიდიულ პირად. „ქართულმა ოცნებამ“ გადანაცვლა, ისე დაებრუნებინა საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად. გაჩნდა შანსი, რაღაც გამოსწორებულიყო, რადგან კანონში ეწერა — „უნივერსიტეტი უნდა დაწყებულიყო გარდამავალი პერიოდი“,
— დილომში ახალი ტექნოლოგიური ინსტიტუტი შენდება, რომლის დამფუძნებელიც საქართველოს მთავრობაა. პროექტს აფინანსებს საქველმოქმედო ფონდი „ქართუ“. ბიძინა ივანიშვილმა განაცხადა, მეცნიერს სჭირდება განათლება და განათლებას სჭირდება მეცნიერი. როგორ ფიქრობთ, ნაადგება ეს პროექტი საქართველოს განათლების სისტემას? ახალი ტექნოლოგიური უნივერსიტეტის გახსნას ხომ არ სჯობდა, მიეხედოთ ტექნიკურ უნივერსიტეტისთვის?
— თუ გახსნიან ტექნოლო-

გიურ უნივერსიტეტს, ამას რა სჯობს, მაგრამ არ შეიძლება, სახლის შენება სახურავიდან დაიწყოთ, სახლის მშენებლობა უნდა დაიწყოთ საძირკვიდან. პირველ რიგში, მისახედია საშუალო სკოლები. ყველაზე კარგი იქნებოდა, ქუთაისში ყოფილიყო ერთი დიდი ტექნოლოგიური უნივერსიტეტი.
— რაც შეეძლება უნივერსიტეტი მოსვას (სტუდენტებს შორის დაქაბულობა), სწორედ ამის შედეგი იყო. ეს არის კონკრეტული გამოვლინება იმ უწყურადგობისა, რომელიც უმაღლესი განათლების კანონის მიმართ გამოვიჩინეთ.
— რაც შეეძლება უნივერსიტეტი მოსვას (სტუდენტებს შორის დაქაბულობა), სწორედ ამის შედეგი იყო. ეს არის კონკრეტული გამოვლინება იმ უწყურადგობისა, რომელიც უმაღლესი განათლების კანონის მიმართ გამოვიჩინეთ.
— რაც შეეძლება უნივერსიტეტი მოსვას (სტუდენტებს შორის დაქაბულობა), სწორედ ამის შედეგი იყო. ეს არის კონკრეტული გამოვლინება იმ უწყურადგობისა, რომელიც უმაღლესი განათლების კანონის მიმართ გამოვიჩინეთ.

«დღეს საქართველოში ნაკონკრეტო თანაფარდობაა: ერთი ლექტორზე მოდის დაახლოებით 30 სტუდენტი, მსოფლიოში კი საშუალო მონახევი დაახლოებით 1/10-ზეა»

ტი. თუ რამეს გააკეთებენ, რა სჯობს, მით უმეტეს, სახელმწიფოს ბიუჯეტიდან არ ფინანსდება, მაგრამ ეს არ არის გამოსავალი. გამოსავალი არის ის, რომ საკითხი საფუძვლიანად მოგვევაროთ. თუ სკოლებსა და უნივერსიტეტებს არ მივხედავთ, რას ველოდებით ახალი ტექნოლოგიური ინსტიტუტი, რომელიც მთავრობა და მისივე საფუძვლიანად მოგვევაროთ. როგორ ფიქრობთ, ნაადგება ეს პროექტი საქართველოს განათლების სისტემას? ახალი ტექნოლოგიური უნივერსიტეტის გახსნას ხომ არ სჯობდა, მიეხედოთ ტექნიკურ უნივერსიტეტისთვის?
— თუ გახსნიან ტექნოლო-

26 მაისს დამოუკიდებლობის აღნიშვნა წარსულის შეურაცხყოფაა. 26 მაისი უღელური რესპუბლიკის დღეა, წაიკითხონ ისტორია და გაიგებენ. საზოგადო მოღვაწე მისაკო წარმომადგენელი წერდა: „1918 წლის საქართველო უნდა დაღუპულიყო და დაიღუპა კიდევ“.

თემურ ქორიძე:

დღეს ქართული სახელმწიფო არ არსებობს. ქვეყანას მართავს ტოვის ბელადი!

1991 წლის 9 აპრილს საქართველოს პირველმა პრეზიდენტმა ზვიად გამსახურდიამ საქართველოს დამოუკიდებლობა გამოაცხადა — საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესმა საბჭომ მიიღო „საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი“. აღადგინეს საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის (1918-1921) სახელმწიფო ატრიბუტიკა — დროშა, გერბი და ჰიმნი. მანამდე, 1991 წლის 31 მარტს, საქართველოში ჩატარდა საყოველთაო-სახალხო რეფერენდუმი, რომლის ერთადერთ კითხვას: „გსურთ თუ არა საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენა 1918 წლის 26 მაისის აქტის საფუძველზე?“ დადებითი პასუხი გასცა ქვეყნის საარჩევნო ხმის უფლების მქონე მოსახლეობის 98%-მა, მათ შორის აფხაზეთშიც. რეფერენდუმის შედეგების საფუძველზე, იმავე დღეს აშშ-ის კონგრესმა საგანგებო რეზოლუციით ლეგიტიმურად ცნო 31 მარტის რეფერენდუმის შედეგები, რაც წარმოადგენდა საქართველოს დამოუკიდებლობის დე ფაქტო ცნობას. საქართველო დამოუკიდებლობის 25 წელიწადს ითვლის. რისთვის იბრძოდნენ ეროვნული მოძრაობის წევრები და რა სურდა 25 წლის წინათ ქართველ ხალხს? — ამ და სხვა მნიშვნელოვან თემებზე ეროვნული მოძრაობის წევრს, პირველი ეროვნული მთავრობის წარმომადგენელს — თემურ ქორიძეს ვესაუბრეთ.

კოსებისგან ხშირად გვესმოდება: „მინას, ბალახს შევჭამთ, ოღონდ თავისუფლები ვიყოთ“... 25 წელი გავიდა მას შემდეგ და საქართველოში ბევრი არაფერი შეცვლილა. უკიდურეს გაჭირვებაში ვცხოვრობთ... ფიქრობდით, რომ ჩვენი გაჭირვება ამდენ ხანს გასტანდა? — დიხს, ასეთი ფრაზები ის-მოდა. იმხანად ქართველი საზოგადოება განწყობილი იყო იმისათვის, რომ უარი ეთქვა ყველანაირ კომფორტზე, ოღონდ უფრო მეტი ეპოვა. ეს მეტი კი იყო თავისუფლება. დღეს ასეთი მდგომარეობაში იმით ვართ, რომ არც თანამართლებს და არც მამინდელი საქართველოს უპირველესი ამოცანა. 26 მაისს მომივიდა მოსანდვი სამთავრობო წრეებიდან, მოთანიდაზე მიწვევდნენ დამოუკიდებლობის დღის აღსანიშნავად. რა თქმა უნდა, არ წავიდა, რადგან ეს ქართველი ხალხისთვის შეურაცხყოფელია. დამოუკიდებლობის 25 წლისთავს აღნიშნავენ პირველი რესპუბლიკის დღეს. იცით, რაზე მეტყველებს ეს? ხელისუფლება პატივს არ სცემს ქართველი ხალხის 25 წლის წინანდელ თავგანწირვას. ურჩევნიათ კავშირი გარდაცვლილებთან ჰქონდეთ — ნოე ჟორდანიასთან, ნოე რამიშვილთან და სააკაშვილის მმართველობის პერიოდებშიც და არის დღესაც... ჩვენი უბედურება დაიწყო მაშინ, როდესაც დიდი პოლიტიკოსი შარაგზაზე გავიდით, დავამყარეთ ურთიერთობები უცხო ქვეყნებთან და დამკვიდრება ვცადეთ. მალევე მივხვდით, რომ ადგილის პოვნა არც ისე ადვილია. გარდამავალ პერიოდში რომელიმე სახელმწიფოზე რომ ვყოფილყავით დამოკიდებულები, გასაკვირი არ არის, რომელიმე სახელმწიფოს ინტერესთა სფეროში რომ მოექცეულიყავით, არც ეს იყო საგანგაშო. ისტორიულად საქართველო სულ ამ დღემის წინაშე იდგა.

— თუნდაც ერთი საარჩევნო ვადით რომ დარჩენილიყავით ხელისუფლებაში, მიხედვით, რომ ნატოსკენ სწრაფვა სწორი არ არის? — ზვიად გამსახურდია არ იყო გულუბრყვილო. მას არასოდეს უთქვამს, რომ ნატოში შევალთ. ზვიად გამსახურდია არ იყო რუსოფობი. გადახედეთ მის ნაწერებს. მისი „ლევტოლსტოი“ ერთ-ერთი საუკეთესოა. ადამიანი, რომელსაც რუსები სძულს, ამას ვერ დაწერდა. მან იცოდა რუსული კულტურა და პატივს სცემდა. ის კრემლის პოლიტიკას ებრძოდა. ზვიადს ეკუთვნის ასეთი ფრაზა: „დიხს, მე რუსოფობი ვარ!“. ნურავინ დასწამებს ზვიად გამსახურდიას პოლიტიკურ უმეცრებას. მისი იდეა იყო კეთილშობილური ურთიერთობა რუსეთსა და საქართველოს შორის. როდესაც ზვიადმა რუსეთის პრეზიდენტი ბორის ელცინი მოიწვია, ყაზბეგში შეხვედნენ ერთმანეთს, რუსი პოეტის, პუშკინის ლექსით მიმართა. მეორე დღეს პუშკინის ინსტიტუტიდან დამირეკეს და მითხრეს, იქნებ ჰქვითხოთ პრეზიდენტს, რომელი ლექსი ნაიკეთესოა.

«ზვიად გამსახურდია არ იყო რუსოფობი. ზვიადს ეკუთვნის ასეთი ფრაზა: «დიხს, მე რუსოფობი ვარ!». ნურავინ დასწამებს ზვიად გამსახურდიას პოლიტიკურ უმეცრებას. მისი იდეა იყო კეთილშობილური ურთიერთობა რუსეთსა და საქართველოს შორის»

— ბატონო თემურ, რისთვის იბრძოდით 25 წლის წინათ და რას ელოდით დამოუკიდებელი საქართველოსგან? — საქართველოს, ქართველ ხალხს ენატრებოდა თავისუფლება. მიუხედავად იმისა, რომ საბჭოთა კავშირში დაცულები ვიყავით სოციალურად, პოლიტიკურად, ტერიტორიულად... ქართველი ხალხი აბოლოქრდა, მოინდომა ნამდვილი თავისუფლება და მოიპოვა კიდევ. მთელი საქართველო ვიბრძოდით იმისთვის, რომ ნამდვილად თავისუფალი ვყოფილიყავით. ზუსტად ისე, როგორც ილია ამბობდა: „ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნეს“... გვინდოდა, ჩვენი თავის ბატონ-პატრონები ვყოფილიყავით; გვინდოდა, ჩვენი რელიგიის, ადათ-წესების, სულიერი-მატერიალური ცხოვრების პატრონები ვყოფილიყავით. საბჭოთა კავშირის შექმნიდან 70 წლის თავზე ქართველში ისევ გაიღვიძა ეროვნულმა მემ. ჩვენ ვიბრძოდით და სანადელებს მივალწიეთ კიდევ. სამწუხაროა, რომ ამ ბრძოლას არავინ უფასებს ქართველ ხალხს. ნურავინ შეურაცხყოფს 9 აპრილს. ბევრს უყვარს თქმა — 9 აპრილს პატრიარქს არ დაუჯერესო... მაგრამ ეს ასე არ იყო. — როგორ ფიქრობთ, რამდენ ხანს ვიყავით თავისუფალი? დღეს, დამოუკიდებლობის გამოცხადებიდან 25 წლის თავზე, არც თავისუფლები ვართ და არც ქვეყანა

გვაქვს სუვერენული... — როდესაც დამოუკიდებლობისა და თავისუფლების იდეალებზე ვსაუბრობთ, ალბათ, ხვდებით, როგორი გულწრფელი იყო მაშინ ხალხი, რა დიდი იყო თავისუფლების სურვილი. ადამიანები, რომლებიც თავისუფლებისთვის იბრძოდნენ, იყვნენ ასკეტები, პურიტანები, არავინ ფიქრობდა ფულზე, აგარაკზე, სასახლეზე... ბარაქა იმ საქართველოს, რომელმაც 25 წლის წინათ იბრძოლა სამშობლოს დამოუკიდებლობისთვის. ყველა ვალდებული ვართ, იმ საქართველოს თავი დავუხაროთ. იყო სიმღვებებიც, მაგრამ ის საქართველო გაბრწყინებული იყო. ჩვენი ქვეყანა დიდებული და გაბრწყინებული ძალიან ცოტა ხანს იყო, მხოლოდ სამი წელი. რატომ მოხდა სიმღვებები? ცხოვრებისეული გამოცდილებით მივხვდი იმას, რასაც გოეთე წერდა: „ადამიანებს არ შეუძლიათ დიდხანს იცხოვრონ იდეალებით“. იდეალები ბერდება, მხოლოდ გაელვებაა, მაგრამ საოცარ კვალს ტოვებს. იდეალებით, აღმადრენით ორი-სამი წელიწადი ვიცხოვრეთ, თუმცა ეს საოცარი წლები იყო, რომლებიც ამყარებს საქართველო. ის წლები ჩვენს ქვეყანას კარგად ახასიათებს, მიუხედავად იმისა, რომ შემდეგ საშინელებაში გავიქვით. ისტორიამ მსგავსი ამბები იცის. — როდესაც ეროვნული მოძრაობა დაიწყო, პოლიტი-

და არც მათარიალური კეთილდღეობა გვაქვს. მაშინდელი საქართველო მზად იყო, დაეთმო სიკეთეები, რომელთაც საბჭოთა კავშირიდან ვიღებდით. ვიცი, დღევანდელი მდგომარეობის გაცვლა რომ მოხდეს საბჭოთა საქართველოზე, ბევრი დაუყოვნებლივ გაცვლის. ბევრს ბანკში მისწინებია სიტყვა: „ჩვენ კარგად ვცხოვრობდით, ეს რა გაგვიკეთებთ?“ — ეს ტრაგედიაა, დამოუკიდებელი საქართველოს კატასტროფა და ტრაგედიაა. — რომ დარჩენილიყო თქვენი ხელისუფლება, მიადნევიდით, რომ სუვერენული სახელმწიფო გვექონდა, ვყოფილიყავით თავისუფლები და უკეთესად გვეცხოვრა? — იმისათვის, რომ იდეალის ხორცშესხმა მოხდეს, ფანატიკოსები სჭირდება ერს. ჩვენ ვიყავით ასეთი ფანატიკოსები. არც ერთი ჩვენი განი არ იტყოდა, სანამ ხელფასზე დანამატს არ მოგვცემთ, საქმეს არ გავაკეთებთ. ასეთი რამ ჩვენთვის წარმოუდგენელი იყო. ხელფასზე ლაპარაკი სირცხვილად აღიქმებოდა. ისტორიული კატაკლიზმების პერიოდში ქვეყანას ისეთი ლიდერები სჭირდება, რომლებიც გასცემენ, გაიღებენ და არა, მოიხვეჭენ. მიუხედავად იმისა, რომ შეცდომები გვექონდა, მაინც ვიყავით ხელისუფლება, რომელიც ქვეყანას სჭირდებოდა. საქართველო მიდიოდა ღირსების აღდგენის გზით.

ვილთან და ა.შ., ვიდრე იმ ადამიანებთან, რომლებიც ცოცხლები არიან. — ბატონო თემურ, ქვეყანაში არიან ადამიანები, რომლებიც უკიდურეს სიღარიბეში ცხოვრობენ და მართლაც, როგორც თქვენ უკვე აღნიშნეთ, ამბობენ, რომ რა ფასი ჰქონდა ამ თავისუფლებას? — ჩვენ ისეთი საქართველოსთვის, როგორც დღეს გვაქვს, არ გვიბრძოლია. გალაკტიონი წერდა: „დადიოდე და ხედავდე, ეს არ არის საქართველო“. ზვიად გამსახურდიასა და მერაბ კოსტავას ასეთი საპარტიული სისტემის არ უბრძოლიათ. სხვა საქართველოსთვის, სხვა სიმაღლეებისთვის ვიბრძოდით. ისეთი ალფრთოვანებულები ვიყავით, კანში ვერ ვეტყოდით. ჩვენ ვიცოდით, რომ საქართველოს შეეძლო ყოფილიყო ბედნიერი, კეთილდღეობითი ალასავსე ჰუმანური სახელმწიფო. უბედურება არის ის, რომ ვიდაცის გაცვლა-გამოცვლის ობიექტად ვიქცით. არავინ იცოდა მაშინ, რომ საქართველოში გამოჩნდებოდა ადამიანი, რომელიც იტყოდა — მე ვხარჯავ ფულს, ამიტომ, ვისაც მინდა და სადაც მინდა, იქ დავინიშნავ. უფრო მეტიც, პირველი ლედიც მან აირჩია. ქვესქნელი ვცხოვრობთ. — როდის დაგვემართა ეს? — ოცი წელიწადია, ამ დღემდე ვართ. ზუსტად ოცი წელიწადია, ივანიშვილი მართავს ამ ქვეყანას. ის იყო შევარდნა-

საგანგაშო, რომ ჩვენი ხელისუფლებაში მთელი ამ ხნის განმავლობაში ყოველად გაუმართლებელი ნაბიჯებს დგამდნენ. ისინი თანახმანი იყვნენ და არაინა, ერთი სხვალიმდინდნენ და მონანილეობდნენ ნატოს ოპერაციებში, ჩვენ გლობალური პოლიტიკის წარმართველები არ ვართ. პატარა სახელმწიფოების საქმე არ არის გლობალური პოლიტიკაში ჩართვა. — ყველას კარგად გვახსოვს ეროვნული მოძრაობის ერთ-ერთი ლიდერის — ირაკლი ნურეთლის განცხადება, — როგორც კი საბჭოთა კავშირიდან გამოვალთ, მაშინვე ნატოს წევრები გავხდებით. ეს თქვენი გეგმა იყო? არ იცოდით, რა როლი გზა გვექნებოდა გასაველელი? — აქტუალურად, პრინციპულად ნატოს საკითხი არ დასმულა. ირაკლი ნურეთლის ეს იდეა ჰქონდა... საქართველო ორიენტაციას იცვლიდა... დღეს ჩვენ მოგვეთხოვება გონივრული, ჭკვიანური სამეზობლო პოლიტიკა. საპარტიო-პოლიტიკური თარიღები არ არსებობს. არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დაუთმოს ჩვენი გეგმის მონიშვნა-აღმდება ძალს.

— მიუხედავად იმისა, რომ 26 მაისს საქართველოს დამოუკიდებლობის დღედ არ აღიარებთ, მაინც გკითხვთ: დამოუკიდებლობის 25 წლის თავზე რას ეტყოდით ქართველ ხალხს — ცოტა კიდევ მოვიტოვოთ? — არა, არაფერი აღარ მოვიტოვოთ. ქედი აღარ მოვიტოვოთ. ჩვენი ისტორია სიამაყით გავიხსენოთ, 25 წლისწინანდელი საქართველო გავიხსენოთ. დღევანდელმა ქართველმა უნდა შეძლოს თავის დამკვიდრება. დღეს ქართული სახელმწიფო არ არსებობს. ქვეყანას მართავს ტოვის ბელადი. დაიწყო საუბარი ტექნოლოგიური უნივერსიტეტის შექმნაზე, რაც კარგია, მაგრამ მთავარია, სახელმწიფო იყოს მონოტეხნიკის სიმაღლეზე, რასაც აუცილებლად მივალწევთ. ვერ განვითარდებთ ქვეყანა, რომელშიც ფული მოპოვებული არ არის ეკონომიკით. ჩვენ სახელმწიფოდ უნდა ვიქცეთ, ამისთვის უნდა ვიბრძოლოთ და აღარაფერი მოვიტოვოთ. 26 მაისს დამოუკიდებლობის აღნიშვნა წარსულის შეურაცხყოფაა. 26 მაისი უღელური რესპუბლიკის დღეა, წაიკითხონ ისტორია და გაიგებენ. საზოგადო მოღვაწე მისაკო წარმომადგენელი წერდა: „1918 წლის საქართველო უნდა დაღუპულიყო და დაიღუპა კიდევ“.

ესაუბრა ეკა ნასყიდაშვილი

ელდარ გოგიაშვილი:

აპონენტებო, თუ თქვენი ინტერესები ილახება, აუსილაგლად მიმართეთ საგარეო

„ყველაზე ხშირად გუნებრივი აირის გადასახადის პრობლემების თაობაზე მოგვმართავენ, ელექტროენერგიაზე — უფრო ნაკლებად, ძირითადად, ხანდაზმულ დავალიანებებზე. მოსახლეობამ უნდა იცოდეს, რომ სამი წლის გადაუხადელი თანხის მოთხოვნის უფლება კომპანიას არ აქვს“

„საქართველო და მსოფლიოს“ ამა წლის მე-19 ნომერში დაიბეჭდა წერილი „ფრთხილად თელასი“ გატყუებით, „სემეკი“ კი ხმას არ იღებს“, რომელსაც დიდი გამოხმაურება მოჰყვა მოსახლეობის მხრიდან, რადგან პრობლემა, რომელიც გაზეთმა წამოჭრა, მოსახლეობისთვის მეტად მტკივნეულია. გაირკვა, რომ აბონენტთა დიდი ნაწილი მოხმარებულ ელექტროენერგიაზე ტარიფით დადგენილზე მეტ თანხას იხდის. დაგვიკავშირდნენ საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიიდან და გვთხოვეს, ახსნა-განმარტების საშუალება მიგვეცა. გვესაუბრება მარეგულირებელი კომისიის მომხმარებელთა საჩივრების კომისიის თავმჯდომარე ელდარ გოგიაშვილი:

— თქვენს გაზეთში დაიბეჭდა წერილი ელექტროენერგის ტარიფის საფუძვროვან გადახდასთან დაკავშირებულ პრობლემებზე. ისინი ნამდვილად არსებობს, რაზეც მეტყველებს მარეგულირებელი კომისიაში განხილული საჩივრების რაოდენობა.

საქართველოში მოქმედებს ტარიფი, რომელიც გამჭოლია, ანუ მოხმარებული ელექტროენერგია ანგარიშდება იმ წესის მიხედვით, რომელიც მარეგულირებელი კომისიას აქვს დადგენილი. ტარიფები კომისიის დადგენილების საფუძველზეა მიღებული და, შეზღუდვისა, გადახდა ხდება იმ წესით, რომელიც კომისიის სამართლებრივ აქტშია მოხსენიებული. აქტი ნორმატიულია და ყველა კომპანია ვალდებულია, შეასრულოს, მისი შესრულება სავალდებულოა მომხმარებლისთვისაც.

პრობლემა არის ის, რომ მოსახლეობის ელექტროენერგიაში მონაწილეობის ანგარიშს მონაწილეობის ანგარიშს არ ხდება ერთსა და იმავე რიტხვში. ეს სერიოზულ პრობლემას ქმნის. როგორც „თელასში“ განმარტავს, აპონენტთა რაოდენობა დიდია, კომპანიის დასახელება არ არის. არადა, ჩვენების ამონაწილს 30-ე დღის უნდა მოხდეს. „თელასი“ ჩვენებას იღებს ორი-სამი დღით ადრე, მაგრამ ანგარიშს 30 დღეზე აქვე უნდა იქნას ისიც, რომ კომისიის მიღებული აქტს გადაწყვეტილება, რადაც უნდა დაუდგეს, დაიანგარიშოს იმ საფეხურით, რომელსაც შეესაბამება მოხმარებული ენერგია 30-ე დღემდე შესაბამისად, ყველა ის დარიცხვა, რომელიც გაკეთებულია 30 დღემდე, მაგრამ დაანგარიშებულია 30 დღეზე, ჩვენ მიერ გაუქმებულია და შეცვლილია ტარიფის საფეხურიც. ქვითარზე აღნიშნული ციფრები ხშირად ერთმანეთს არ

ემთხვევა, რაც, ბუნებრივად, მოსახლეობას აფიქრებინებს, რომ ატყუებენ, რადგან მათ ზუსტად არ იციან, როგორ ანგარიშობს „თელასი“ გადასახადს. კომპანია არ იტყუება — მარეგულირებელი კომისიის დადგენილების შესაბამისად ანგარიშობს, ანუ 30 დღეზე. მარეგულირებელი კომისიის დადგენილება უნდა შესრულდეს, მაგრამ „თელასი“ ვალდებულნი, სისტემაში არსებული აღრიცხვის ხარვეზი გამოასწოროს. ისინი ამისთვის დაგვირგობინებენ არადა.

— გასაგებია, რომ აჯარიმებით, მაგრამ ეს დაჯარიმება უსასრულოდ ხომ არ გაგრძელდება?

— ბოლო ხანს ასეთი საჩივრები შემცირდა, კომპანია აუცილებლად დაჯარიმდება განმეორებითი დარღვევისას. პირველი ჯარიმა 5 ათასი ლარია, მეორე — 15 ათასი ლარი, ხოლო მესამე — 45 ათასი. ამის შემდეგ ლიცენზია შეუჩერდება. არც ერთ კომპანიას არ აძლევს ხელს დაჯარიმება.

— თუ ყოველ კვირაში განიხილავთ „თელასის“ მიერ ჩადენილ „დანაშაულს“, სამჯერადაც არ დაგვიჯარიმებიათ?

— ყოველ კვირას სხვადასხვა სახის დავას განვიხილავთ. მერნშენით, თუ ერთი და იგივე პრობლემა განდგა, არავის ვაპატიებთ, არც „თელასს“.

— დაფუძვით, ვინმე გადაწყვიტა, რომ, რამდენჯერაც მის ოჯახში მივა „თელასის“ ქვითარი და იქნება დარღვევა, ყველა ჯერზე თქვენთან მოვიდეს. რას იზამთ ასეთ შემთხვევაში, როცა ეს დარღვევა სამზე მეტი იქნება?

— მარეგულირებელი კომისიის გადაწყვეტილების შეუსრულებლობა გამორიცხულია. ჩვენ აუცილებლად მივიღებთ შესაბამის ზომებს. კომპანია სამჯერ დაჯარიმდება და მეორე მოქმედება შეეზღუდება, მაგრამ ეს არის მარტივი პრო-

«მოსახლეობას არ აინტერესებს, ჰყავს თუ არა «თელასი» საგარეო თანამშრომლები»

ცესი, რადგან ამ საკითხებში სასამართლოც ერევა.

— ექსპერტები „რეპრესიულს“ უწოდებენ დღეს არსებულ ტარიფს...

— თქვენ მიერ ჩაწერილი ექსპერტის ვარაუდით, 104 კილოვატს უნდა გამოვალკოთ 100 და 4 კილოვატიდან ხელახლა ავთვალთ, მაგრამ ამას ვერ გავაკეთებთ, რადგან დადგენილება ასეთი. 101 კილოვატიდან დაანგარიშება ნიშნავს 100 კილოვატ მოხმარებულ ელექტროენერგიას, ხოლო 104 ნიშნავს ზუსტად

ოდ კომუნალურ გადასახადს შეეხებოდა. აბონენტებს კომპანიები არა მხოლოდ ტარიფზე არიცხავენ გადასახადს, არამედ მრიცხველების დაზიანებებზეც, არის კიდევ უამრავი სხვა სახის ჯარიმა. 1760 განცხადებიდან 675 დენის გადასახადზე იყო, ბუნებრივ აირზე — 789, წყლის გადასახადზე — 314.

ყველაზე ხშირად ბუნებრივი აირის გადასახადის პრობლემების თაობაზე მოგვმართავენ, ელექტროენერგიაზე — უფრო ნაკლებად, ძირითადად, ხანდაზმულ დავალიანებებზე. მოსახლეობამ უნდა იცოდეს, რომ სამი წლის გადაუხადელი თანხის მოთხოვნის უფლება კომპანიას არ აქვს. ყველა ამ განცხადების განხილვის შემდეგ კომპანიებს ჯამში მილიონ 552 ათას 978 ლარი აქვთ ჩამონერილი. ეს არაა მცირე თანხა.

2016 წლის 4 იანვრიდან 4 მაისის ჩათვლით 863 განცხადება-საჩივარი შემოსულია; მათ შორის ბუნებრივ აირზე — 392, ელექტროენერგიაზე — 361, წყალზე — 109. მათგან 499 განხილულია და დადგენილება მიღებული. ყველაზე მეტი განცხადება სწორედ ზედმეტად დარიცხვით თანხების გამო იყო, შემდეგ — ხანდაზმული გადასახადი. განხილული განცხადებებიდან 316 შემთხვევა სრულად არის დაკმაყოფილებული, ანუ დიდი ნაწილი. სწორედ ამიტომ ვთქვი თავშივე, რომ მოსახლეობას მარეგულირებელი კომისიაში მოსვლა და გასაჩივრება უღირს. 2016 წლის მაისამდე კომპანიებისთვის ჩამონერილი თანხების რაოდენობა 732 ათას 587 ლარს შეადგენს, ანუ ნახევარ მილიონზე მეტს.

ესაუბრა ელდარ გოგიაშვილი

«მოსახლეობას ვეზავი, რომ აუსილაგლად გააპროტესტოს ყველა შემთხვევა, რომელიც ამა თუ იმ კომპანიის მიერ იქნება დაუზარალებელი და რომელიც ამა თუ იმ ფინანსურ დაზარალებულს დაუზარალებს»

104 კილოვატს. — ფიქრობთ, რომ ეს სწორია?

— ფიქრობთ, ყველაზე უნდა გადაიხადოს იმის შესაბამისი თანხა, რა რაოდენობის ელექტროენერგია გამოიხარა. ხოლო კომპანია, რომელიც აღრიცხვას ანგარიშებს, ვალდებულია, ჩვენება აიღოს და დაზარალებულს დაუზარალოს. მოსახლეობას არ აინტერესებს, ჰყავს თუ არა „თელასი“ საგარეო თანამშრომლები.

სიმართლე გითხრათ, ბოლო დროს ამ ტიპის დარღვევები ნაკლებად არის, რადგან „თელასმა“ რამდენჯერმე მიიღო გაფრთხილება და ცდილობს, აღმოფხვრას პრობლემა.

— არ ფიქრობთ, რომ, მიუხედავად ყველაფრისა, რასაც თქვენ აკეთებთ და რის „გა-

მოსწორებასაც“ „თელასი“ ცდილობს, მოსახლეობა ზედმეტი გადასახადისგან მაინც არ არის თავისუფალი და აბონენტები ამ ქვეყანაში დაუცველები არიან?

— მოსახლეობას ვეტყვი, რომ აუცილებლად გააპროტესტოს ყველა შემთხვევა, რომელიც ამა თუ იმ კომპანიის მიერ იქნება დაუზარალებელი და საკუთარი ინტერესებიდან გამომდინარე მოქმედებენ. ეროვნული მარეგულირებელი კომისია იმისთვის არსებობს, რომ მოსახლეობის, მომხმარებლის ინტერესები დაიცავს.

აპონენტებო, თუ თქვენი ინტერესები ილახება, აუსილაგლად მოგვმართეთ.

პრობლემა არის ის, რომ მოსახლეობის ელექტროენერგიაში მონაწილეობის ანგარიშს მონაწილეობის ანგარიშს არ ხდება ერთსა და იმავე რიტხვში. ეს სერიოზულ პრობლემას ქმნის. როგორც «თელასში» განმარტავენ, აპონენტთა რაოდენობა დიდია, კომპანიის დასახელება არ არის. არადა, ჩვენების ამონაწილს 30-ე დღის უნდა მოხდეს

გერმანიაში გახშირდა ლტოლვილებზე თავდასხმები

გერმანიის შინაგან საქმეთა მინისტრის — ტომას დე მიხიარის განცხადებით, ქვეყანაში მომხდარი ლტოლვილებზე თავდასხმის შემთხვევათა რაოდენობა — უკვე 2015 წელს 5-ჯერ მოიმატა ლტოლვილთა ბანაკებზე თავდასხმის შემთხვევათა რაოდენობა — 199-დან 1031 — მდე. 2016 წლის პირველ თვეებში კი ვითარება კიდევ უფრო გაუარესდა. იანვრიდან დღემდე ლტოლვილთა თავშესაფრებს 449-ჯერ დაესხნენ თავს, 654-ჯერ კი — თვითონ ლტოლვილებს, 107 შემთხვევაში ძალადობრივი მეთოდების გამოყენებით. — განაცხადა დე მიხიარმა. მინისტრის აზრით, მიგრაციულმა კრიზისმა დესტრუქციული მოქმედების ტალღა გამოიწვია და დააუსტა „ძალადობის გამოყენების ფსიქოლოგიური ბარიერი“.

ალ-ჰაირის ტუსაღებს თავიანთი ოთახები აქვთ ტელევიზორითა და დიდი ორადგილიანი საწოლებით. პატიმრებს უფლებას აქვთ, შეხვდნენ მეუღლეებს, სთავაზობენ აკვანაარობის გაკვეთილებს ადგილობრივ აუზში, ბილიარდის თამაშს და ე.წ. არტ-თერაპიას. მოკლედ, საუდის არაბეთის ხელისუფლება ტერორისტების გამოსწორებას ფუფუნებით ცდილობს.

გლობალიზაცია, რომელიც ახლავს სხვადასხვა კულტურის შერწყმის მცდელობას, ფასეულობების სისტემაში — კონფლიქტებს, ადამიანებს შორის გაუცხოებას იწვევს. ევროპამ, რომელიც საუკუნეების განმავლობაში ქადაგებდა სიტყვისა და ადამიანის თავისუფლებას, თანასწორობასა და ტოლერანტობას და რომელმაც კარგა ხანია, უფლებებელყო ქრისტიანობა, დაკარგა ის ფასეულობები, რომლებმაც აქამდე მოიყვანა, სამაგიეროდ, ჩაიძირა სულიერ და ზნეობრივ ქაოსში, სადაც წინა პლანზე წამოწეულია ე.წ. ნეოლიბერალური ფსევდოლიბერლები.

საზოგადოებრივი კი, დღეს ე.წ. დემოკრატიული ფასეულობები მხოლოდ ძალაუფლებისა და ეკონომიკური უპირატესობის გაძლიერების გამართლებას, რომელსაც დასავლეთი იყენებს ქვეყნებისა და ხალხების დასამორჩილებლად. დასავლეთის თანამედროვე ფასეულობების სისტემა — ეს არის სისტემა, რომელიც აშშ-მა შექმნა სხვადასხვა ქვეყანაში მათთვის მიუღებელი რეჟიმების დასამხობად დემოკრატიის სახელით. ეს „ფასეულობები“ კი ეწინააღმდეგება საუკუნეების განმავლობაში ჩამოყალიბებულ ქრისტიანულ (მართლმადიდებლურ) ტრადიციებს ოჯახის, ერის, განათლების, ზნეობის შესახებ და ეწევა ჰომოსექსუალობის, გარყვნილების, ანტირელიგიური იდეების პროპაგანდას, ამის ნათელი დასტურია აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის — ჯონ კერის მუქარა მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში ერთ-

ნაირსქესიანთა ქორწინების დაკანონებაზე, ამის ნათელი დასტურია ფრანგული გამოცემა „შარლი ებდოს“ ანტი-მუსლიმანური კარიკატურები, რომელთა გამოც ტრაგედია დატრიალდა; შვედი ლესბოსელი-მდედელმასხურის(?) განცხადება ეკლესიებიდან ქრისტიანობის სიმბოლოს — ჯვრის ჩამოსხმის შესახებ, დანიის ქალაქ ოდენსეს ზოოპარკში შოკისმომგვრელი სანახაობის — ლომის ლემის გაკვეთის ჩვენება ბავშვებისთვის, მასობრივი მკვლელობები ამერიკის სასწავლო დაწესებულებებში — სკოლებსა და უნივერსიტეტებში და ა.შ. რუბრიკაში გთავაზობთ სწორედ ისეთ ფაქტებს, რომლებიც მიუღებელია არა მხოლოდ ქართველი საზოგადოებისთვის, არამედ ყველა ნორმალური ადამიანისთვის. დარწმუნდებით, რომ ყველაფერი, რაც ბრწყინავს, ოქრო არ არის...

უფნაობა დემოტრაპიის სახელით

საუდის არაბეთის ხელისუფლების წარმომადგენელთა განცხადებით, ტერორიზმს ებრძვიან და საკმაოდ წარმატებით, მაგრამ, როგორც ჩანს, ამ ქვეყნის ხელისუფალთა დამოკიდებულება დაპატიმრებული ექსტრემისტების მიმართ სიტყვისა და საქმისგან ძალიან განსხვავებულია.

საუდის არაბეთის ხელისუფლების წარმომადგენელთა განცხადებით, ტერორიზმს ებრძვიან და საკმაოდ წარმატებით, მაგრამ, როგორც ჩანს, ამ ქვეყნის ხელისუფალთა დამოკიდებულება დაპატიმრებული ექსტრემისტების მიმართ სიტყვისა და საქმისგან ძალიან განსხვავებულია.

საუდის არაბეთში დაპატიმრებული ტერორისტები მიჰყავთ ციხე ალ-ჰაირში. ამ პენიტენციურ დაწესებულებაში, რომელიც ქვეყნის დედაქალაქ ერ-რიადის გარეუბანში მდებარეობს, 1000-ზე მეტი ტუსაღია. ისინი სასჯელს ტერორიზმის ბრალდებით იხდიან... სპა-პროცედურების მკაცრი რეჟიმის პირობებში.

აშშ-ში გარყვნილთა უფლებების დამცველთა კეზლ დაუბაჟენ

ჰომოსექსუალთა უფლებების დამცველთა მონუმენტის დადგმას გეგმავენ ნიუ იორკის ერთ-ერთ რაიონში, სადაც ჩაისახა გეების საპროტესტო მოძრაობა, რომელსაც სტოუნვოლის ამბოხება უწოდეს.

აშშ-ის ხელისუფლებას განზრახული აქვს, შექმნას ქვეყანაში პირველი ნაციონალური ძეგლი, რომელიც მიეძღვნება გეების უფლებებისთვის „მებრძოლებს“. ეს ძეგლი შეიძლება დაიდგას ნიუ იორკის ერთ-ერთ რაიონში — გრინვიჩ ვილიჯში — თანამედროვე „გეი-განმათავისუფლებელი“ (სწორედ ასე უწოდებენ გეიალუმებს, პროვოკაციებსა და გარყვნილებას) მოძრაობის „სამშობლოში“. რამოხდა იქ ისეთი, რაც შეესაბამება ცნება „განმათავისუფლებელს“? გრინვიჩ-ვილიჯის გეიბარ „სტოუნვოლ-ინში“ 1969 წელს დაიწყო გეების პირველი საპროტესტო გამოსვლა, რომელსაც სტოუნვოლის ბუნტი უწოდეს და რომლის აღსანიშნავადაც, როგორც გაირკვა, გეები აღლუმებსა და „პრაიდების“ მონაწილად იყვნენ. ახლა ნიუიორკელი მალაჩინოსნები განიხილავენ საკითხს, სად შეიძლება დაიდგას მონუმენტი და ამის შემდეგ აშშ-ის პრეზიდენტი ობამა ძეგლის შექმნის შესახებ განაცხადებს.

ამერიკელმა მასწავლებელმა მოსწავლეებს გაკვეთილზე პოპულარული მეფეების ზღაპარი წაუკითხა

ამერიკის ქალაქ ეფლანდის (ჩრდილოეთი კაროლინა) სკოლიდან დაითხოვეს მასწავლებელი, რომელმაც ბავშვებს ორი შეყვარებული მეფის ზღაპარი წაუკითხა.

როგორც The News & Observer-ი იუწყება, მასწავლებელის გათავისუფლებამდე სკოლაში მოხდა ინციდენტი, რომელშიც სკოლის რამდენიმე მოსწავლე მონაწილეობდა, და ერთ-ერთმა მოზარდმა თანატოლს გეი უწოდა, შემდეგ კი მას რამდენიმე ბავშვმაც დასცვივდა. გოგონასავით იქცევაო. ამის შემდეგ პედაგოგმა ომარ კარიმ გადანყვიტა, გაკვეთილზე წაუკითხა ზღაპარი „მეფე და მეფე“. პოლანდიელი მწერლის — სტერნ ნილანდის ამ ნიგუნში აღწერილია ერთი და იმავე სქესის ადამიანების სიყვარული. აღმოჩნდა, რომ უფლებების დამცველთა მოთხოვნის თანამდებობა, აგრეთვე, დატოვა სკოლის დირექტორის მოადგილემ მენ გუდჰენმა, რომელმაც ეს ნიგუნის მასწავლებელს ბავშვებისთვის წასაკითხად მისცა.

გაქარჯიანი
საპროგრამო მენეჯერი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ქალთა უფლებების დაცვასთან“ გვევლინებიან ფემინისტები, ლესბოსელები და ტრანსგენდერები. ისინი აცხადებენ პრეტენზიას, რომ წარმოადგენენ ქალთა ინტერესებს. არადა, ეს სომ იგივეა, მამაკაცთა უფლებების დაცვასთან პრეტენზია წარმოადგენს პედერასტიკაზე, ლარეზაზე, პიჟონებზე?!

ცუდად აუხდა ევროპის გამოგნებელი დემოკრატიის მშენებელს ერთი დაბალი დონის უწყინარი ანექდოტის მოყოლა საკუთარი, როგორც თვითონ ამტკიცებს, ხანმოკლე პოლიტიკური კარიერის დასაწყისში. ბიძინა პოლიტიკიდან წავიდა, მაგრამ ქალი „ბუტკაში“ არ შევიდა; ან, სულაც, სწორედ საქართველოს პარლამენტი მიიჩნევს გარკვეული ტიპისა და კატეგორიის ქალებზე „ბუტკად“ და დიდი დაჟინებითაც აპირებენ იქ შესვლა-მოკალათებას.

ის, რომ ამ კატეგორიის ქალებზე, ქალისა და მამაკაცის თანასწორობის ეტალონად სწორედ პარლამენტი აირჩიეს და არა სხვა დანესებულება ან სხვა სფერო, უკვე აღძრავს გარკვეულ ეჭვს მათ არაკეთილსინდისიერებაზე.

მაგალითად, ასეთ ქალს რატომღაც სულაც არ სურს, „განდარდული თანასწორობის“ ფლავიანად იმცეს ქვანახშირის შახტაში, ელექტროსადამრეწველო საწარმოში, „ბარბაკაში“ მდგომარეობაში, „აბოტიკაში“ მათთვის მსაძინებელი რიგები და შამპანის ისეთი მიმართულება, სადაც მამაკაცებისა და ქალების თანაბარი რაოდენობის სიღვრა ერთობ საინტერესო იქნება.

საბი და არა მთლიანად ქართული ქალებისა, რომელთა მისწრაფებაც, სურვილებიც, რაღაც რიტორიკული მისწრაფებების შესახებ ამ მხრივ და ფსიქოლოგიურად მასთანაა დაკავშირებული. აკი, ჩვეულებრივი, ნორმალური, რეალურად ჯიშისა და ინტელექტუალური ქალების მისწრაფება მამაკაცებთან ჯანსაღი კონკურენცია და ამ კონკურენციის საფუძველზე მიღებული წარმატება ამა თუ იმ სფეროში. ხოლო ამას, გონებით მახინჯ არსებებს, როგორც წესი, სადმე ინტრიგით, დაძალებით, მანტაჟით გააქვამებენ ურჩევნიან და, როგორც წესი, ზუსტად იქ აკვირვებიან ხოლმე, სადაც მათნაირების ადგილი ჯანსაღ ვითარებაში არ უნდა იყოს.

როგორც დასაწყისში აღვნიშნე, ბოლო პერიოდში ყოველივე ამის მიზანი და მიმართულება პარლამენტი. უფრო ზუსტად, მათ სურს პარლამენტში გამომავალი ოფიციალურად გამოცემული „ქალთა უფლებების“ აქტივობის და ამ მიზნით ყველაზე თავხედური აზრების გამოთქმასაც კი არ ერიდებიან, თუმცა ეს თავხედური აზრები ელემენტარულად მოაზროვნე მსმენელისთვის აშკარად იდეოტიზმად აღიქმება.

ამაზრზენი საყურადღებო და მოსახდელი იყო ამ ტუტუცი დედაქალაქის გამოსვლა საპროგრამო მენეჯერის, სანა ყინიშვილის, სადაც განსაკუთრებით განიხილა გენდერული თანასწორობის საკითხი, რომელიც მისთვის უკიდურესად მნიშვნელოვანია.

მთავარი კი ის არის, რომ ეს არსებები არც ნამდვილ ქალებს მიაჩნიათ ქალებად. მეტიც, მათ მიმართ ყველაზე უპაპარო ურთიერთობაა და მოსალოდნელია, რომ ისინი დატოვდნენ ქალს, რომლის იმიჯის დამკვიდრებასაც ასე ქალსად ცდილობენ სხვადასხვა სატელევიზიო თოქ-შოუში სტუმრობისას.

მთავარი კი ის არის, რომ ეს არსებები არც ნამდვილ ქალებს მიაჩნიათ ქალებად. მეტიც, მათ მიმართ ყველაზე უპაპარო ურთიერთობაა და მოსალოდნელია, რომ ისინი დატოვდნენ ქალს, რომლის იმიჯის დამკვიდრებასაც ასე ქალსად ცდილობენ სხვადასხვა სატელევიზიო თოქ-შოუში სტუმრობისას.

სანა ყინიშვილი — ისინი ჩემთვის სულაც არ არიან ქალები, ეს ადამიანები სწორედ ანტიქალები არიან და მათში საერთოდ არაფერია ქალური, მით უფრო, იოტისოდენიც არაფერი სცხობა ქვიანი ქალისა, რომლის იმიჯის დამკვიდრებასაც ასე ქალსად ცდილობენ სხვადასხვა სატელევიზიო თოქ-შოუში სტუმრობისას.

მთავარი კი ის არის, რომ ეს არსებები არც ნამდვილ ქალებს მიაჩნიათ ქალებად. მეტიც, მათ მიმართ ყველაზე უპაპარო ურთიერთობაა და მოსალოდნელია, რომ ისინი დატოვდნენ ქალს, რომლის იმიჯის დამკვიდრებასაც ასე ქალსად ცდილობენ სხვადასხვა სატელევიზიო თოქ-შოუში სტუმრობისას.

პარლამენტში გამოკვ-ო-ტაგული მო-ქ-ალადები

ნანა ყინიშვილი

თამარ კორაძე

ნინო ლომაჯარი

დრო, ამ კალდ ინტელექტუალ, სინაყვილანი კი სასტიკად უბრუნო არაქალს შვაგნებინოთ, რომ არჩევიან ხალხის ნაბი გამოხატულება და არა ვიღაც ტუტუხაგის დანახული კოტაგის დანახა! და, თუკი ვინც დაჩნდებულა, რომ საპროგრამო მენეჯერის საყურადღებო და მოსახდელი იყო ამ ტუტუცი დედაქალაქის გამოსვლა საპროგრამო მენეჯერის, სანა ყინიშვილის, სადაც განსაკუთრებით განიხილა გენდერული თანასწორობის საკითხი, რომელიც მისთვის უკიდურესად მნიშვნელოვანია.

იგივე გაიმეორა თაღლი-თოგანი არაერთხელ ბრალდებაზე ნანა ყინიშვილი, და ამ მოსალოდნელი არსებობს „ჭკვიანობასა და ინტელექტუალობაზე“ რომ ჰქონიან პრეტენზია, მკითხველი დამაფიქრებელი ნამუშევრია.

ახლა იმ „ბრძანულ მოსაზრებებზე“ გადავიდეთ, რომლებიც ამ არაქალს პარლამენტის სხდომის შემდეგ ტელეეთერებიდან აფრქვევს.

ნინო ლომაჯარი: „ჩემთვის ლიმიტის მომგვრელი იყო პარლამენტის „ზაზა პაპუაშვილის განცხადება, რომ პარლამენტში 50X50-ზე კვლევის დაწყება არ იქნება თანაბრობა, არამედ ეს იქნება დისკრიმინაცია. როგორ? 50X50-ზე ხომ მათემატიკურად თანაბარია?!“

ამ „დიდი იურისტის“ „დიდი მათემატიკოსის“ დაუჩვენებია, მაგრამ ისევე, როგორც სხვა დანარჩენი „ინტელექტუალური ქალები“, ვერაფრით ითვისებს ლოგიკას, ამიტომ აუფხუნათ: **გატონა ზაზამ „მთავარმა“ კი არ იბოგონებს, არამედ ის, რომ თანაბარი შედეგის წინასწარ დანახვა, ანუ იმის იმპლემენტაცია, თუ რა შედეგი უნდა დადგინდეს არჩევიანს**

ბი კი არა, სწორედაც ანტიქალები არიან!

მაგალითად, იმავე ქალბატონების აზრით, თურმე „რადგან კონსტიტუციურად ქალი და მამაკაცი ალიარებული არიან თანასწორად, ამიტომ პარლამენტში უნდა იყვნენ წარმოდგენილი თანაბრად, რადგან წინააღმდეგ შემთხვევაში ეს კონსტიტუციის დარღვევაა.“ — აი, ამ სიდეხულეს რომ ადამიანი იტყვის, იმას შეიძლება ან იურისტო, ან ფურნალისტი, ან საერთოდ რაიმე ეწოდოს.

ჯერ ერთი, რადგან კონსტიტუციაში წერია, — ადამიანები სქესის მიხედვით არ განიხილებიან და ისინი თანასწორები არიანო, ეს რატომ ნიშნავს, რომ ისინი აუცილებლად პარლამენტში უნდა იყოს თანაბრად წარმოდგენილი?! მაშინ ნებისმიერი დანახვა-შედეგად დავაგავდებით, რომ ქალები და მამაკაცები ყველაფერი აუცილებლად განიხილებიან თანაბრად, რათა „კონსტიტუცია არ დაირღვეს“! მხოლოდ პარლამენტში მათთვის განსაკუთრებული პრეტენზიაა!

მეორე — რა გამოდის: ადამიანთა რომელი და როგორი ჯგუფებიც კონსტიტუციით თანასწორად არიან მიჩნეულ-

ნი, ყველასთვის თანაბარი კვლევის უნდა იყოს პარლამენტში? კი, ბატონო! კონსტიტუციით თანასწორია კონსტიტუციით თანასწორი მემიერი რელიგიის მიმდევარი. მოდი, მანამ გამოვყოთ პარლამენტში თანაბარი კომპოზიციები — შიიტი და სუნიტი მუსლიმანებისთვის, იუდაელებსთვის, ბუდიზმისთვის, ქრისტიანებისთვის... აღარაფერს ვამბობ ქრისტიანულ რელიგიურ მიმდინარეობებზე — მართლმადიდებლებზე, კათოლიკეებზე, იეოვანებზე, ანგლიკანელებზე, ლუთერანებზე, პროტესტანტებზე, ორმოცდაათიანელებზე...

ასე რომ, ვიდრე კონსტიტუციაში და მთავარია, რომელიც დაინიშნა, ან „განათლებულმა და ინტელექტუალმა“ ტუტუცებმა ჯერ კარგად მარჯონ განსხვავება თანასწორობას და თანაბრობას შორის...

შეძლებენ კი? მე, პირადად, ეჭვი მეპარება, რადგან საკუთარი ყურით ვუსმინე ასეთ დიალოგს:

ერთი მოქალაქე ელაგნატი ამბობს: „ზოგადად, ეს მხოლოდ პოლიტიკაში არ არის ასე, ხელოვნებაშიც ასეა, სპორტშიც. მაგალითად, როდესაც ქალი მხატვრის ძალიან კარგ ნამუშევარს ნახავს, ამბობენ, მამაკაცი უფრო ხელი აქვსო; ქალი პოეტის ძლიერ ლექსს თუ წაკითხავს, ამბობენ, მამაკაცი უფრო ხმა აქვსო...“

მეორე ასტროლოგიული დედაქალაქი ანუ ანტიქალები: „პო! ეგეთი სტერეოტიპებია...“

არ ვიცი, რა შეიძლება უთხრა ადამიანს, რომელიც ფაქტებს სტერეოტიპებს უწოდებს. არადა, ის, რომ მსოფლიოში საუკეთესო სელომანი ქალი ახლოსაც ვერ მივა მსოფლიოში კლასიციაციით ორმოცდაათე სელომან მამაკაცთან, სწორედ ფაქტი და არა სტერეოტიპი. რაც შეეხება სპორტს, ყველაზე არაძალადუნანი სპორტი ყველაზე ნათელი მაგალითი სწორედ ქართველებს გვაქვს — **წინა გარნიციონი**, რომელიც ქალთა შორის 5-ჯერ გახდა მსოფლიო ჩემპიონი, ათეულშიც ვერ შევიდა ვაჟთა მსოფლიო მნიშვნელობის ტურნირებზე, სადაც, სხვათა შორის, სულაც არ არის აკრძალული ქალების მონაწილეობა, მაგრამ ვერც ერთმა ქალმა ოცეულის ვერც არსაც ვერ გადააბიჯა! სწორედ ამიტომ ეწოდება ნონა გაფინდაშვილს ჭადრაკში, ანა ახმატოვა სპეციალურად, ანა დარკს სამხედრო საქმეში და სხვა მსგავს ქალებს „გამონაკლისებს“...

რაც მთავარია, მოსალოდნელია, რომ პარტიკულად საარჩევნო სივრცის დაკომპლექტებისას აუცილებლად ამაღინი და ამდინი პრეტენზიები ქალი უნდა ჩასვან ყოველ ათეულში, ნეტავ, რით განსხვავდება ჩვეულებრივი ქალბატონები?

მე თუ მაქვს პოლიტიკური პარტია, რატომ ძალადობ ჩემზე და რატომ მიწევს ჩემს სივრცეში ქალებს შევიყვანო, მამაკაცებს, რომლებსაც უფლებები, ათეულიც, ინდულგენციები გაწყვიტვლებს თუ სხვას?

ამას უკვე ძალადობა კი არა, მამაკაცებზე ან-

როდესაც მან საჯდომი მოგვიშვირა, ამით დაგვანახვა გზა ამერიკისკენ, ნატოსა და ევროპისკენ და ჩვენც ამ მოშვირებულზე, ყოველგვარი დაფიქრების გარეშე უნდა დავხაროთ თავი და რაც შეიძლება დიდი აქსელერაციით წავიდეთ მისკენ, მინიშნება გაკეთებულია, ჩვენ გავიმარჯვებით“

როგორც და ნატოელე- გიც. ეს იყო როგორც უანა- ლის სახით გამოგზავნი- ლი სიგნალი ჩვენი შორე- ული და, ამასთანავე, ან- ლოპელი პარტნიორის- გან, ეს იყო ერთგვარი ნი- შანი იმისა, რომ საძარ- თვლო მართლ არ არის.

დიახ, როდესაც მან სა- ჯდომი მოგვიშვირა, ამით დაგვანახვა გზა ამერი- კისკენ, ნატოსა და ევრო- პისკენ და ჩვენც ამ მოშვი- რებულზე, ყოველგვარი და- ფიქრების გარეშე უნდა დავხაროთ თავი და რაც შეიძლება დიდი აქსელე- რაციით წავიდეთ მისკენ, მინიშნება გაკეთებულია, ჩვენ გავიმარჯვებით“ — ამბობს გვარამია.

„იცით, როდესაც რობინ მოგვიშვირა, საოცარი ენერ- გია და სითბო ვიგრძენით, თითქოს ჩვენში ევროპის ვარ- სკვლავები აინთო, ვუყურებდი და თვალები ცრემლით მევსე- ბოდა, როდესაც ვხედავდი ფართოთ გახსნილ გზას ცივი- ლიზაციისკენ, რომელიც ხმა- მალა მეძახდა, რომ ის მე ე- ლოდება და მე ვპასუხობ: დი- ახ, მე მოვდივარ შენკენ ფარ- თო ნაბიჯით! მაგრამ თითქოს სიხარულისგან რაღაც უხილა- ვი ძალა მაჩერებს, ეს დაახლო- ებით ლამაზ სიზმარს ჰგავს, როდესაც ახლოს ხედავ სანუკ- ვარ ოცნებას, მაგრამ მიახლო- ება გოჭირს, ან ამ დროს გელ- ვიძება, თუმცა, მერწმუნეთ, იგი ყველას არ უშვერს საჯდ- მომს. მან თქვა, რომ ჩვენ გავი- მარჯვებით, ამიტომ, ერო და ბერო, ეს არის უდიდესი გამარ- ჯვება“, — განაცხადა ევროპე- ლებზე ადრე ევროპულმა, სა- ქართველოს თავდაცვის მინ- ისტრმა თინა ხიდაშელმა.

როგორც წყარო გვითხრა, წინ კიდევ რამდენიმე ეტაპია. რობის მოშვერა ეს იყო პირვე- ლი ნაბიჯი, თუ მომდევნო სტუმარმა გვიჩვენა უკანა- ლი, ეს უკვე საბოლოო დასტუ- რი იქნება იმისა, რომ საქარ- თველო აუცილებლად გაბრ- ნყინდება დიდ ევროპულ ოჯახ- ში.

ველქოა ოვანდოროი

რა მოგვიშვირა რობი და რა დაინახა თინა

27 მაისს „დინამო არენაზე“ ბრიტანელმა მომღერალმა, რობი უილიამსმა, იმდღე 40 000-მდე მსმელთა მობრუნებით გადამდგინა კონცერტმა სრული ანშლავით ჩაიარა და ბოლოს სრულიად საქართველომ უილიამსის უკანალიც იხილა.

ზე უფრო მეტად ევროპელი ექ- სპერტი ჰელენ სუბურნი: „რობი უილიამსის ტრაკის მოშვერა — ეს იყო ნათელი სიგნალი და დადასტურება იმისა, რომ საქართველო აუცილებლად გახდება ევრო- პული ოჯახის წევრი. ის, ვინც დაკვირვებულა, შეამჩნევდა, რომ მისი უკანალი დამუხტუ- ლი იყო ნატოს ემოციებითა და ევროკავშირის ლიმიტით, უბ- რალოდ, ამას მხოლოდ ისინი დაინახავდნენ, ვისაც ნამდვი-

ლა სურს რუსული ჩექმისგან გათავისუფლება“. რობის საჯდომის მოშვე- რით უკიდურესად გახარებუ- ლი ნიკა გვარამია კი ამ- ბობს: „ის, არის, აი ამ დღის მერე თამამად შეიძლება გვიღად დავლო თავი გა- ლიშზე, რადგან ვიცით, ძველანა არ არის განდირ- ული ვიღაც რუსი ოლიგარ- ხებისთვის და ჩვენ აუ- ცილებლად ვიძებნით ვე-

კარა ქ-ალადობა ენოდე- ბა!

მგონი, დროა, ამ ძალად ინტელექტუალ, სინამდ- ვილები კი სასტიკად უტ- ვინო არაქალაქს შვებ- ნებინოთ, რომ არჩევანი- ბი ხალხის ნების გამოხა- ტულება და არა ვიღაც ტუტუტუბის დაწესებუ- ლის კომიტეტის დაცვა! და, თუ- კი ვინმე დარწმუნებუ- ლია, რომ საძარბოვლო მონახლოვანს მოსწონს და მხარს უჭერს დევიზს „მეტი ძალი პარლამენტ- ში“, ვინ გიშლით?! ჩამო- აჯალიკეთ საკუთარი პო- ლიტისური პარტია, ჩაწე- რეთ საარჩევნო სიაში თუნდაც ასობით პროცენტი ძალი და შედით უმრავ- ლესობით პარლამენტში.

საქმედ ის არის, რომ სწო- რედ ჭკვიანი ქალები არ აძლე- ვენ ხმას ასეთ უტყუარ დედა- კაცებს, ხოლო წარმომადგენ- ლობა პარლამენტში სულაც არ ნიშნავს მაინცდამაინც შე- ნი სქესის დეპუტატის ყოფას იქ. ბოლოს და ბოლოს, ქალებ- ბის უფლებათა, თავად გადაწყ- ვიტონ, მათი წარმომადგენე- ლი პარლამენტში ქალი იქნე- ბა თუ მამაკაცი! ქალების ინ- ტერესები და მისწრაფებები მათ მიერ არჩეულმა მამაკაც- მა ზოგჯერ შეიძლება გაცი- ლებით უკეთესად გამოხა- ტოს, ვიდრე ვინმე ტუტუტუბა, ბოლმანმა, კომპლექსიანმა ქალმა, რომლის მიზანი საქმის კეთება კი არ არის, არამედ ყოველ ფეხის ნაბიჯზე იმის მტკიცება, რომ არაფრით ჩა- მოუვარდება მამაკაცებს.

აი, ესაა სწორედ ასეთი არა- ქალების ძირითადი კომპლექ- სი და, როდესაც საუბარია იმაზე, თითქოს ჩვენ გვემინია პარლამენტში „ჭკვიანი და ინ- ტელექტუალური, დივიერი ქა- ლების მოხვედრისა“, მინდა, ალაღად ვუპასუხო: **საბამ სულაც პირიქითაა!**

რასაც ვუყურებ, აი, ამ „განდირული კვოტირე- ბით“ პარლამენტში გა- მოკვეთებას სწორედ თავ- ვის თავში დაუბრუნებულ- ლი, სულელი, საზოგადო- ებისთვის და, პირველ რიგში, სწორად უჭკვიან- ნისი ძარბოვლო ქალაქის- თვის სასტიკად მიუღებე- ლი პიროვნებები ცდილო- ბან(!).

მართლა ჭკვიანი, მართლა ინტელექტუალი, მართლა ძლიერი და მართლა განათლე- ბული ქართველი ქალები კი სულაც არ ეკვეთებიან მაინც- დამაინც პარლამენტში. მათ შესანიშნავად იციან თავიანთი საქმე და სხვადასხვა სფეროში მიღწეული წარმატებითაც კმაყოფილებიან. ჭკვიანი და ნორმალური ქალების თვითმი- ზანი პარლამენტი და პოლიტი- კა ნამდვილად არ არის.

ამიტომაც ეს სულელური „გენდერული კვოტირების“ კანონპროექტი წარმოშობს საფრთხეს, რომ მომავალ პარ- ლამენტში ბევრი ისეთი არსე- ბა მოხვდება, რომლებსაც სა- კუთარი სქესის იდენტიფიკა- ციაც კი ვერ მოუხდენიათ ნო- რმალურად. ჩნდება დიდი ალ- ბათობა, რომ საქართველოს პარლამენტი თავის რეალურ შესაძლებლობებთან შეუსაბა- მო, სულელური ამბიციებით გაპყვილი, თავხედი, თავცა- რიელი, სრულიად უტყურო, რეგენი დედაკაცებით გაივ- სება...

აი, ამის კი ნამდვილად მეში- ნია!

ამ ფაქტმა საზოგადოების ნაწილი შეამფოთა და ემოცი- ები ვერ დამალა, თუმცა მას შემდეგ, რაც შეიტყობთ, რა- ტომ მიუშვირა რობი ერთი ადგილი მაყურებელს, ეს შემ- ფოთება გაგიქრებათ.

მოკლედ, როგორც ჩვენმა სანდო წყარო გვარკვია, ტრა- კის მიშვერა კი არა, ეს ყოფი- ლა ერთგვარი მინიშნება იმ ძველანებისთვის, რომ- ლებიც ნატოსა და ევრო- კავშირისკენ მიიწინააღ- ვინა, რომ ისინი ადინი- ნული ორგანიზაციების წევრები გახდებიან.

დასავლურ ღირებულებებ- ზე აღზრდილი ექსპერტები თანხმდებიან: **ეს იყო სიგნა- ლი იმისა, რომ საძარბო-**

ლო უახლოეს მომავალში გახდება ნატოსა და ევრო- კავშირის ღირსებული წევრი.

აი რას ამბობს ევროპელებ-

«ეს იყო ნათელი სიგნალი და დადასტურება იმისა, რომ საქართველო აუცილებლად გახდება ევროპული ოჯახის წევრი. ის, ვინც დაკვირვებულა, შეამჩნევდა, რომ მისი უკანალი დამუხტული იყო ნატოს ემოციებითა და ევროკავშირის ლიმიტით, უბრალოდ, ამას მხოლოდ ისინი დაინახავდნენ, ვისაც ნამდვი-

საფრანგეთი საპარტალდახველთა საკოტანტო აქსიზება მოიხვა

ფრანგი პოლიციელების მრისხანება — პასუხი კალაძეზე

რამდენიმე კვირაა, სამართალდამცველები უყურებენ დარბევებს და ხელისუფლებისგან მითითებებს ელოდებიან, მაგრამ მითითებები არ ჩანს. პოლიციელები უკვე ფიქრობენ, რომ აღმასრულებელი ხელისუფლება დამრბევებს სპეციალურად აძლევს უფლებას, გააკეთონ ის, რაც მოეფრებათ, და ეს ხდება შრომის რეფორმის მოწინააღმდეგეთა მოძრაობის დისკრედიტაციისთვის.

„ეს განსაკუთრებული მრის- ხანებაა, უნინარესად, იმი- ტომ, რომ ეს არის მრისხანე- ბა ქალებისა და მამაკაცები-

15 წლის განმავლობაში“, — წერს „ფიგარო“. ეს მრისხანება კიდევ იმიტ- იმ არის განსაკუთრებული, რომ პოლიციელები აპროტეს- ტებენ მთავრობის არა რომე- ლიმე გადაწყვეტილებას, არა- მედ პირიქით — წუხან გადაწყ- ვეტილებების არარსებობის გამო. საფრანგეთის დიდი ქა- ლაქები სამართალდამცველი ორგანიზაციების წარმომადგენე- ლთა აქციებმა მოიცვა, რათა დაგმონ სიძულვილი ფლიკე-

დიტაციისთვის.

თუ ეს ასეა, ხელისუფლე- ბის გათვლა ძალიან ცუდია, ამის დასტურია საშინელი შედეგები: ქალაქები ბრძო- ლის ველად გადაიქცა, ასეუ- ლობით მალაზია გაძარცვუ- ლია, უამრავი პოლიციელი — დაშავებული.

პოლიციელები, რომლებიც ცდილობენ შრომის ახალი კა- ნონის მოწინააღმდეგეთა შე- კავებას, უკვე დაუნდობლად იქცევიან მათ მიმართ ყო- ველდღიურად გამოვლენილი ძალადობის გამო.

„ფიგარო“

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

დიდებული მწერლის — რეზო გაბრიანი შიშველია სრულად, მთელი თავისი მრავალწლოვანი ერთ მეთაფორად წარმოგვიდგება, ისეთ ულაშაჟს ჩუქურთმად, როგორც ოპის ტაძრის კარიბჭის სვეტზეა ამოკვეთილი... და დაუმთავრებელი.

თიბილისი იუზილარი

„მან აიშენა საკუთარი სამყარო!“ — ასე შეაფასებს მსოფლიო მნიშვნელობის შედეგებით განებივრებული რუსეთის ინტელიგენცია რეზო გაბრიანის მრავალმხრივობით გამოჩენულ შემოქმედებას მისი 80 წლის იუბილისადმი მიძღვნილი ერთთვიური შეჯამებისას, რომელიც წელეულს, 12 თებერვლიდან 20 მარტამდე გაიმართა მოსკოვის მუზეუმში, ზუბოვის ბულვარის 2-ში, პრეზიდენტისა და ოსტოჟენკას ქუჩის შორის, ქალაქის ცენტრში. მულტიმედიის, თეატრის, კინოს ამ „არაჩვეულებრივ გამოფენას“ ერთ თვეზე მეტი ხნის განმავლობაში სრულად ჰქონდა დაპყრობილი 2000 კვადრატული მეტრის ტერიტორია, ქართული კულტურის დიდებული წარმომადგენლის — რეზო გაბრიანის ბრწყინვალე შემოქმედების შედეგების ექსპოზიციებს. „ოკუპირებულ ტერიტორიაზე“ შესასვლელად ერთადერთი საშუალება იყო საჭირო: ხელოვნების ტრფიალება. ასეთები კი მეგაპოლისის მოქალაქეთა და სტუმართა შორის უამრავი იყო. ანუ — ათასობით.

მსოფლიოში აღიარებული შემოქმედელი

მიუხედავად იმისა, რომ ბატონი რეზო თავის უმთავრეს და უპირველეს პროფესიად მხატვრობას მიიჩნევს, მის ნოველებზე ვიტყვი ორიოდ სიტყვას. ერთზე მაინც — საშობაო მოთხრობაზე „ეკიმი და ავადმყოფი“.

აღვიკვავთ სიყვარულისა და სიკეთის ის ყოველსმეძღეობა, რომელიც „სიცილ-ტირის“ ფონზე ვითარდება პროვინციული ქალაქის მკვიდრი ორი ადამიანის თავს გადახედვით ამბავში. მათგან პირველი დაკარგული სიყვარულის ნიადაგზე შეშლილი, საბჭოთა მეზღვაური (თადარიგის) ჩიტო-„პობედა“, მეორე — მარტოხელა მოხუცი ეკიმი, ბატონი იაკობი, რომელსაც „თითის სიმსო“ ვენები აწუხებს და, რომელზეც მაცვალა ექთანის ამბობს: „რა ავტორიტეტი გაქვთ ქალაქში! როგორ უყვარხართ ყველას! დედას ვფიცავარ, მეტირება!“.

იუზილარი

30 მაისს ბატონ რეზო გაბრიანს ახსოვს, რომ თეატრული ხელოვნების საქმეში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის და 80 წლის იუბილესთან დაკავშირებით მას მიენიჭა ოლავ იანსკის პრესტიჟული პრემია. ბილოგავთ, ბატონო რეზო, თქვენი შემოქმედების კიდევ ერთ აღიარებას!

„დრმ-დრმ-დრმ“ ეს ამბავი, სხვებისთვის შემწინველი, ქუთაისში მოხდა, სადაც, „ბულვარს რომ ჩაივლით, კათოლიკების ეკლესიის დაფანჯრულ სახურავს დაინახავთ პირამიდულ კვიპაროსთა შორის, კიდევ ცოტა მარჯვნივ, ფიზიოსა და კომისარიატის იქით, სიარულით გაცვეთილ ეკლესიის ტროტუარზე იისფერმა რაბინმა თხლად რომ ჩაიარა, სინაგოგა მოჩანს; აი, იქით კი, სულ ახლო მოკვცე საუკუნის, ჩვენი ცოდვების უკანასკნელი მოსახანიებელი, თეოლოგიით ნაშენი მკვეთრ კუთხედებიანი ეკლესიაა, ჯვრით დამშვენებას და მღვდელს რომ ვერ მოეხსნო. იმის იქით კი გამჩენის დიდებული საჩუქარი წარმოგვიდგება. მეათე საუკუნე დგას, კუთხეებდაბლაგული, მერანგვახეული მონასტერი“ („ჩემი პატარა ქალაქი“).

ჩრდილოეთის ფლოტიდან დემობილიზებული მეზღვაური ჩიტო თავის გულისწორის სხვისი „ზიმ-მოსკვის“ საჭეზე ხელდადებულს რომ დაინახავს, ელდა ეცემა, ფეხები მოეკვეთება და ჩემოდანზე ხუთ საათამდე დაჯდება. „მერე ადგა, ჩემოდნის გასაღებით მანქანის კარი გააღო, ჩაჯდა მანქანაში, იმავე გასაღებით ჩართო მტორი, თქვა „დრმ-დრმ“, ჩააგდო წარმოდგენილი მანქანა პირველ სიჩქარეში, კიდევ გადადგა ნაბიჯი წინ, მეორე სიჩქარეში გადაართო, მერე — მესამეში, მთავარ ფოსტასთან კი რული დაატრიალა და მარცხნივ შეკავებული სირბილით დაემგზაბლახენისკენ“.

ჩიტო მანქანად იქცა, „პაბედად“, „სრასტილივი ნომრით გკ 49-54, ფერით კოფე ს მალაკომ“.

აი, ამ ქალაქის ერთ მიყრუებულ უბანში შობის დამეს კი თოვლი, „ლონდონ თოვლი მიწამდე ვერ აღწევდა. მხოლოდ ჭიშკრის ქვის სველი თავი იყო დაპუდრული და მის წვერდით ტყეების ნერვის ნეკრ ჩანდა თეთრ წერტილად“.

„თავში ხალხს ეცინებოდა, სვეტოფორთან რომ დაინახავდნენ მანქანებში გარეულს, შემდეგ წვიმები დაიწყო, ჩაქუმ ვითომ წინელი გაიტაცა წყალტუბოში, რაფიქოს საკომისიოში კომისია ჩაუჯდა, მეექვსე ბიბლიოთეკა დაიწყო, რადგან „ისტორიების (ამბების) მოსმენის სურვილი ადამიანებში ისეა გამჯდარი, როგორც საკუთრების გრძნობა... მაგრამ „მწერლის მხოლოდ ისტორიების მთხრობელს თუ ვუნოდებთ, ეს მისი აბურად ავდება იქნება“ (სომერსეტ მოემი, „სიტყვის ხელოვნება“, გვ. 39). რეზო გაბრიანის შემოქმედების კეთილშობილების საფეხურზე დამდგარი, მხოლოდ ასე შექმლბთ, სრულად

ინდებურად „პატივს სცემდნენ, გზას უთმობდნენ, პირველ მაისს „აბგონზედაც“ უშვებდნენ. მშრომელთა სოლიდარობის დღე იყო და — აბა, როგორ! შოფრების სოლიდარობის საც, რა თქმა უნდა, თორემ სხვა დღეებში (დღესაც კი) „აბგონზე წასვლა“ შეგინებაზე უარესია. სხვა დღეებში ჩიტოს თავისი საქმე ჰქონდა, წვრილ-წვრილი, და „გონკაობისთვის“ არ ეცალა. „ცოტას ნაუტაქსა ვებდა კიდევ. თბილისის მატარებლის მოსვლისას ჩადგებოდა ზანდით ტაქსებში ვაგზლის მოედანზე და ისე იმანიარად გააღებდა კარს და ისე იმანიარად გადმავლიდა, რომ იფიქრებდი, ეგების მართლა დგას აქ მანქანა და მე ვერ ვხედავო“.

ეგები, მართლა იდგა, რადგან, ერის მარია რემარკის არ იყოს, გარემო სამყაროს რეაქტორად მაინცდამაინც გიჟები აღიქვამენ, ნორმალური ადამიანები კი — თავიანთი წარმოდგენების მიხედვით, მაშასადამე, — მრუდედ („შავი თბილისი“).

„— არიქა, ეკიმი, იღუპება ბოვში!.. ჩქარა, თვარა ცოცხალს ვერ მიუსწრებთ... დედამისი ტაბურეტკაზე დგას და ხელებით უჭერია თერთმეტი ნილი გოგო!“, რომელსაც „იოდი დოულევი“, და გიჟი ჩიტო-„პობედა“ უკანასკნელ არგუმენტს დაუმატებს: „— ორჯერ იყო (სასწრაფო)! იაშა ეკიმი თუ უშველისო!“ და იწყება წარმოსახვითი ტრანსპორტში მსხდომთა გიჟური რბოლა თოვლქყაპიან ქალაქში, როცა „პაბედას“ ხან მარჯვენა კარი არ ეღებდა („რა-მდენი თბილისელი გამიქცია სადგურზე! ძველია ეს უპატრონო! გადასადგებია! ბოდიში, ვერ მოვასწარი გარეცხვა“, ხან ქარი თოვლს დაატრიალებს და ნათურის ქვეშ ფიფქები თითქოს ძაბრში მოექცნენო, მერე ყველა ერთად მიეყრება სახეში მგზავრებს, ხან ეკიმი უკვე ვერაფერს ამჩნევს, რადგან „სათვალე შიგნიდანაც და გარედანაც თოვლით ჰქონდა ამოვსებული. პალტო კიდევ უფრო დამძიმებული და ვერ პოულობდა, დაავიწყდა, პალტო ორჯერ რომ

„უნდა ფხით რომ დარბისარ...“ „— ავადმყოფო! — გრძლად ყვიროდა ეკიმი, — სადა ავადმყოფი?! ბავშვი კვდება! ავი ზნე ჭირს! თავით კილია! უნდა იწვევს. სინყნარე უნდა! მენ მანქანობანას თამაზობ?! არ ხარ მენ მანქანა! მანქანა თუ ხარ, სადაა შენი ბორბალი!“ პასუხად ესმის მორიგი „დრმ-დრმ, დრუმ-დრუმ“, ჩიტოს მიერ ანუშვებული მანქანის ძრავის სპეციფიკური ხმა, რომელიც პოეტურ რეფრენად გასდევს მთელ მოთხრობას. „დრმ-დრმ“ გიჟური მგზავრობა რომელიც მომენტში ხელოვნების თემას წამოაგდებს: „— მურმანსკში გუნდში ვმღეროდი! აკორდეონზე ვისწავლე ჩემით!“ ვ ზოლოტის ოგნის გიდროსტანცი ველიჩავია ანგარა! — ვახ! რაა მესტაკოვიჩი! ქართველებს არ უყვართ! კუპრავას ქელეში კინაღამ მომკლეს! სამაგიეროდ ზესტაფონიდან რომ ვბრუნდებოდი, ვიმღერე და ვიმღერე მეშვიდე სიმფონია! გავეძეხი ბოლომდე!“ გიჟი უთხარი შენ... მუსიკის თემა კი სასაფლაოზე გადინაცვლებს, სადაც გზაბნეული მგზავრები აღმოჩნდებიან, სიკვდ-

„ბაბრიაქისთან ყველაფერი ფრინავს“. ასეა „შერაკილიაში“, „მიმინოში“, მოკლემეტრაჟიანი ფილმები, რომელთაც ლიკა ქავჭავაძის სილამაზით გაბრუნებული მოწინავე მიმზრდელი დასდევინ; „დე ფანტიმის ბრილიანტშიც“ კი ხანუმა პარიზში პარაშუტით დაეშვება და ახალმოზილი პაპლო პიკასო ზეციდან მოვლინება ძველნიერებას.

ინტერვიუ
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ილს შეგუებული ექიმი უძალობას დაწვდებდა და ჩათვლიდა სველი ქარბუქის ნივლიში, მოწვარდება და „პირში მოუკალავი კოვზის გემო“ დარჩება. წარმოუდგება თავისი გარდაცვლილი სიყვარულის იმკვეციური განსახიერება. „გაიხა ცა, იწვილა ტანგომ! ნელა, გრძელი კვალით თოვლში, წეროვებით მუხლის მალა ანევიტ უახლოვდებიან ერთმანეთს, დიდხანს უყურებენ თვალში და შორდებიან, რომ აღარასოდეს შეხვდნენ. ნელ-ნელა, დამცინავი ღიმილით ჩაუვლის ნუნუ, თითქოს ვერ ხედავსო, ნელ-ნელა შედის ძელქვის უკან და ქრება სამუდამოდ.“

და აკისკისდა, — სურამში უნდა ნახვიდეთ ორივე მაგ მანქანით! — იგუდებოდა გოგონა საბნის ქვეშ, — ჯერ პირველში! დრუმ-დრუმ! მეორეში! მესამეში! მეოთხე სიჩქარით! დრმ-დრუმ!

„ძვლებში შევიდა სევდა“. გაქრება ზმანება... და გამჟღავნდება ის ტყუილიც, რომლითაც ჩიტომ გადაკარგულში შეიტყუა ექიმი, ჯოჯოხეთის ყველა რკალში გაატარა: გატყუებული ძალღების თავდასხმა მოუგერია ლიმონათის ყუთით; ციცაბო, დათოვლილ და გადათხრილ გზაზე აიყვანა „ზადნი“ სვლით („შენ იარე უკან-უკან და აღმართ-აღმართ“), „სნეგორისტიტელ“ ორთქლმავლის ბორბლებს გამოგლიჯა ლიანდაგზე დამხობილი და „ოპელ-კაპიტანის“ პატრონ ერმონიასთან ოდინდელ კონფლიქტში ჩაითრია გამშვლებლად.

„ამ ქალს ნადია არ ჰქვია! ცისანაა, ჩემი ცისანა! სამტრედიისში მოვანერეთ ხელი! აღდგომაზე! ვაიმე, რა კარგი იყო! თქმა ლალატი! დეიფიცე, რო არ ნამოგცდება.“

და მოუყვანა კიდევ თავისი „პაბელით“, რომელიც ქვევით, ძან ქვევით, მილიციის ზევით, ანზორას სახლთან გააჩერა. — როლანდა სადღა? — თბილისშიაო, მარქსიზმის კათედრაზე... ეს ამბავი თავისი პერიპეტებით, ნერვების გლეჯით, თავგანწირვით და სიკეთის საქმეულად სიცრუის გამოყენების მცდელობით წარსულ დროში გადადის. ნამყო ხდება. ავადმყოფური ბოდეები სურვილის ახდომად ტრანსფორმირდება, ირეალურიობა დაჩრჩენილი.

„როლანდა სადღა? — თბილისშიაო, მარქსიზმის კათედრაზე...“

საშობაო მოთხრობის ერთმანეთისგან განსხვავებული ლაბელი გვირაბი ავტორის მიერ ისე არიან გაზოხსლებულნი, როგორც ბაბრიაქის თეატრის ნახევრადრეალური სხენის სივრცეში სულიერ არსებაზე ქართული მარტოობები — გააღვიანებული თოჯინები დიდოსტატი «კუკლოვდის» — მეთოჯინის სელუ... ღებოთ, გააოვინე უკეთესი შესატყვისი ქართულად

კინოფილმ „ქინ-და-დას“ (ქართული ქინძიდან რომ არის ტრანსფორმირებული) გმირები კალინინის (ყოფილი) პროსპექტიდან კოსმოსში გადაადგილდებიან ავტორის მიერ აღმოჩენილ პლანეტა პლუკზე, სადაც დისკრიმინირებული „პატაკები“ (პატარა კაცები) ბინადრობენ, ხოლო იქაური კოსმოსური ხომალდი სახელდება „პეპელაცად“ (პეპელად).

ემსგავსა ქუთაისი“. ჩიტო თითის დააჭერს ვირტუალურ რადიოს და ტკბილი, ოდნავ ხრინწიანი ტენორით დაიწყებს შობის ალილოს: „**ოცდახუთსა დეკემბერსა ქრისტე იშვა ბეთლემსაო, და...**“

მასშტაბური, როგორც „ტრიფონიას ეზოში გამსკდარი მება“, როცა ორი პლანეტარული ძალა ერთმანეთს დაერია და „გაზურფა ჩხუბი! აღდგა იმერეთი! განიეს გვერდზე საქართველო! გაილო კარი ლხინისა!“ („შერეკილები“).

„და აჰა, ვარსკვლავი, რომელიც მათ აღმოსავლეთში იხილეს, წინ უძღოდა მათ, ვიდრე მივიდოდა და დადგებოდა იმ ადგილზე, სადაც ყრმა იყო...“

ექიმმა ნელა, წყნარად აუწყო ხმა. რადიოში გადმოსცემდნენ დარვიზის „პიოგრაფიას“ (კონტრასტული რეალობა!). „ასე ალილოთი მიადგენე ექიმის ეზოს. ექიმმა საკვირაო თოვლში გადააგდო, დაეჯავჯავრა მანქანის კარს, გაალო, გადმოვიდა და მოწყვეტილი ჭიშკარი თოვლში ჩაანვიანა“. და იბადება სასწაული — ჩიტო გაიღიმებს „ფართედ, გაშლილად, კეფიდან კეფამდე, სალორიდან ჭომამდე, ქუთაისურად და ოდნავ მრუდედ“. „ამოდენა ღიმილს თავისი დასავლეთ-აღმოსავლეთი კი უნდა ჰქონდეს“, — გააღიმებს რეზო გაბრიაძე იაკობ ექიმს, რადგან ასეთი ღიმილი მისი მოგონილია, ორგანული შემადგენელია, იუმორით გამოთბარი (როგორ ციოდა შობის იმ ღამეს!), ნატიფი და ეკონომიური მისეული სტილის; და —

„ჩვენ მათხორეები არა ვართ, შობის მახარობლები ვართ, და...“ — დაიწყო ერთმანეთს უტკბილესი ხმით, კვეს-აბედით სანთელი აანთო და წავიდა წინ. ჩიტო ბეჭით შეუდგა ექიმს ზურგში: **ვაჰჰი-ჰაი, ჰაი, ალილო!** ასე ტკბილი, ჩუმ, მორჩილი, სათნო გალობით სამ ხმაში ავიდნენ ბალკონზე. **ვაჰჰი-ჰაი-ჰაი, ალილო...** კარები ჩიტოს დედა დახვდათ, რომელიც ისე იყო გახარებული, რომ „ახალთახალი, პრიალა, ბირკებიანი რეზინის ბოტებში ფეხის თითებით ციკავდა“.

ერთ მშვენიერ წიგნში — „რეზო გაბრიაძის თეატრი“, რომელიც სანკტ-პეტერბურგში გამოიცა, აღნიშნულია: „გაბრიაძისთან ყველაფერი გაბრუნდა“. ასეა „შერეკილებში“, „მიმინოში“, მოკლემეტრაჟიანი ფილმში, რომელშიც ლიკა ქავჭავაძის სილამაზით გაბრუნებული მონიწივე მეგზურები — კახი კავსაძე და ბაადურ ნულაძე მოფარფატე პეპელას დასდევინ; „დე ფანტიმის ბრილიანტშიც“ კი ხანუმა პარიზში პარაშუტით ჩაემგება და ახალმოზილი პაპლო პიკასო ზეციდან მოველინება ქვეყნიერებას. გაბრიაძის ფანტაზია გალაქტიკას სწვდება:

„მეორე მოხდება ის, რასაც ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტი ერმონიას კვალზე გაიმეორებს — შეინყნარებს დასაკლავად გამზადებულ ინდაურს: — მევიკლა თავი?! — იყვირა ერმონიამ და ინდაურს მივარდა, რომელსაც დანის ტარზე, ტაფის გვერდით, თავისთვის ძილით ეძინა, — მე პირადად ვერაფერი ვუქენი! ერმონიამ ცაში ისროლა ინდაური. ინდაური თეთრ ფიქვებში გაერია, მტრედს დაემსგავსა და სამტრედისკენ დაემგზავრა თბილ ქართულ ქარს. თოვლი შეწყდა, ცა მუჭისხელა ვარსკვლავებით მოიჭვდა.“

გოლოთმის მაგიერ: დიდებული მწერლის — რეზო გაბრიაძის შემოქმედება სრულად, მთელი თავისი მრავალფეროვნებით ერთ მეტაფორად წარმოგვიდგება, ისეთ ულამაზეს ჩუქურთმად, როგორც ოშკის ტაძრის კარიბჭის სვეტზეა ამოკვეთილი. და დაუმთავრებელი. ხოლო საშობაო მოთხრობის ერთმანეთისგან განსხვავებული ლამელი გმირები ავტორის მიერ ისე არიან გაცოცხლებულნი, როგორც გაბრიაძის თეატრის ნახევრადრეალური სხენის სივრცეში სულიერ არსებებად ქვეული მარტონებები — გააღვიანებული თოჯინები დიდოსტატი „კუკლოვდის“ — მეთოჯინის სელუ... ღმერთო, მაპოვინე უკეთესი შესატყვისი ქართულად.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„თქვენ (იბულისხმება სრუხროვი და სკპ-ის პოლიტიბიურო) სრულიად უარყავით ის ხმალი, რომელსაც სტალინი წარმოადგენდა, გადააბდეთ და მტარმა ის სწრაფად აიღო ხელში და ამ ხმლით გვანადგურებს დღეს ჩვენ. თქვენი მოქმედება ჰბავს იმას, რომ დიდი ლოდი ორივე ხელით ახსნით და შემდეგ ფეხებზე დაიციეთ“.

სტალინი და გეორგი გვიანი

ნაწილი II

მაო ძედუნმა, პროტოკოლის მიხედვით, გადაიყვანეს სტალინის აგარაკი „კუნცევოზე“. დააბინავეს მეორე სართულზე, ყველაზე მოხერხებულ და საპატიო ადგილას (შენობა სულ ორსართულიანია — გრ. ონიანი). იმავე დღეს მაღალი რანგის სტუმარი კრემლში მიიღო სტალინი. ის მხურვალედ მიესალმა ჩინელი ხალხის მეთაურს. მისალმებისას მაო ძედუნმა სტალინს მიმართა, როგორც საბჭოთა კავშირის მარშალს და არა, როგორც გენერალისიმუსს ან საბჭოეთის მეთაურს.

ვალში არც სტალინი დარჩენილა. როდესაც მაო ძედუნმა ბანკეტზე მიიხვეს, იქ, სადაც სტუმარი უნდა დამჯდარიყო, მაგიდაზე იდო პატარა აბრა წარწერით: „ბატონი მაო ძედუნი“. მოლაპარაკებებზე სტალინი მაო ძედუნს ბატონობით მიმართავდა, რაც ერთობ უხერხულად ეჩვენებოდა, როგორც დეიუგაციის წევრებს, აგრეთვე, სტუმრის მასპინძელი საბჭოთა ელიტის წარმომადგენლებს. მაო ძედუნმა თარჯიმნის მეშვეობით სცადა, გაერკვია, რატომ უწოდებდა სტალინი მას ბატონს და არა — ამხანაგს.

„გეთანხმებით. ამხანაგი ნამდვილი მეგობარია“, — უპასუხა სტალინი და ეს მიმართა თვალი მოლაპარაკებების დასრულებამდე ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერამდე გაგრძელდა. **სტალინი უწოდებდა მაო ძედუნს ხელშეკრულების შემდეგ სტალინი განსაკუთრებულ ყურადღებას იჩენდა მაო ძედუნის მიმართ, მას „ჩინელი ხალხის საამაყო შვილი უწოდებდა“.** მიულოცა ის დიადი გამარჯვება, რომელიც მან რევოლუციის შედეგად მოიპოვა და ისხნა ჩინელი ხალხი უცხოელთა მონობის უღლისგან. ჩინეთის დეიუგაციის მოსკოვში გამგზავრებამდე გათავისუფლებული ჩინელი ხალხი ორთვე-ნახევრის განმავლობაში ზეიმობდა უდიდეს გამარჯვებას.

მაო ძედუნს პარადა ახსოვდა, რომ სტალინი ჩინეთის კომპარტიას არ წაყალიბებდა და ის მონენააღმადგამი მომხრეების მხარეს იხდებოდა, რაც მისთვის უსაფრთხოებას უზღოდა. **მაო ძედუნი, მისთვის უსაფრთხოებას უზღოდა.** **მაო ძედუნი, მისთვის უსაფრთხოებას უზღოდა.**

1935 წლამდე სტალინი ნამდვილად არ ემხრობოდა, არ ცნობდა მნიშვნელოვან ძალად ჩინეთის კომპარტიას, მაგრამ 1938 წელს მან მტკიცედ გადაწყვიტა, ელიარებინა ჩინეთის კომპარტია მებრძოლ ძალად, ხოლო მაო ძედუნი — ჩინეთის კომპარტიის ბელადად. მოლაპარაკებების პირველ დღეს სტალინი და მაო ძედუნმა განიხილეს საბჭოთა საზღვარ ფლოტის მდგომარეობა

ბა პორტ-არტურში, პეკინისთვის დიდი რაოდენობის კრედიტის მიცემა, ჩინეთის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის განვითარების საკითხები და სამხედრო მრეწველობის სწრაფი აღმავლობის პერსპექტივები. სტალინი მხარს უჭერდა მაო ძედუნს ქვეყნის აღმშენებლობის საქმეში და აღუთქვამდა უდიდეს დახმარებას. მაო ძედუნმა სტალინს სთხოვა, დახმარებოდა კუნძულ ტაივანის გათავისუფლებაში, სადაც გომინდანი სამხედრო მოქმედებებს განაგრძობდა. საბჭოეთის ბელადმა არცთუ დიდი ენთუზიაზმით აღუთქვა ამ საკითხში დახმარება.

1949 წლის 21 დეკემბერს სტალინს დაბადებიდან 70 წელი უსრულდებოდა. საიუბილეო საზეიმო ცერემონიას, რომელიც დიდ თეატრში გაიმართა, რა თქმა უნდა, სრული შემადგენლობით ჩინეთის დეიუგაციაც დაენრო, ხოლო თვითონ მაო ძედუნი იუბილარმა პრეზიდენტის მიწვევა და თავის გვერდით მიუჩინა ადგილი. საიუბილეო საღამოზე მაო ძედუნმა ღრმამხანარსიანი და ამალეველები სიტყვა წარმოთქვა თავის მასწავლებელსა და რევოლუციის მამამთავარზე.

მეორე დღეს, 22 დეკემბერს, მაო ძედუნმა კრემლს თავისი წარმომადგენლის მეშვეობით აცნობა, რომ სტალინთან მოლაპარაკებების ყველა დეტალი გაგზავნილია პეკინში, ჩინეთის კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში, და ელოდება პასუხს. სტალინიმ სხვადასხვა არხით შეიტყო, რომ მაო ძედუნი უკმაყოფილოა:

„გამომიხაზეს მოსკოვში და არაფერს ვაპირებ, რატომ ჩამოვიდა აქ? ნუთუ იმით, რომ ნინანგი ვიპიტოსო და ვიპიტოვ მი, მაო ძედუნი, მისთვის უსაფრთხოებას უზღოდა.“

მაო ძედუნი ფიქროვდა, რომ სტალინი რატომღაც დროს აჭიანურებდა.

მიუხედავად სტუმრის განაწყენებისა, სტალინი თავშეკავებდა და სიძინჯე გამოიჩინა. მან იცოდა, რასაც აკეთებდა. მაო ძედუნი, ბოლოს და ბოლოს, მივიდა დასკვნამდე, რომ სტალინთან უნდა დაეწყო მოლაპარაკება ფართო ხელშეკრულების გაფორმებაზე, მაგრამ, როგორც ყოველთვის, გაუზრბოდა პირად პასუხისმგებლობას — უნდოდა, გადაეცვლებოდა კოლექტიურად ყოფილიყო მიღებული ჩინეთის კომპარტიის პოლიტიკურისთან ერთად.

მაო ძედუნმა სტალინს წერ-

1950 წლის 21 იანვარს, მოსკოვში მაო ძედუნის თაზა ვატი ხით ყოფის შედეგ, მოსკოვში ჩავიდა ჩინეთის პეკინიარხისტიკი ჯოუ ენ ლი. დაიწყო ხელშეკრულების დადების ოფიციალური ხარეონია. საბჭოთა მხარე წარმოადგინა ხელშეკრულების თაზის ვარიანტი, რომელიც

ილი მისწერა (არადა, მაო ძედუნი „კუნცევოს“ აგარაკის მეორე სართულზე ცხოვრობდა, ხოლო სტალინი — ამავე არცთუ დიდი შენობის პირველ სართულზე. — გრ. ონიანი):

„ამხანაგო სტალინი! ამხანაგებმა (ჩინეთის კომპარტიის პოლიტიბიუროს წევრებმა) მიხერეს, რომ საჭიროა ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერა. ევლე თქვენს განკარგულებას. მაო ძედუნი“.

საბჭოთა კავშირში ჩინეთის ელჩის მეშვეობით მაო ძედუნმა აცნობა საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს, რომ უნდა შემუშავდეს პოლიტიკური დოკუმენტაცია.

საბჭოთა მთავრობამ ოფიციალურად აცნობა ჩინეთის დეიუგაციას, რომ საბჭოთა კავშირი მზად არის ხელშეკრულებაზე ხელის მოსაწერად.

მაღე სტალინიმ თავისთან მიიწვია მაო ძედუნი და, როგორც წესი, გვიან საღამოს ვახშამი გაუმართა. სტალინიმ სადღეგრძელო წარმოთქვა: — ჩვენ აღმოსავლეთის ხალხების წარმომადგენლები ვართ. ჩვენ გვესმის ერთმანეთის. ასე წელია, ჩინეთი იმპერიალების გაფორმებაზე, მაგრამ, როგორც ყოველთვის, გაუზრბოდა პირად პასუხისმგებლობას — უნდოდა, გადაეცვლებოდა კოლექტიურად ყოფილიყო მიღებული ჩინეთის კომპარტიის პოლიტიკურისთან ერთად.

მაო ძედუნმა განაცხადა: — მე ხომ არ ვარ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე, ამხანაგო სტალინი, ამიტომ ჩვენ სხვადასხვა „კალიბრისა“ ვართ. ამ შემთხვევაში მე უნდა გამოვიძახო ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე. სტალინი ყველა წერილმანში ხედავდა საბჭოთა ქვეყნის ინტერესებს და არც ამჯერად გამორჩინა მხედველობიდან, რომ სტალინის ხელმოწერის გვერდით ჩინეთის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის — **ჯოუ ენ ლის** ხელმოწერა გარკვეულ პრივილეგიას ანიჭებდა ჩინეთის მეთაურს, ამიტომ იქვე განუცხადა ემპა აზიელს:

— არაფერია. ჩვენს ხელმოწერებს განამტკიცებს ჩვენი ორი სახელმწიფო საგარეო საქმეთა მინისტრების — **ანდრი ვიზინსკისა და ჯოუ ენ ლის** (რომელიც ჩინეთის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეობის პარალელურად, საგარეო უწყებასაც განაგებდა) ხელმოწერები“, — ასე განაწინა საბჭოთა კავშირ-ჩინეთის მეგობრობის ურთიერთ-თანხვედით თქვენს ბელადს და ხალხთა შორის მეგობრობას. ამ პირობებში ძალზე კარგი იქნება, დავდეთ ხელშეკრულება საბჭოთა კავშირისა და ჩინეთის მეგობრობის, ურთიერთდახმარებისა და კავშირის შესახებ. მაქვს კიდევ ერთი ნინადადება: ამ ხელშეკრულებას ხელი მოაწერონ სტალინი და მაო ძედუნმა.

საუბრისას სტალინიმ სტუმარს გადასცა **ინანო კომპლიმენტის** (საბჭოეთის წარმომადგენელი ჩინეთში 1948-49 წლებში) მოხსენებით ბარათი, რომელიც სტალინს აცნობებდა, რომ, ერთ-ერთი გადასახლებული პარტიული მანქანისთვის სტალინიმ და მისი მოქმედების ვადა 30 წლით განისაზღვრა.

სტალინიმ და მისი მოქმედების ვადა 30 წლით განისაზღვრა. სტალინიმ და მისი მოქმედების ვადა 30 წლით განისაზღვრა. სტალინიმ და მისი მოქმედების ვადა 30 წლით განისაზღვრა.

მაო ძედუნი კი, თავის მხრივ, გამოთქვამდა ღრმა რწმენას, რომ გარდა მისთვის თანხედრისა, ჩინეთის ხელისუფლებას მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი, დაიცვას „ერთად დგომის“ პრინციპი საბჭოთა კავშირთან და არასოდეს უღალატოს მას. ვიდრე ჯოუ ენ ლი პეკინიდან მოსკოვში მატარებლით შეემგზავრებოდა, სტალინის დაავლებით, მაო ძედუნს ლე-

წინგრადი დათვალერებინეს — რუსეთის იმპერიის ყოფილი სატახტო ქალაქი. როდესაც სტუმარი მუზეუმ ერმიტაჟს ეწვია, აღმოჩნდა, რომ ჩინური დარბაზი რემონტის გამო იყო დაკეტილი და მან ეჭვნარევი საყვედური გამოთქვა:

„ამ შემთხვევაში რუსეთს შარცხვამი, ირვანანი-ნათ ჩვენთვის ის ნაპარტყვი, რომელიც ჩინეთიდან იწვის რუსეთმა წაშლილი“.

1950 წლის 21 იანვარს, მოსკოვში მაო ძედუნის თვზე მეტი ხნით ყოფის შემდეგ, მოსკოვში ჩავიდა ჩინეთის პერემიერმინისტრი ჯოუ ენ ლი. დაიწყო ხელშეკრულების დადების ოფიციალური ხარეონია. საბჭოთა მხარე წარმოადგინა ხელშეკრულების თაზის ვარიანტი, რომელიც

თითქმის შეუსწორებლად იქნა ხელმოწერილი. ჩინეთის მხარე დათანხმდა, რომ ეს ყოფილიყო მეგობრობის, ურთიერთდახმარებისა და კავშირის ხელშეკრულება, რომელსაც 1950 წლის 14 თებერვალს მოეწერა ხელი და მისი მოქმედების ვადა 30 წლით განისაზღვრა.

სტალინიმ და მისი მოქმედების ვადა 30 წლით განისაზღვრა. სტალინიმ და მისი მოქმედების ვადა 30 წლით განისაზღვრა. სტალინიმ და მისი მოქმედების ვადა 30 წლით განისაზღვრა.

1950 წლის 17 თებერვალს მაო ძედუნი და ჯოუ ენ ლი პეკინიდან მატარებლით შეემგზავრებოდა. საბჭოთა კავშირ-ჩინეთის საზღვარზე სტალინის ბრძანებით და მისივე სახელით სტუმრებს სამახსოვრე ორი მსუბუქი ავტომანქანა გადასცეს. ასე დასრულდა ორ უდიდესი აზიელის —

1950 წლის 21 იანვარს, მოსკოვში გამოქვეყნდა **მედიკალინური** მანქანის მართვის სისტემის შესახებ, მოსკოვში ჩამოყალიბდა ჩინეთის პარამიკალინური ჯგუფი ენ ლაი. დაიწყო ხელშეწყობის და დახმარების ოფიციალური ცერემონია. საბჭოთა მხარე წარმოადგინა ხელშეწყობის თანხის ვარიანტი, რომელიც თითქმის შეუსწორებლად იქნა ხელმოწერილი. ჩინეთის მხარე დათანხმდა, რომ ეს ყოფილიყო მემორანდუმის, ურთიერთდახმარებისა და კავშირის ხელშეწყობის, რომელსაც 1950 წლის 14 თებერვალს მოეწერა ხელი და მისი მოქმედების ვადა 30 წლით განისაზღვრა.

სტალინისა და მათი ძეგლის — ერთადერთი და ისტორიული შეხვედრა მათ ქედების მოსკოვში ვიზიტის 65 დღე და ღამე სავესტო მთელი რიგი განცდებითა და მღელვარებით, რაც ცალკე განსჯისა და განხილვის საგანია.

მაო ძედუნის საბჭოთა კავშირში მებრძოლი 1957 წლის 19 ნოემბერს ჩამოვიდა, ერთი დღით ადრე, 18 ნოემბერს კი, მოსკოვში გაიხსნა 64 ქვეყნის კომუნისტური და მუსულმანური პარტიების ცნობილი თათბირი. ამ თათბირზე სიტყვით გამოვიდა მაო ძედუნის:

„მსოფლიოში დღეს კლინიკური ქარი უპარავს: ერთი — ალმოსავალი-დან, მეორე — დასავალი-დან. ჩვენ მტკიცედ გვნახს, რომ ალმოსავალი-თის ქარი დახმარებას დასავალის ქარს.“

მაო ძედუნის ეს ფიგურა-ლური გამოთქმა გამოწვეული იყო საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის 1956 წლის თებერვალში გამართული მე-20 ყრილობის შედეგებით. ამ ყრილობაზე **ნიკიტა ხრუშჩოვმა** დასავალიდან მონაბერი გამოაგნებელი სიტყვის ქარიშხალი დააყენა სტალინის „პროგრესის კულტის“ შესახებ და მოკვნი ჩააგდო არა მხოლოდ მოქმედი კომუნისტური და მუსულმანი პარტიები, არამედ სრულიად მსოფლიო.

ჩინეთის ლიდერმა სწორად განსაზღვრა, რომ 1956 წლის თებერვლის ყრილობა დასავალი-თის ქარის პირველი შემოჭრა იყო სოციალისტურ ბანაკში, ამიტომ ქვეყნისა და სოციალისტური ერთგულმა დამცველმა, თუმცა გამაგნებელი, მაგრამ ძალზე გაბედული განაცხადა გააკეთა:

„შეიქმნა ნარმოვი-დინოთ, რა შედეგები მოჰყვება თანამედროვე ომს და ადამიანთა რა რაოდენობის მსხვერპლს გამოიწვევს იგი. ეს რაოდენობა

იქნება დამინაზი მცხოვრები 2 მილიარდ 700 მილიონი ადამიანის (იხსანად ამდენი კაცი ცხოვრობდა დამინაზი — გრ. ონიანი) ერთი მასაგედი, ესე იგი, 900 მილიონი და შეიქმნა მეტიც — დამინაზი მცხოვრებთა ნახევარი. მებრძო შედეგი იქნება ის, რომ დამინაზი ალარ იარსებებს იმპერიულიზმი და სრულიად მსოფლიოში დამინარდება სოციალისტური. ნახევარ საუკუნეში კი მოსახლეობა კვლავ მიაღწევს დამინაზი ნიშნულს და შეიქმნა მეტსავე.“

ჩინეთის მოსახლეობა იმხანად 700 მილიონს შეადგენდა. დაახლოებით 50 მილიონი ჩინელი იაპონელებთან ომში დაიღუპა, აგრეთვე, — სამოქალაქო ომებში. ნების შემდეგ ჩინეთის ხელისუფლება ჩინეთისა და მსოფლიოში სამართლიანობის დამყარების უპირველეს მტრად საბჭოთა კავშირის მთავრობას მიიჩნევდა, რის გამოც მასთან შეიარაღებულ კონფლიქტსაც არ ერიდებოდა — 1969 წელს სსრკ-ისა და ჩინეთის საზღვართან, კუნძულ დამანსკზე შეიარაღებულ კონფლიქტს უამრავი ჩინელის სიცოცხლე შეეწირა.

გავიდა 20 წელი და ორმა უდიდესმა სახელმწიფომ კვლავ გამოიწვია ერთმანეთთან მისასხველი გზები და კვლავ დამეგობრდა (ნუთუ ეს ჩვენთვის ყურადსაღები არ უნდა იყოს? — გრ. ონიანი).

1957 წლის ნოემბერში მოსკოვში ყოფნისას მაო ძედუნის შეხვედა საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრ **ანდრეი გრომიკოსს**, რომელსაც განუცხადა:

— ჩემი თვალსაზრისით, სტალინის მოღვაწეობის 70% უნდა შეფასდეს როგორც ნარმატული, ხოლო 30% — რო-

ყველა მღოვრევისთვის, რომლებიც ეკლესიას მოინახულებენ, სავალდებულოა, მივიდნენ ამ დარბაზში სოლ-ქარის ქანდაკებასთან და მიუზიკოსს ან ქუჩის და ტალახის ესროლს. ეს ტრადიციები თაობიდან თაობას გადაეცემა ასევე წლების განმავლობაში, ასე უნდა საგმიროს ჩინელი ხალხი მოვალეობას

ქინ გუის და მისი ცოლის ქანდაკება

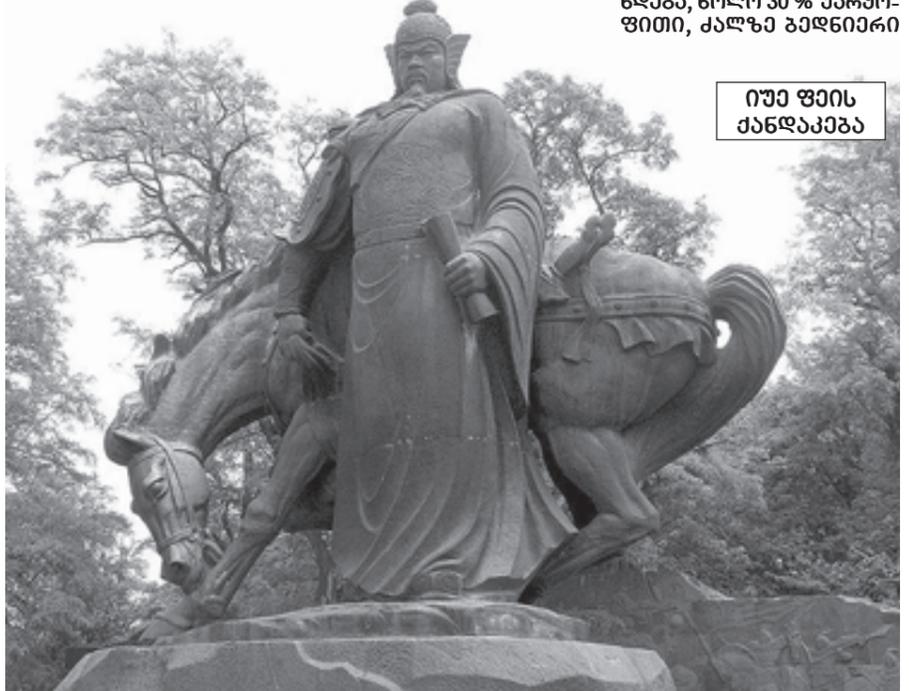
გორც ნარმატული. ჩვენ ვერ დაგეთანხმებით სტალინის დამსახურების უგულვებელყოფაში და მის ნარმატულიზმში და მის ნარმატულიზმში. სტალინის როლის შეფასებას რამდენიმეჯერ მიუბრუნდა მაო ძედუნის ინტენსიური კი — 1956 წლის მარტში, ოქტომბერსა და ნოემბერში. ნოემბერში ჩინეთში საბჭოთა კავშირის ელჩ პავლე იუდინთან საუბარში მან განაცხადა:

„თქვენ (იგულისხმება ხრუშჩოვი და სკაპ-ის პოლიტიკოსი) სრულიად უარყვით ის ხმალი, რომელსაც სტალინი წარმოადგინა, გადააგდეთ, მტარმა ის სწრაფად აიღო ხელში და ამ ხელით გვანადგურებს დღეს ჩვენ. თქვენი მოქმედება ჰგავს იმას, რომ დიდი ღოღი ორივე ხელით ასწიოთ და შემდეგ ფახავთ დაიცეთ.“

1957 წლის მაისში ჩინეთს ეწვია საბჭოთა კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე **კლიმენტ ვორილოვი**. ჩინეთის პარტიამ და მთავრობამ ვორილოვს მოუწყო გრანდიოზული შეხვედრა, არა იმიტომ, რომ ის საბჭოთა კავშირის მთავრობის უმაღლესი წარმომადგენელი იყო, არამედ იმიტომ, რომ იგი სტალინის თანამებრძოლი და მეგობარი იყო. ხალხის მიერ მის მიმართ გამოყენებულ პატივისცემასა და სიყვარულს საზღვარი არ ჰქონდა. **ვორილოვს** მოატარეს ჩინეთის ყველა საოცრება ანტიკური ხანიდან დღემდე. აჩვენეს სუნის დინასტიის ეკლესია, რომლის ახლოს დასაფლავებულია სახალხო გმირი **იუა ფი** (1103—1142). იუე ფის საფლავი მოკრძალებული, მაგრამ არქიტექტურულად დასამახსოვრებელი ნაგებობაა. ამ საფლავიდან ცოტა მოშორებით დარბაზი

ქინ გუის და მისი ცოლის ქანდაკება

ქინ გუის და მისი ცოლის ქანდაკება

იუე ფის ქანდაკება

იუე ფის საფლავი მოკრძალებული, მაგრამ არქიტექტურულად დასამახსოვრებელი ნაგებობაა. ამ საფლავიდან ცოტა მოშორებით დარბაზი

ქალისა და კაცის გაშრეხებული ქანდაკებები დგას. ესენი არიან გამყიდველი ცოლ-ქმარი (**ქინ გუი** და მისი ცოლი), მხილებული და დამნაშავენი გმირის სიკვდილში. ყველა მლოცველისთვის, რომლებიც ეკლესიას მოინახულებენ, სავალდებულოა, მივიდნენ ამ დარბაზში ცოლ-ქმრის ქანდაკებებთან და მიუზიკოსს ან ქუჩის და ტალახის ესროლს. ეს ტრადიციები თაობიდან თაობას გადაეცემა ასევე წლების განმავლობაში, ასე უნდა საგმიროს ჩინელი ხალხი მოვალეობას. დიდხანს იდგნენ ვორილოვი და ჯოუ ენ ლაი გმირის საფლავსა და გამყიდველი ცოლ-ქმრის ქანდაკებებს შორის. მასპინძელი სტუმარს ქვეყნის გამყიდველის მიმართ ჩინელი ხალხის დამოკიდებულებაზე მოუთხრობდა. ვორილოვი ხვდებოდა, რატომ შემოუხახეს ჩინელებმა ბოლო აკორდად გმირისა და გამყიდველის საფლავებთან მისვლა და ამ საზარელი ამბის მოსმენა.

10 საუკუნეა, ჩინელი ხალხი აფურთხებს თავისი გმირის გამყიდველებს და მსოფლიოს დღესაც აოცებს ჩინელთა სიბრძნე და გამძლეობა.

ხალხის მხსნელი გმირის მკვლეელი ნიკიტა ხრუშჩოვი კი მშვიდად განისვენებს ნოვო-

დევიჩის სასაფლაოზე და სტალინელები გულს იმით იმშვიდებენ, რომ მის საფლავზე დადებული უზარმაზარი და უძვირფასესი მარმარილო ორი ფერისაა — შავი და თეთრი (არ ვიცი ამ შემთხვევაში ფურთხის ღირსი ხალხია თუ ის, ვინც ამ საფლავში განისვენებს).

რუსი ხალხი იმასაც ითმენს, რომ სტალინის მიერ შექმნილი ზესახელმწიფო, რომელიც შიშის ზარს სცემდა მსოფლიოს, და ყოველი საბჭოთა მოქალაქე ამყოფდა იმით, რომ იყო „გრაფდანი სოვეტსკოგ სოიუზა“, ერთმა ტყვიანობამ არაკაცმა **მისილი გორბაჩოვმა** დაანგრია და ეს ქვეყნის დამანგრეველი ფაშიზმზე გამარჯვების დღის აღსანიშნავ ზეიმზე საპატიო სტუმარ-თა საიმი იყო და საპატიო ადგილზეც დაბრძანებული.

როდის დაიდგება სტალინის საფლავთან ახლოს ორი განუვითარებელი სპერმატოზოიდის — ხრუშჩოვისა და გორბაჩოვის — გამარჯვებული ძეგლები, რათა ყოფილი საბჭოეთის ყველა მოქალაქემ და მომავალში სოციალისტურ მცხოვრებელ ადამიანმა ყელი ამოისუფთაოს ხრუშჩოვისა და გორბაჩოვის მიფურთხებით და ამით „პატივი მიაგოს“ მათ ამყრალბულ სულებს.

გზიგოლ ონიანი

სტალინი
ნაიტიხული, განსილი და გაგონილი

უკრადეა!
„ბიბლუსისა“ და „ლიბრას“ მალაზიათა ქსელში, აგრეთვე, მეტროპოლიტენის სადგურებთან: „მარჯანივილი“, „რუსთაველი“, „თავისუფლების მოედანი“ შეგიძლიათ შეიძინოთ საერთაშორისო ორგანიზაცია „სტალინის“ თავმჯდომარის, ბატონი გრიგოლ ონიანის ნიგნი „სტალინი“, რომელშიც თავმოყრილია ფაქტობრივი მასალები კაცობრიობის ისტორიაში უდიდესი პოლიტიკოსის, დიპლომატისა და მხედართმთავრის — სტალინის შესახებ.

საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამიტი გაეროს ფულით გაბარილი სახნის გუბიტი აღმოჩნდა. მსოფლიოს წამყვან მედიასაშუალებებს მასზე თითქმის არ გაუმახვილებია ყურადღება, არადა, კატასტროფასთან მიბრძოლი რამდენი ადამიანი შეიპირება მსოფლიოს ჰუმანიზმის ცენტრში — თურქეთში?!

საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამიტი სტამბოლში — ფუჭსიტყვაობა და ფარისევლობა

გაეროს გენერალურმა მდივანმა პან გი მუნმა და მისმა სამდივნომ 23-24 მაისს სტამბოლში გამართა საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამიტი, რომელზეც ითქვა, რომ მას უნდა დაეხსოვრა ახალი ეპოქა კაცობრიობის ცხოვრებაში — ეპოქა საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ჰუმანიტარული კატასტროფების ლიკვიდაციისა.

ვინ აღარ იყო ამ ღონისძიების 6000 მონაწილეს შორის, დაწყებული გერმანიის კანცლერ ანგელა მერკელამდე, დასრულებული ყირიმელი თათრების ნაციონალური მოძრაობის გაქცეული ლიდერ მუსტაფა ჯამილემდე. და რის მიღწევა შეიძლება ამ შემაჯავებელი იმედიანი შეხვედრის დოკუმენტი შეიძლება შეიქმნას? ევროპაში ლტოლვილების ნაკადის შეჩერებით შემოფარებული ანგელა მერკელმა და ამ ნაკადების მარეგულირებელმა რეაქციული ჰუმანიტარული კატასტროფის ლიკვიდაციაზე შეიძლება ილაპარაკოს პატრიკ შპინკო, რომელმაც ათასობით უკრაინელი ე.წ. ანტიტერორისტული ოპერაციის სასაკლავოზე გაგზავნა? რა ახალი საერთაშორისო პოლიტიკის კონცეფცია შეიძლება შეიქმნას ამ ღონისძიების შედეგად, რომელთა თავიდან აცილების მიზნით უნდა დაიწყოთ ახალი საერთაშორისო პოლიტიკის კონცეფცია შეიძლება შეიქმნას ამ ღონისძიების შედეგად?

სამიტზე დასავლეთის დიდი პოლიტიკა წარმოდგენილი იყო ანგელა მერკელის, დასავლეთის სხვა დედაქალაქებიდან კი შედარებით დაბალი რანგის პოლიტიკოსები ჩაიშინებენ. რუსეთშიც მხოლოდ სამოქალაქო თავდაცვისა და საგანგებო სიტუაციების მინისტრის მოადგილე სერგეი შოიგოვი იყო წარმომადგენელი. მოსკოვმა კარგა ხნით ადრე გამოთქვა თავისი ნეგატიური დამოკიდებულება სამიტის მომზადების პროცესისადმი — მას საშუალება არ მისცეს, დღის წესრიგში შეეტანა ის საკითხები, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვნად მიიჩნევდა. რუსეთი ასეთ თამაშებში მონაწილეობაზე უარს ამბობს ხოლმე. სწორედ ამას უნდა მიანიშნებდეს ვიწროვანი: „მსოფლიოში ჰუმანიტარული კრიზისების დიდი უმრავლესობა გამოწვეულია შიგნითაა დასავლეთის კონფლიქტებით, რომლებშიც გარე ძალების ხელი ურევია... ჩვენ ამ ფორუმისგან ველოდებით მკაფიო და ძლიერ სიგნალს კონფლიქტების თავიდან აცილების აუცილებლობასა და პოლიტიკურ დარეგულირებაზე, როგორც ჰუმანიტარულ სისტემაზე დატვირთვის შემცირების საკვანძო ფაქტორზე“, მაგრამ ამ საკითხზე ლაპარაკი არ ყოფილა. სამიტმა მოიწონა გაეროს სამდივნოს მიერ შემუშავებული „გლობალური შეთანხმების“ პროექტი, რომელშიც გათვალისწინებული არ არის მთავარი — შეთანხმების დარღვევის გამო საერთაშორისო სამართლის ნორმების შესაბამისი პასუხისმგებლობის დაკისრება.

ასეთი დიდი ჰუმანიტარული სამიტი (მონაწილეობისა და თურქი ხალხების სახალხო-ნარკომაფიანოებითი საქაბულო — რად.) შეიქმნა ღირდა მხოლოდ ერთ შემთხვევაში: თუ დღის წესრიგში შევიდოდა ჰუმანიტარული კატასტროფების მიზეზებისა და ამ მიზეზების ლიკვიდაციის საკითხები.

გაბარილი სახნის გუბიტი. მსოფლიოს წამყვან მედიასაშუალებებს მასზე თითქმის არ გაუმახვილებია ყურადღება, არადა, კატასტროფასთან მიბრძოლი რამდენი ადამიანი შეიპირება მსოფლიოს ჰუმანიზმის ცენტრში — თურქეთში?!

უკრაინას ყველა პრობლემის მოგვარებაში ვერ დაეხმარება, მაგრამ, როგორც იტყვიან, ნომერმა იმუშავა. ანგელა მერკელმა ძალიან სერიოზულად ილაპარაკა საპასუხისმგებლო გადაწყვეტილებების მიღების აუცილებლობაზე. ესეც არ არის ცუდი, მაგრამ მერკელის რეიტინგზე უკვე ვეღარ იმოქმედებს. მოკლედ, ბევრი ფუჭი სიტყვა ითქვა და ახალი არაფერი მომხდარა. ამის ნათელი დასტურია ორგანიზაცია „მომიბიტი საზღვრებს გარეშე“-ს უარი სამიტში მონაწილეობაზე, რადგან „არ არის იმედი იმისა, რომ საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამიტი უპასუხებს არასრულყოფილებას ჰუმანიტარულ მოქმედებებში და ექსტრემულ რეაგირებებში, განსაკუთრებით — კონფლიქტურ სიტუაციებში“. სამიტის ორგანიზატორების ფარისევლობის ყველაზე ნათელი მტკიცებულება იყო სამიტის პოსტერი — ეროვნებისა და პან გი მუნის ფოტო გავრცელების გარეშე. მსოფლიოს წამყვანი მედიის რედაქციებიც არ იყვნენ გამაყრდნობილები. მსოფლიოს წამყვანი მედიის რედაქციებიც არ იყვნენ გამაყრდნობილები. მსოფლიოს წამყვანი მედიის რედაქციებიც არ იყვნენ გამაყრდნობილები.

პრინციპში, ასეთი დიდი ჰუმანიტარული სამიტი (მონაწილეობისა და თურქი ხალხების სახალხო-ნარკომაფიანოებითი საქაბულო — რად.) შეიქმნა ღირდა მხოლოდ ერთ შემთხვევაში: თუ დღის წესრიგში შევიდოდა ჰუმანიტარული კატასტროფების მიზეზებისა და ამ მიზეზების ლიკვიდაციის საკითხები. საჭიროა კი წყვილიაღი ხელის ცეცებით წარმოადგინოთ XXI საუკუნის ყველაზე მძიმე კატასტროფების მიზეზების გასარკვევად, რომლებმაც ათასობით ადამიანის სიცოცხლე შეინარა და ავლანეთში, ერაყში, სირიაში, ლიბიასა და სხვა ქვეყნებში მცხოვრები უამრავი ადამიანი ლტოლვილად აქცია? საჭიროა კი განდობა მკითხაობა იმის დასადგინად, რატომ სუფიქსი შიშობილი და ვრცელდება ეპიდემიები აფრიკისა და აზიის რიბ ქვეყნებში? ღირს კი იმაზე თანხმობა, რომ თურქეთში, მრავალი წელია, შურთიანის გენოციდის ასოციაციას და ეს ასოციაციის მისი ხელის შეწყობილი ჰუმანიტარული კატასტროფა? — არა, რა თქმა უნდა. მიზეზები ხელისგულზე დევს.

თითოეულ ჰუმანიტარულ კატასტროფას კონკრეტული შემოქმედნი ჰყავს. მათი ვინა-

თურქეთში ტურისტების ნაკადი კატასტროფულად შემცირდა

თურქეთში ტურისტების ნაკადი 17 წლის წინანდელ დონემდე დაეცა. თურქეთის კულტურისა და ტურიზმის სამინისტროს მონაცემებით, 2016 წლის აპრილში ქვეყანაში უცხოელი ტურისტების რაოდენობა 28%-ით შემცირდა, 2015 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით. მიმდინარე წლის აპრილში თურქეთს 1,75 მლნ ადამიანი ეწვია, თითქმის 700 ათასით ნაკლები, ვიდრე გასული წლის აპრილში. ეს ტურისტების რაოდენობის ყველაზე მნიშვნელოვანი კლებაა 1999 წლის მაისის შემდეგ, როცა თურქეთის

მუშათა პარტიამ ტურისტები გააფრთხილა, არ ჩასულიყვნენ თურქეთში, რადგან იწყებდნენ „შურისძიების“ კამპანიას თავიანთი ლიდერის — აბდულა ოჯალანის დაპატიმრების გამო. გამოქვეყნებული სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით, 2016 წლის იანვრიდან აპრილამდე თურქეთში ტურისტების რაოდენობა 16,5%-ით შემცირდა 2015 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით, მათ შორის, გერმანიის ტურისტებისა — 35%-ით, რუსი ტურისტებისა კი — 79%-ით. მას შემდეგ, რაც თურქებმა რუსული თვითმფრინავი ჩამოაგდეს სირიაში, ბევრმა რუსმა უარი თქვა თურქეთში დასვენებაზე, არადა, თურქეთში ყველაზე მეტი ტურისტი გერმანიის შემდეგ რუსეთიდან ჩადიოდა. აღსანიშნავია, რომ ამჟამად თურქეთში ჩასული ტურისტების რაოდენობით საქართველო გერმანიასა და ბულგარეთთან ერთად მონიწივე პოზიციაზეა. RUSVESNA.SU

2015 წლის მიგრაციულმა კრიზისმა ხელი შეუწყო ელექტორატის მხარდაჭერას მემარჯვენე ნაციონალიზმისადმი. ავსტრიაში იკუმშებოდა შიშები, თანხებით ტერიტორიაზე მოულოდნელად მიეღოთ (თანაც ისე, რომ, თანახმანი იყვნენ თუ არა, არავის უკითხავს) 90 ათასი ლტოლვილი ახლო აღმოსავლეთიდან. ამ ლტოლვილების უმრავლესობა ახალგაზრდა მუსლიმია, რომლებიც არ ლაპარაკობენ ბერძნულად და არ იცნობენ ავსტრიის კათოლიკურ კულტურას.

2016 წლის 22 მაისს ავსტრიაში ელექტორატმა ევროპას საყურადღებო გზავნილი გაუგზავნა. „მწვანეების“ კანდიდატმა მხოლოდ მინიმალური უპირატესობით გაიმარჯვა საპრეზიდენტო არჩევნებში. და ლაპარაკი ე.წ. ნაციონალისტურ სენზე უადგილოა. ნორბერტ ჰოფერის შთამბეჭდავი შედეგის (49,7% — არჩევნების მეორე ტურში, 14% მეტი, ვიდრე პირველში) ფონზე, ცივი გონებით უნდა გავაანალიზოთ მომხდარი, — წერს ფრანგული გამოცემა „ფიგაროს“ მიმომხილველი.

უწინარესად, საჭიროა ორი მთავარი პოლიტიკური მითის გაბათილება. პირველი — ნახამად, ჰოფერის ავსტრიის თავისუფლების პარტია (ათპ) ულტრამემარჯვენეთა მოძრაობაა, როგორც „ნაციონალური ფრონტი“ საფრანგეთში, სინამდვილეში ათპ ულტრამემარჯვენე არ არის. ამ პარტიას ეჭვი არ შეეძლება თავისი ქვეყნის სახელმწიფო ინსტიტუტებში.

ნამდვილ ულტრამემარჯვენე და ულტრამემარცხენე აქტივისტებს აერთიანებთ სიძულვილი იმ რეჟიმისადმი, რომლის პირობებშიც ცხოვრობენ — ისინი ოცნებობენ, ძალის გამოყენებით დაამხონ საბუნებრივი რეჟიმი. გენერალი ბულანჟე და პოლ დერულენდი (ფრანგი ნაციონალისტები, ანტირესპუბლიკური მოძრაობის — ბელანჟიზმის წარმომადგენლები — რედ.) ულტრამემარჯვენეები იყვნენ, ლენინი და ტროცკი — ულტრამემარცხენეები. როდესაც შან-მარკ ლეპენმა (ფრანგი პოლიტიკოსი, ევროპარლამენტარი, პარტია „ნაციონალური ფრონტის“ ყოფილი ლიდერი, ამ პარტიის ამჟამინდელი ლიდერის — მარინ ლე პენის მამა — რედ.) მხარი დაუჭირა პოპულარულ სიკვდილს — პარტიის თავდსხმას შარლ დე გოლზე, ამით მან თავი ჩაწერა ულტრამემარჯვენეთა რიგებში. ინჟინერი ნორბერტ ჰოფერი და ადვოკატი მარინ ლე

პენი წარმოადგენენ მემარჯვენე ნაციონალისტებს და არა — ულტრამემარჯვენეებს. მემარჯვენე ულტრამემარჯვენეთა სამხარო მდგომარეობასა და ნაციონალისტების მხარდაჭერას შორის. მემარჯვენე რადიკალურად, გოლონელია, ყველაზე აქტიურად უჭირავს მხარს ევროპის ორ ძველს: ავსტრიას და დანიას. ამასთანავე, ორივე ძველისთვის და მასთანავე მალაი შიმონსაველი მოსახლეობის ერთ სულზე, უშუალოდ მისთვის და ახალი დონე და სოციალურად უფროსი შენევა სისტემა.

მაშ, რატომ არ დაუჭირებს ავსტრიაში მხარს ორი პარტიის (ავსტრიის სოციალ-დემოკრატიული პარტია და ავსტრიის სახალხო პარტია) კანდიდატებს, რომლებიც ნახამად საუკუნეა მითი ხნის განმავლობაში წარმატებით მართავდნენ ძველს? ავსტრიაში არჩევნების შედეგები მიუთითებს მულტიკულტურის მხარდაჭერაზე უფრო დიდი ქსენოფობიის არ არიან, ვიდრე ევროპის სხვა ხალხები, უფრო პირიქით. 1990-იან წლებში მათ კეთილგანწყობის მიიღეს ლტოლვილები ყოფილი იუგოსლავიიდან

მულტიკულტურალიზმის კრახი ევროპაში

(სხვათა შორის, ამ ქვეყნის ნახევარს ავსტრია მართავდა 1918 წლამდე) — სერბები, ხორვატები, ბოსნიელები და კოსოვოელები, მაგრამ 2015 წლის მიგრაციულმა კრიზისმა ხელი შეუწყო ელექტორატის მხარდაჭერას მემარჯვენე ნაციონალიზმისადმი. ავსტრიაელები იძულებულნი შეიქნენ, თავიანთ ტერიტორიაზე მოულოდნელად მიეღოთ (თანაც ისე, რომ თანახმანი იყვნენ თუ არა, არავის უკითხავს) 90 ათასი ლტოლვილი ახლო აღმოსავლეთიდან. ამ ლტოლვილების უმრავლესობა ახალგაზრდა მუსლიმია, რომლებიც არ

ლაპარაკობენ გერმანულად და არ იცნობენ ავსტრიის კათოლიკურ კულტურას. შიშები ავსტრიაში ახალგაზრდა ავსტრიულ საზოგადოებასთან ასიმილირებას? ამაზე მსჯელობა ჯერ ნაადრევია, მაგრამ იწოდება მცირე კონსერვატიული ავსტრიული გლობალიზაციის პირობებში ავსტრიაელებმა საკუთარ თავს დაუშვას კითხვა: ევროპის რომელ კუთხეში მოხდა მუსლიმთა ინტეგრაცია საზოგადოებასთან? 2010 წლის 16 ოქტომბერს გერმანიის კანცლერმა ანგელა მერკელმა ქრისტიან-

ულ-დემოკრატიული კავშირის ყმანვილ აქტივისტებთან სიტყვით გამოსვლისას ქვეყანაში მულტიკულტურის კრახის შესახებ ილაპარაკა. „სისტემა — ჩვენ გვერდობდა მცხროვრეთ და ეს გვიხარია, სრულიად ჩაფლავდა“, — განაცხადა მერკელმა, — ჩვენ ვბრძვით კავშირს ქრისტიანულ ფასეულობებთან. ვინც ახლა არ ეთანხმება, მისი ადგილი აქ არ არის“. მერკელის გამოსვლამდე მისმა პოლიტიკურმა თანამებრძოლის კანცლერმა ანგელა მერკელმა, ბავარიის ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავში-

რის ხელმძღვანელმა ჰორსტ ზაიპერმა განაცხადა, რომ გერმანიას ალარ სჭირდება იმიგრანტების განსხვავებული კულტურის მქონე მკაცრად მართვა, თუ არა, რადგან მათ ქალიან „უჭირთ“ ინტეგრირება. იმხანად გერმანული მემარჯვენეების ლიდერები ცდილობდნენ, მოეძებნათ პასუხი მუსლიმური იმიგრაციის წინააღმდეგ პროტესტით გაუფლავებულ ნიგუნე მრავალმნიშვნელოვანი სათაურით „გერმანია თვითლიკვიდაცია“, რომელიც გამოსცა ყოფილმა სოციალ-დემოკრატიულ ტილო სარაციონმა. ეს ნიგნი ბესტსელერად იქცა და ასიათასობით გაიყიდა.

ჰოფერს მხარი დაუჭირეს იმ ავსტრიაელებმა, რომლებსაც ძალიან არ მოეწონათ მერკელის საქციელი გასული წლის სექტემბერში, როდესაც მან ევროპულ პარტნიორებთან კონსულტაციების გაუფლავდა, ახლო აღმოსავლელ მიგრანტებს ევროპის ქვეყნებში ჩასვლისკენ მოუწოდა და განაცხადა, რომ გერმანიაში 800 ათასი ლტოლვილის ადგილი მოიძებნება.

საჭიროა, ევროპაში მულტიკულტურის მიმართ უარყოფითი განწყობის ფონზე შეჩერდეს ახალი მიგრანტების შემოსვლა და ყველაფერი გაკეთდეს უკვე შემოსულთა ინტეგრაციისთვის.

Le Figaro

ოხამას ამერიკაში კალაძობა და სამოქალაქო არაულოებაში მკვინვარებს

The Most Important News.com-ის აზრით, აშშ არასოდეს ყოფილა ასეთი გათიშული ქვეყანა. მრისხანების, სასონარკვეთილების, ძალადობისა და არეულობების ტალღამ შეერთებული შტატების ტერიტორიას გადაუარა და ამ გამოთავისუფლებული ენერჯის ცენტრში პრეზიდენტობის კანდიდატის, რესპუბლიკელი დონალდ ტრამპის მხარდამჭერი პოლიტიკური მიტინგები აღმოჩნდა.

გააფთრებული ბრბო, რომელმაც 25 მაისს ქვები, ბოთლები და ცეცხლნაკიდებელი მასიურები დაუშინა პოლიციელებსა და დონალდ ტრამპის მომხრეებს, ნაციონალური მედიის ყურადღების მიპყრობას ცდილობდა და მიიპყრო კიდევ ახლა, როცა არჩევნებამდე 5 თვეზე ნაკლები დარჩა, მსგავსი სცენა კვლავ და კვლავ განმეორდება. მილიონობით ამერიკელი ახალგაზრდამ, რომლებსაც რადიკალური განწყობა დაეუფლა, ნათლად მიანიშნა, რომ ძალადობაზე უარს არ იტყვიან. ამერიკაში ასეთი გათიშული არასოდეს ყოფილა.

ამერიკელი პოლიტიკოსები და მადია წლების განმავლობაში იმით იყვნენ დაკავებული, რომ სხვადასხვა ჯგუფს ერთმანეთის წინააღმდეგ აძიებდნენ. ყველაზე, საბოლოოდ უნდა გაიხადოთ, გულკვა აღამიანებს დაინახავთ. ჩვენ გველოდება არჩევნების ყველაზე მაკონკრეტული სეზონი, რომელიც ოდესმე გამოვიცდით. ამის დედა კალაძობა კი, რომელიც უნდა გამოვიცდით მომავალ 5 თვეში, შოკში ჩააგდებს მსოფლიოს. რა აიძულებს ადამიანებს, ძალადობას მიმართონ? ამერიკაში ასეთი რამ არ უნდა ხდებოდეს, მაგრამ, რომელსაც იწყება ისეთი ტრადიციული ინსტიტუტების ნგრევა, რომელიც არის ოჯახი და ექლესია, აღამიანები სწორად ასე

იწყებინ. რა თქმა უნდა, კალაძობა და სამოქალაქო არაულოება, რომლებსაც მთელი ამერიკა მოიცავს, მხოლოდ დონალდ ტრამპის მიტინგებით არ შემოიფარგლება.

ქვეყნის დიდ ქალაქებში ძალადობრივი დანაშაულის დონე სწრაფად იმატებს. 2016 წლის 4 თვეში ჩიკაგოში ცეცხლსასროლი იარაღით დაჭრილი ადამიანების რაოდენობამ 50-ით მოიმატა 2015 წლის ანა-

ლოგიურ პერიოდთან შედარებით. მკვლევარების რაოდენობის მკვეთრად მომატებამ კი ექსპერტები — ხომ არ აღაზა ბანამის ზარების დარისხების დრო?

თუ ეს ხდება ამჟამად — საფონდო ბაზრის მატებისა და უმუშევრობის შემცირების ფონზე — ნარმოიდგინეთ, რა შედეგებამ მოხდეს, როდესაც ამ ქვეყანაში ვითარება მართლაც გაუარესდება? სასწრაფო კვეთილი აღამიანები სასწრაფო კვეთილი კვეთილებს სწავლიან და, თუ ისინი მზად არიან, ძველი ინსტიტუტები მხოლოდ იმის გამო, რომ არ მოსწონთ პოლიტიკური კანდიდატი, რომელიც მოიცავს მათს ინსტიტუტების რაოდენობას საჭმელი ალარ ექმნებათ?

მედიასაშუალებებმა აშშ-ის პრეზიდენტობის კანდიდატის მრჩეველების ნათქვამზე მითითებით გაავრცელეს ინფორმაცია, რომ ჰილარი კლინტონი შეცდომად არ თვლის ლიბიაში ჩადენილს, მაგრამ ამგონს, რომ ამ ქვეყანაში „საქმე დასრულებული“ არ არის. რა გაიფიქრა, მას, ალბათ, მიეცემა მის მიერვე დაწყებული „საქმის“ დასრულების საშუალება, თუკი ამერიკელები, რომლებსაც ჰილარის ლიბიურ ეპოქაზე მეტად, მისი და იოკო ონოს ურთიერთობა აინტერესებთ, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ყოფილ მდივანს უმაღლეს სახელმწიფო პოსტზე აირჩევენ.

როგორ მიღის საქმე ლიბიაში, ქალბატონო კლინტონ?

საზოგადოებრივი ვებბათაღმსწერ ვეროპაში „არაბული გაზაფხულის“ ქვეყნებიდან დევნილების მასობრივად შეჭრის გამო ხან მინავლდება, ხან კვლავ იფეთქებს, მაგრამ ერთი რამ ცხადია: ბერძნებს, იტალიელებს, ავსტრიელებს, გერმანელებსა და სხვებს, რომლებსაც ევროკომისიამ კვოტები დაუნესა მიგრანტებისა და ლტოლვილების მიღებაზე, მოუნვეთ, თვალი გაუსწორონ ახალ რეალობას: ევროპა იცვლება და იცვლება ევროპელთა ნების წინააღმდეგ.

ბოლო თვეებში საზოგადოებამ ყურადღება გადაიტანა ახალ „ბალკანურ მარშრუტზე“, რომელიც იწყება თურქეთში და გრძელდება საბერძნეთში. ზოგიერთი ექსპერტის შეფასებით, ევროპას უფრო მეტი საფრთხე ღიბიდან ემუქრება. ამ გაზაფხულზე საბერძნეთში, ზოგიერთი ექსპერტის შეფასებით, 50 ათასმა ლტოლვილმა მოიყარა თავი. ამასთანავე, ბრიტანულმა ტელეარხმა SKY NEWS-მა 18 მაისს ინტერვიუსთან დაკავშირებით მოხსენიება დაიწყო. მისი თანახმად, ბრიტანეთში გადმოსული ინფორმაციით, რომ ლიბიიდან 800 000 (1) მიგრანტი აპირებს ევროპაში გადასვლას. „საჯარაოდ, — ამტკიცებს მოხსენების ავტორი, — ევროპაში 2016 წელს მიგრანტების 90%-ს კონტრაბანდისტები გადაიყვანენ... მიგრანტების უკანონო გადაყვანა საერთაშორისო ბიზნესია, რომელიც ჩართულია 100-ზე მეტი ქვეყანაში.“

ლიბია დღეს — ეს არის ყველაზე ნათელი და ყველაზე ავისმომასწავლებელი მაგალითი „დემოკრატიზაციისა“, რომელიც დაიგეგმა თეთრ სახელში ბარაკ ობამას პრეზიდენტობის პერიოდში, როდესაც სახელმწიფო დეპარტამენტს ხელმძღვანელობდა ჰილარი კლინტონი, ამჟამად აშშ-ის პრეზიდენტობის კანდიდატი დემოკრატიული პარტიიდან.

ლიბია დღეს — ეს არის, ფაქტობრივად, არასახელმწიფოებრივი ტერიტორია, რომელზეც თავმოყრილია, ამერიკელი სამხედროების შეფასებით, „ისლამური სახელმწიფოს“ 6000-მდე „ბოვეიკი“ და რომელიც პირობითად არის დაყოფილი დასავლეთ („ხელისუფლებით“ ტრიპოლიში) და აღმოსავლეთ („ხელისუფლებით“ თობრუკში) ნაწილებად. საუბრები ლიბიაში „სანდო“ „ნაციონალური ერთობის“ ხელისუფლების შექმნაზე საუბრებად რჩება. თუმცა დასავლეთმა ხომ იმიტომ დაამხო მუამარ კადაფი, რომ ლიბიის სახელმწიფოებრიობისთვის მოელო ბოლო?

გულახდილობამ, რომლითაც ამ გეგმებს ახორციელებენ, შეიძლება შოკი გამოიწვიოს: ავადსახსენებელმა ბერნარდ ანრი ლევიმ (ფრანგი ფილოსოფოსი, მწერალი და გამომგონებელი, ისლამური ფუნდამენტალიზმის წინააღ-

მდეგ მებრძოლი — რედ.), რომელიც პათოლოგიურად მოუწოდებდა დაეობომა იუგოსლავია, ერაყი, სირია, ლიბია, გაიხსენა თავისი საუბარი ლიბიაში აშშ-ის ელჩ კრისტოფერ სტივენსთან (გაურკვეველ ვითარებაში მოკლეს ბენ-ლაზში 2012 წლის 11 სექტემბერს), როდესაც ფრანგი და ამერიკელი მსჯელობდნენ „დეიტონის შეთანხმების ლიბიურ ვარიანტზე, რომლიც გათვალისწინებული იყო ლიბიის გაყოფა“.

ლიბია დღეს — ეს არის ობიექტი ლტოლვილთა ნაევებისა და ხომალდების განადგურების საიდუმლო სამხედრო ოპერაციისა „სოფია“, რომელსაც ევროკავშირის სამხედრო შენაერთები 2015 წლის ივლისიდან ახორციელებენ (ინტერვენციის მთავარი სამხედრო ძალა არის დიდი ბრიტანეთი და იტალია). 2016 წლის 17 თებერვალს „ვიკილიქსმა“ მორიგი სკანდალური ინფორმაცია გამოაქვეყნა. ოპერაცია „სოფიას“ პირველი ექვსი თვის შედეგების შესახებ მოხსენება, რომელიც მოამზადა ამ ოპერაციის ხელმძღვანელმა, იტალიის სამხედრო საზღვაო ძალების კონტრადამირალმა ენრიკო კრადენდინომ.

ადირალის მოხსენებიდან ჩანს, რომ ევროკავშირის სამხედრო ხომალდებმა და თვითმფრინავებმა ნეიტრალურ წყლებში მიგრანტების 67 ნაპი განადგურეს. ამასთანავე, ადირალ კრადენდინოს მოხსენება ევროკავშირის ინსტიტუტებს მოუწოდებს, დააჩქარონ ჩამოყალიბების პროცესი ლიბიის ისეთი მთავრობის, რომელიც „ნდობას იმსახურებს“ და რომელიც ევროკავშირის სამხედ-

ლო ქვედანაყოფებს ნებას დართავს, სამხედრო ოპერაციები ჩაატარონ ლიბიის ტერიტორიულ წყლებში, პარასპეტივში კი — მთელ სანაპირო ზონაში“.

„აშშ-ის, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის სპეცსამსახურები უკვე აქტიურად მოქმედებენ ლიბიაში. ინტერვენციის მამოძრავებელი ძალა კი არის იტალია და დიდი ბრიტანეთი“, — აღნიშნავს ადმირალი.

კითხვას „რატომ?“, საერთოდ არავინ სვამს. ოპერაცია „სოფიაში“ მონაწილეობაზე უარის თქმის მიზეზების ახსნისას ბულგარეთის პრემიერ-მინისტრმა ბორისო გიორგევიჩმა შენიშნა: „ამ ოპერაციის უკან დგას ნავთობი და საკითხი — ვინ გამოიყენებს ლიბიის ნავთობის საბადოებს“.

იანვარში ჰილარი კლინტონის მიმონერების მორიგი ულუფის გამოქვეყნების შემდეგ ლიბიაში დასავლეთის ინტერვენციის მოტივები ნათლად წარმოჩნდა. მთავარი მოტივი: ოქროსა და ნავთობის დიდი მარაგები, რომლებიც ამ ქვეყანაშია (ასე რომ, ბოიკო ბორისოვს მოულოდნელი და გასასოწარი არაფერი უთქვამს). სწორედ ამ სიმდიდრის გასაყოფად იყო საჭირო ლიბიის დანაწევრება. კიდევ უფრო ადრე კი მკვლელთა მუამარ კადაფისა, რომელიც ამ რთულ ქვეყანას წარმატებით მართავდა 42 წლის განმავლობაში.

კადრებს, რომლებზეც ასახულია, როგორ კლავენ „დემოკრატიზატორებმა“ მიერ დაქირავებული ნანამებ კადაფის 2011 წლის 20 ოქტომბერს, მსოფლიოს მედიასაშუალებები დიდხანს უჩვენებდნენ მსოფლიოს.

ამ კადრებს „საშინელი, ამაზრზეცი სცენარით ანგარიშსწორება“ უწოდა ვლადიმერ პუტინმა. ჰილარი კლინტონმა კი ბაიციინა და ალტყინებით თქვა: „ჩვენ მივიღეთ, ჩვენ ვნახეთ, ის მოკვდა!“

მედიასაშუალებებმა აშშ-ის პრეზიდენტობის კანდიდატის მრჩეველების ნათქვამზე მითითებით გაავრცელეს ინფორმაცია, რომ ჰილარი კლინტონი შეცდომად არ თვლის ლიბიაში ჩადენილს, მაგრამ ამგონს, რომ ამ ქვეყანაში „საქმე დასრულებული“ არ არის. რა გაიფიქრა, მას, ალბათ, მიეცემა მის მიერვე დაწყებული „საქმის“ დასრულების საშუალება, თუკი ამერიკელები, რომლებსაც ჰილარის ლიბიურ ეპოქაზე მეტად, მისი და იოკო ონოს ურთიერთობა აინტერესებთ, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ყოფილ მდივანს უმაღლეს სახელმწიფო პოსტზე აირჩევენ.

ფონდსკ.რუ

ინაუარე, ჰილარი კლინტონის მიმონერების მორიგი ულუფის გამოქვეყნების შემდეგ, ლიბიაში დასავლეთის ინტერვენციის მოტივები ნათლად წარმოჩნდა. მთავარი მოტივი: ოქროსა და ნავთობის დიდი მარაგები, რომლებიც ამ ქვეყანაშია. სწორედ ამ მიზეზების გამო, ბოიკო ბორისოვს მოულოდნელი და გასასოწარი არაფერი უთქვამს. სწორედ ამ სიმდიდრის გასაყოფად იყო საჭირო ლიბიის დანაწევრება. კიდევ უფრო ადრე კი მკვლელთა მუამარ კადაფისა, რომელიც ამ რთულ ქვეყანას წარმატებით მართავდა 42 წლის განმავლობაში. კადრებს, რომლებზეც ასახულია, როგორ კლავენ „დემოკრატიზატორებმა“ მიერ დაქირავებული ნანამებ კადაფის 2011 წლის 20 ოქტომბერს, მსოფლიოს მედიასაშუალებები დიდხანს უჩვენებდნენ მსოფლიოს. ამ კადრებს „საშინელი, ამაზრზეცი სცენარით ანგარიშსწორება“ უწოდა ვლადიმერ პუტინმა. ჰილარი კლინტონმა კი ბაიციინა და ალტყინებით თქვა: „ჩვენ მივიღეთ, ჩვენ ვნახეთ, ის მოკვდა!“

ოზამა ყველანაირად ცდილობდა, ეჩვენებინა, რომ ამომავალი მზის ქვეყანა აშშ-ის ერთგული მოკავშირეა და „ჩაუძირავი ავიაგზიდან“ რუსეთისა და ჩინეთის სანაპიროებთან, მებრამ ამერიკის პრეზიდენტმა საჭიროდ არ ჩათვალა, ზოლიში მოეხადა ამერიკელთა მიერ 1945 წლის 6 და 9 აპრილის ორი ქალაქის — ჰიროსიმასა და ნაგასაკის — ატომური ბომბებით განადგურების გამო.

ოზამა უარი თქვა ჰიროსიმას და ნაგასაკის გამო ბოლიში მოხდა

აშშ-ის პრეზიდენტმა მონიხსულა ადგილები, რომლებზეც ამერიკული ატომური ბომბის აფეთქებამ 250 ათასზე მეტი ადამიანის სიცოცხლე შეინარა.

იაპონიაში „დიდი შვიდეულის“ სამიტის დასრულების შემდეგ აშშ-ის პრეზიდენტი ისტორიაში პირველად ეწვია ჰიროსიმას. ხელი ჩამოართვა კატასტროფას გადარჩენილ ორ მოხუცს, მსოფლიოს მოუწონდა ბირთვული იარაღის გარეშე ცხოვრების კენ და იაპონიის პრემიერმინისტრ სინძო

აბესთან ერთად სამგლოვიარო გვირგვინი დალო ტრადიციის მსხვერპლთა მემორიალზე. ოზამა ყველანაირად ცდილობდა, ეჩვენებინა, რომ ამომავალი მზის ქვეყანა აშშ-ის ერთგული მოკავშირეა და „ჩაუძირავი ავიაგზიდან“ რუსეთისა და ჩინეთის სანაპიროებთან. ამერიკის პრეზიდენტმა

საჭიროდ არ ჩათვალა, ბოლიში მოეხადა ამერიკელთა მიერ 1945 წლის 6 და 9 აპრილის ორი ქალაქის — ჰიროსიმასა და ნაგასაკის — ატომური ბომბებით განადგურების გამო. დასავლელი „მეზობრების“ პოზიციის განსაზღვრა: ნარსული მსოფლიო რუსეთთან უნდა მიინახოს, სოლო 71 წლის დინათი იაპონიის თავზე ურანის განსაზღვრა ნორმალური და დემოკრატიული სახეობა.

«დიდი შვიდეული» რუსეთს ახალი სანქციებით ემუქრება

იაპონიაში დასრულდა G7-ის («დიდი შვიდეულის») სამიტი, რომლის შედეგების მიხედვით ქვეყნების ლიდერებმა ხელი მოაწერეს ერთობლივ დეკლარაციას.

დეკლარაციის ტექსტის შინაარსი მოსალოდნელი იყო: დემოკრატიისა და თავისუფლების მხარდაჭერა მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში, ტერორიზმთან და სახიფათო ვირუსებთან ბრძოლა... დოკუმენტში მოხსენიებულია რუსეთიც. „სანქციები შენარჩუნდება მოსკოვის მიერ მინსკის შეთანხმების შესრულებამდე. თუმცა ჩვენ, აგრეთვე, მზად ვართ შემოვიღოთ ახალი სანქციები, რათა რუსეთს გაე-

ზარდოს ხარჯები, თუკი მისი მოქმედება ამას მოითხოვს“, — ნათქვამია დეკლარაციაში. პასუხად კრემლმა კვლავ შეახსენა დასავლელ პარტნიორებს, რომ რუსეთი არ არის მხარე უკრაინის კონფლიქტში, სოლო მინსკის შეთანხმების პირობების შესრულება მსოფლიო კიბეს ხელეწიფება. „არა მგონია, რომ სანქციებმა პოზიტიური ეფექტი იქონიოს გლობალურ ეკონომიკა-

სა და, საერთოდ, მსოფლიოში საქმის ვითარებაზე“, — განაცხადა რფ-ის პრეზიდენტის პრესმდივანმა დიმიტრი პესკოვმა. აქ აღსანიშნავია ერთი რამ: რომორ უნდა განახორციელონ G7-ის ლიდერებმა თავიანთი მუშაობა, თუ გავითვალისწინებთ, რომ ბრიჯის (გრაზილია, რუსეთი, ინდოეთი, ჩინეთი, სამხრეთი აფრიკა) ქვეყნების ნილი მსოფლიოს ეკონომიკაში 31%-ია, სოლო ამ გაართიანებაში მცხოვრებთა რაოდენობა მსოფლიოს მოსახლეობის 42%-ს შეადგენს.

ალექსის ციპრასი: რუსეთთან კავშირების განმტკიცება სტრატეგიული არჩევანია, იმიტომ, რომ ჩვენს ურთიერთობას ისტორიულად მჭიდრო რელიგიური და სულიერი ფესვები აქვს; იმიტომ, რომ ეს არის შესაძლებლობა, მომავალში გავაძლიეროთ ეკონომიკური პარტნიორობა, აგრეთვე, ხელი შევუწყოთ რეგიონში მშვიდობის განმტკიცებასა და სტაბილურობას“

„მინდა, ხაზგასმით აღვნიშნო, რომ რუსეთთან კავშირების განმტკიცება ჩვენი სტრატეგიული არჩევანია, იმიტომ, რომ ჩვენს ურთიერთობას ისტორიულად მჭიდრო რელიგიური და სულიერი ფესვები აქვს; იმიტომ, რომ ეს არის შესაძლებლობა, მომავალში გავაძლიეროთ ეკონომიკური პარტნიორობა, აგრეთვე, ხელი შევუწყოთ რეგიონში მშვიდობის განმტკიცებასა და სტაბილურობას“, — განაცხადა საბერძნეთის პრემიერმინისტრმა ალექსის ციპრასმა რუსეთის პრეზიდენტ ვლადიმერ პუტინთან შეხვედრისას.

„თქვენ ჩვენს ქვეყანაში ჩამოხვედით იმ მომენტში, როდესაც ისტორიის ახალ გვერდს ვფურცლავთ, სრულდება საკუთარ ძალებში დაურწმუნებლობა, და ახლა მომავალს დიდო ოპტიმიზმით ვუმზერთ. მალე მოხდება სანარმოების რე-

ორგანიზაცია, დაიწყება ეკონომიკის ზრდა, მიგვაჩნია, რომ ეს ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენს ქვეყნებს შორის კავშირის განსამტკიცებლად, ისინი ამიერიდან უფრო სტაბილურად და პერსპექტიულ ვითარებაში განვითარდებიან.

ის ძმური, მეგობრული განცდა, რომელიც აქვს ბერძენ ხალხს რუსი ხალხის მიმართ, უფლებას გვაძლევს, გავაუმჯობესოთ და განვამტკიცოთ ურთიერთობები.“, — თქვა ციპრასმა.

თავის მხრივ, ვლადიმერ პუტინმა განაცხადა, რომ რუსეთსა და საბერძნეთს აქვს პერსპექტივა ორმხრივი ეკონომიკური კავშირების გასაფართოებლად და ამას ხელს შეუწყობს ორი ქვეყნის ხალხების კეთილი დამოკიდებულება ერთმანეთის მიმართ. საბერძნეთი და რუსეთი ენერგეტიკის, მაღალი ტექნოლოგიებისა და ინფრასტრუქტურების განვითარების მიმართულებით ითანამშრომლებენ.

«თურქეთი ევროკავშირში 3000 წლამდე ვერ შევა»

თურქეთი თანამეგობრობასთან შეერთების შესახებ მოლაპარაკებების ასეთი ტემპის შენარჩუნებით 3000 წლამდე ვერ გახდება ევროკავშირის წევრი, რომელშიც 28 ქვეყანაა გაერთიანებული, — განაცხადა თურქეთის პრემიერმა დავიდ კამერონმა.

„გეგმასთან ახლოსაც არ არის შესაძლებლობა, რომ თურქეთმა უახლოეს ხანში ევროკავშირის წევრობა მოიპოვოს. მათ განაცხადი 1987 წელს შემოიტანეს. და პროგრესის ამჟამინდელი სიჩქარის შენარჩუნების შემთხვევაში ევროკავშირის წევრობას დაახლოებით 3000 წლისთვის შეძლებენ“, — განაცხადა დევიდ კამერონმა Sky News-სთვის მიცემულ ინტერვიუში.

პოროშენკო თავის მხრივლად ნატოს ყოფილი განმდგენი დანიშნა

უკრაინის პრეზიდენტმა პეტრე პოროშენკომ თავის უშტატო მრჩეველად ნატოს ყოფილი გენერალური მდივანი ანდერს ფონ რასმუსენი დანიშნა. ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის გენმდივანად დანიშნა მდე რასმუსენი დანიის მთავრობას ხელმძღვანელობდა. „ანდერს ფონ რასმუსენი დაინიშნოს უკრაინის პრეზიდენტის უშტატო მრჩეველად (თანმშობის შემთხვევაში)“, — ნათქვამია პეტრე პოროშენკოს მიერ 27 მაისს გამოცემულ ბრძანებაში. მანამდე უკრაინის პრეზიდენტმა მრჩეველის თანამდებობიდან გაათავისუფლა იური ბირიუკოვი. ანდერს ფონ რასმუსენს ნატოს გენერალური მდივნის პოსტი 2009-2014 წლებში ეკავა.

გაბრძენილება. დასაწყისი იხ. №1-19 (330-348)

ნიკოლაი სტარიკოვის წიგნის ადაპტირებული თარგმანის დღევანდელ მონაკვეთში კრიზისის მოგვარების შესაძლო გზებსა და საშუალებებზე ვილაპარაკებთ. კრიზისის პრობლემის გადაჭრა, — წერს ავტორი, — არც ისე რთულია, როგორც შეიძლება მოგეჩვენოს. თავად განსაჯეთ.

უნიტარსს ყოველსა, რას მიიჩნევენ აშშ-ში დელი კრიზისის არსად?

მსოფლიო ეკონომიკაში ფულის არქონას. როგორ დაიწყო ეს ნეგატივიზმი?

ფს-ისა და მისი თანაშემწეების შეგნებული მოქმედების შედეგად ბევრ კომპანიას, რომლებიც საფონდო და საფინანსო ბაზარზე ოპერირებდა, პრობლემები შეექმნა. მათი კაპიტალიზაცია, ანუ მათი აქციების ერთობლივი ღირებულება მკვეთრად დაეცა. ასეთ ვითარებაში კომპანიებმა დაიწყეს საზღვარგარეთ არსებული ყველა აქტივის გაყიდვა საკუთარი საგადამხდელი ბაზრების გასაუმჯობესებლად. ბრაზილიაში, უკრაინაში ან რუსეთში აქციების გაყიდვისას ყველა ინვესტორი დოლარზე დამოკიდებული ხდება, რადგან ამერიკული ანგარიშგება მაინცდამაინც დოლარებით წარმოებს. დაიწყო დოლარის კურსის გაძვირება, რაც მასზე მოთხოვნის მკვეთრად ზრდამ გამოიწვია. პირველ ტალღას, რომელმაც ფული „ნალექა“, მეორე და მესამე მოჰყვა. ადამიანები — გინდ ბროკერები, გინდ კლერკები, ძალზე დამოკიდებული არსებები არიან. მაგალითად, 2008 წლის ზაფხულში დოლარს 24 რუბლად არავინ ყიდულობდა. ექვივალენტად. დადგა შემოდგომა, შემდეგ — ზამთარი და ყველამ დაიწყო „ბაქსების“ 30-ად, შემდეგ 32-ად, ბოლოს 35 დოლარად შესყიდვა.

ცნობისთვის: დოლარის კურსი რუბლის მიმართ, მონაცემებით 27 მაისის მონაცემებით, იყო ერთი დოლარი — 65,2062 რუბლი.

რატომ არ ყიდულობდნენ დოლარს, როცა იაფი იყო და გაიქცევიან შემდეგ დაიწყეს მისი შექენა მასობრივად? სადაა ლოგიკა?

ლოგიკა მარტივია — ადამიანი ყოველთვის ყიდულობს იმას, რასაც გაძვირების პირი უჩანს, და არ ყიდულობს იმას, რაც პერსპექტივაში გაიფიქრებდა. ანუ კრედიტების გაცემა და აშშ-ის სახელმწიფო ობლიგაციების ყიდვა-გაყიდვა. როცა ფსს ობლიგაციებს ყიდის, ფულის ოდენობა ეკონომიკაში იზრდება თუ მცირდება?

ობლიგაციები დოლარზე იყიდება, მაშასადამე, ფული ეკონომიკიდან ამოიღება და მის (ფულის) ნაცვლად დოლარების მქონეს ეძლევა ამერიკის შეერთებული შტატების ხელსერილი, რომ გარკვეული დროის შემდეგ აღნიშნულ თანხას პროცენტებით დაუბრუნებენ. შედეგად ეკონომიკაში ნაკლები ფული რჩება. რაც მეტი ტრეფერისი გაიყიდება, მით ცოტა დარჩება თავისუფალი ფული ეკონომიკას. ბანკებს ფული აკარ აქვთ, კრედიტებს არავინ იძლევა, აქციებს არავინ ყიდულობს — ყველა იწვევს მასს აშშ-ის სახელმწიფო ობლიგაციებში შეიქენა. მაშასადამე, აქციების გაყიდვა, ანუ ფსს-ს სპიხების გაყიდვა და ამონაგები თანხა

დოლარებში გადაიყვანა, ინვესტორი დაფიქრდა თავის საომარელო გეგმაზე, რა უნდა გაეკეთებინა ხვალ და ზეგ? დოლარი ხომ საბოლოო მიზანი არ არის, მხოლოდ საშუალებაა მიზნის მისაღწევად. მუთაქაში ჩადებულ „მწვანეებს“ საკმეველიც რომ უკმოდ, ფულის ოდენობა არ გაიზრდება. ფული დაბანდება და გამრავლებას მოითხოვს.

ასეთია მისი ბუნება. მაგრამ სად უნდა დააბანდო, როცა მსოფლიოში იაფდება ნედლეული, უძრავი ქონება და არასტაბილურობაა ყველგან? ფული უნდა ჩაიდოს რაღაც ზესანდო და ზემოგების მომტან საქმეში. ოქრო? კი, ბატონო, რადგან არასტაბილურობის პერიოდში მოთხოვნა მასზე მატულობს. მაგრამ არის მსოფლიოში რაღაც უფრო უკეთესი — ჩვენთვის უკვე ნაცნობი აშშ-ის სახელმწიფო ობლიგაციები — **ტრეზორისებრი**. ყველა ინვესტორი მათ შესყიდვას იწყებს. რატომ ტრეფერისების და არა ოქროს? ფედერალური სარეზერვო სისტემა ამოდ ხომ არ განაცალკეებდა დოლარს ოქროსგან? შედეგად დღევანდელ ეკონომიკაში ფულის ჩადება ოქროში მაინცდამაინც სანდო არ არის ან, უფრო ზუსტად რომ ვთქვათ, სულაც არ არის სანდო. მისი ფსს ისე ხტუნავს, როგორც ძაღლებს განაფრთხალი კურდღელი ტრიალ მინდორში. გადაინდობს და არავითარი გარანტია არ გაქვს, რომ მოგებული დარჩები.

პირიქითაც შეიძლება მოხდეს. **გაზარდა ვინ ვაჭროვს ტრეზორისებრი?**

ფედერალური სარეზერვო სისტემა. იგი შექმნილია აშშ-ის ფინანსური მონსტრის მოსანერგებლად. ფსს-ს საამისოდ ორი მექანიზმი აქვს: „დისკონტის ფანჯრიდან“ ფულის ეკონომიკაში შეგდება, ანუ კრედიტების გაცემა და აშშ-ის სახელმწიფო ობლიგაციების ყიდვა-გაყიდვა.

როცა ფსს ობლიგაციებს ყიდის, ფულის ოდენობა ეკონომიკაში იზრდება თუ მცირდება? ობლიგაციები დოლარზე იყიდება, მაშასადამე, ფული ეკონომიკიდან ამოიღება და მის (ფულის) ნაცვლად დოლარების მქონეს ეძლევა ამერიკის შეერთებული შტატების ხელსერილი, რომ გარკვეული დროის შემდეგ აღნიშნულ თანხას პროცენტებით დაუბრუნებენ. შედეგად ეკონომიკაში ნაკლები ფული რჩება. რაც მეტი ტრეფერისი გაიყიდება, მით ცოტა დარჩება თავისუფალი ფული ეკონომიკას. ბანკებს ფული აკარ აქვთ, კრედიტებს არავინ იძლევა, აქციებს არავინ ყიდულობს — ყველა იწვევს მასს აშშ-ის სახელმწიფო ობლიგაციებში შეიქენა. მაშასადამე, აქციების გაყიდვა, ანუ ფსს-ს სპიხების გაყიდვა და ამონაგები თანხა

მტვერსასრუტი, რომელიც კრიზისის ორგანიზატორებმა ჩართეს, მსოფლიო ეკონომიკიდან ყოველდღიურად ისრუტავს სულ უფრო მეტ სახსარს. ასე შეიწოვა ფედერაციამ დოლარები რუსეთიდან, მექსიკიდან, ბოლივიიდან, ისლანდიიდან, უკრაინიდან. მტვერსასრუტით შეწოვილი ფულის არც ეროვნება, არც წარმომავლობა არავის აინტერესებს.

ნიკოლაი სტარიკოვი

კრიზისი: როგორ კეთდება?

მსოფლიო იწვევს ყველა ქირითა და სავალაპარაკო, ფაქტობრივად, ფაქტობრივად, საკრედიტო სისტემის პატრონების ხელში. ყველა ანალიტიკოსი ოპტიმისმით იქნება აღსავსე და მოდერნიზმით აუწყობს სხვა ბაჭირების გაუწყობლად გულანს

კრიზისს. მისი შემცირების ნაცვლად, ფედერაციის ყველაფერს აკეთებს კრიზისის გასაძლიერებლად. საკამათო არ არის, რომ ფინანსურ სფეროში პრობლემების გადასაჭრელად პირიქით ქმედებებს აუცილებული. ობლიგაციების, გაყიდვა კი არა, ყიდვა აუცილებული და ამ გზით ეკონომიკის ფულით უზრუნველყოფა.

რატომ არ ირავება ფედერაციის სწორად ასე და რატომ არ შეისყიდის აშშ-ის სახელმწიფო ობლიგაციებს? ტრეფერისების შესყიდვის შემთხვევაში მიმოქცევაში დოლარების დიდი რაოდენობა დატრიალდებოდა, რაც, უხეშად რომ ვთქვათ, გააუფასურებდა მათ. ამიტომ დოლარების დანაკლისი ჰაერით აუცილებელია მონეტარული სისტემისთვის, რათა მწვანე ქალაქების ფსს-ს არ დაინდობს. ისინი ეკონომიკიდან ამოღებული უნდა იყოს და დაინდობს თვით სისტემის შიგნით, თავიანთ ბანკებში, უცხო თვანაკებს ფული აკარ აქვთ, კრედიტებს არავინ იძლევა, აქციებს არავინ ყიდულობს — ყველა იწვევს მასს აშშ-ის სახელმწიფო ობლიგაციებში შეიქენა. მაშასადამე, აქციების გაყიდვა, ანუ ფსს-ს სპიხების გაყიდვა და ამონაგები თანხა

ლურებული ეკონომიკა ყოველდღიურად უფრო და უფრო სუსტდება. მტვერსასრუტი, რომელიც კრიზისის ორგანიზატორებმა ჩართეს, მსოფლიო ეკონომიკიდან ყოველდღიურად ისრუტავს სულ უფრო მეტ სახსარს. ასე შეიწოვა ფედერაციამ დოლარები რუსეთიდან, მექსიკიდან, ბოლივიიდან, ისლანდიიდან, უკრაინიდან. მტვერსასრუტით შეწოვილი ფულის არც ეროვნება, არც წარმომავლობა არავის აინტერესებს.

როგორ შეიძლება კრიზისის დაძლევა? ამკარაა, რომ კრიზისიდან გამოსვლას დრო დასჭირდება. პირველი, რაც უნდა გაკეთდეს, ფედერაციის დახურვაა ორიოდე კვირით. უნდა გაიცხადდეს არდადეგები ბანკებისთვის, მსგავსად იმისა, თავის დროზე **ფრანკონის რეზერვაციის** რომ განახორციელა. უნდა შეწყდეს აშშ-ის სახელმწიფო ობლიგაციების გაყიდვა, რათა ფული ეკონომიკაში დარჩეს. ამ იდეებს ფედერაციის ყოველი ხელმძღვანელი — ალან ბრინსპენის ნიგნში ამოიკითხავს ნებისმიერი დაინტერესებული ადამიანი. „როცა სახელმწიფო ძალიან ბევრს ხარჯავს, იგი იძულებულია, ისევე როგორც კრიზისის შემთხვევაში მიმოქცევაში დოლარების დიდი რაოდენობა დატრიალდებოდა, რაც, უხეშად რომ ვთქვათ, გააუფასურებდა მათ. ამიტომ დოლარების დანაკლისი ჰაერით აუცილებელია მონეტარული სისტემისთვის, რათა მწვანე ქალაქების ფსს-ს არ დაინდობს. ისინი ეკონომიკიდან ამოღებული უნდა იყოს და დაინდობს თვით სისტემის შიგნით, თავიანთ ბანკებში, უცხო თვანაკებს ფული აკარ აქვთ, კრედიტებს არავინ იძლევა, აქციებს არავინ ყიდულობს — ყველა იწვევს მასს აშშ-ის სახელმწიფო ობლიგაციებში შეიქენა. მაშასადამე, აქციების გაყიდვა, ანუ ფსს-ს სპიხების გაყიდვა და ამონაგები თანხა

ლოდონ. და მაშინ მათ წინაშე კვლავ წამოიჭრება საკითხი — როგორ უნდა გამოიყენონ დოლარებით დატენილი ტომარა, რომელზეც თვითონ სხედან ფედერალური სარეზერვო სისტემის კარის წინ? ვარიანტი ბევრია: 1. არ უნდა გააკეთონ არაფერი. ცუდი ვარიანტია — დრო მიდის, ინფლაცია არავის გაუუქმებია, ფული დნება; 2. უნდა შეისყიდონ აქციები; 3. იყიდონ ბუნებრივი რესურსები: ნავთობი, ლითონი, ოქრო; 4. შეიძინონ უძრავი ქონება; 5. შეიტანონ ფული ბანკში გარკვეული პროცენტებით. ნებისმიერი ვარიანტის გამოყენებით ინვესტორი კრიზისის დაძლევის შეუწყობს ხელს, რადგან სახსრებს ეკონომიკაში ჩადებს და არა პირიქით, მაგრამ „რატომაც“ არავინ წარმართავს მოვლენებს საჭირო მიმართულებით. რატომ? ხომ შეიძლება, ზოგიერთმა ინვესტორმა კრამოლური გადაწყვეტილება განახორციელოს და პატარა ქარხანა ააშენოს სადაღაც ოკლაჰომაში, დაიწყოს რაღაც კონკრეტული ნარმოება, შექმნას სამუშაო ადგილები... და სამიწრეება დაემუქრება ფსს-ს პოლიტიკას.

კრიზისის სასწრაფოდ დასაძლევად ფედერაციამ სარეზერვო სისტემა უნდა შეწყვიტოს მუშაობა. მხოლოდ ამ ერთი პირობის შესრულება კი საკმარისი იქნება. მაგრამ ფსს განაგრძობს მუშაობას. მისი ხელმძღვანელები წარმოვიდგენენ ახალ და ახალ გეგმებს კრიზისის დასაძლევად. ეს ნიშნავს, რომ კრიზისი, რომელიც აშკარაა, მალე არ დამთავრდება. დადება ახალი კრიზისების დრო. ჯერ ყველა ამოიციან გადაჭრილი არ არის... ამჟამინდელი ეკონომიკური „სანაწილის“ ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხია იმის გაგება, რომელია ჯანსაღი დონის სავალაპარაკო-ბაჭირით შეიქენა შესაძლებელი იქნება ობლიგაციის მფლობელმა ყიდვისას გადაიხადა, და ამით ობლიგაციის მომგებიანობას შეამცირებს. დაფუძვით, რომ ობლიგაცია ღირს 100 დოლარი, მისი მომგებიანობა კი 4 პროცენტია. ეს ნიშნავს, რომ ერთი წლის თავზე ობლიგაციის მფლობელი მიიღებს 104 დოლარს, ხოლო ობლიგაციის გაყიდვა შეიძლება 101, 102, 103 დოლარად. 104 დოლარად მის ყიდვას აზრი არ აქვს, 105 დოლარად ყიდვა კი ნამგებიანი იქნება. რას ნიშნავს ეს? ეს ნიშნავს, რომ ტრეფერისების ერთმანეთისთვის მიყიდვას ინვესტორები დიდხანს ვერ შეძლებენ. იძულებული იქნებიან, დაე-

SOLAR IMPULSE 2-ის სიჩქარე საშუალოდ 45კმ/სთ-ია, მაგრამ ამ საფრენ აპარატს სიჩქარის გაორმაგებაც შეუძლია, თუ უღრუბლო ამინდი იქნება და მზე კარგად იკაშკაშებს. თვითმფრინავი ძალიან მსუბუქია, მისი ფრთები დაფარულია მზის ბატარეებით. ისინი 17 ათასი ფოტოელემენტისგან შედგება, რომლებიც ენერჯით უზრუნველყოფს პროპელერების მკვებავ ბატარეებს.

მზის ბატარეის თვითმფრინავი გეზს მიზრატარის სრუტისკენ აიღებს

თვითმფრინავი Solar Impulse 2 შარშან, მარტში, აბუ დაბის ასაფრენი ბილიკიდან აფრინდა და დიდი მანძილი გაიარა: ომანი-მიანმა-ჩინეთი-იაპონია, დასვენებისა და ტექნიკური დათვალიერების მიზნით რამდენიმე ადგილას დაეშვა.

გზის ბოლო მონაკვეთი ძალიან სახიფათო იყო, რადგან წყნარ ოკეანეში საავარიო დაშვებას ვერსად შეძლებდა, ხოლო თვითმფრინავი, რომელსაც ფრთების განშლა „ბოინგ-747“-ზე მეტი აქვს, ფაქტია, კარგად ვერ ცურავს.

ფრენა დიდხანს გაგრძელდა, რადგან თვითმფრინავის სიჩქარე პირდაპირად დამოკიდებულია, როგორ ანათებს მზე. Solar Impulse 2-ის სიჩქარე საშუალოდ 45კმ/სთ-ია, მაგრამ ამ საფრენ აპარატს სიჩქარის გაორმაგებაც შეუძლია, თუ

უღრუბლო ამინდი იქნება და მზე კარგად იკაშკაშებს. თვითმფრინავი ძალიან მსუბუქია, მისი ფრთები დაფარულია მზის ბატარეებით. ისინი 17 ათასი ფოტოელემენტისგან შედგება, რომლებიც ენერჯით უზრუნველყოფს პროპელერების მკვებავ ბატარეებს.

პილოტმა ბარტრან პიპარმა თვითმფრინავი სან-ფრანცისკოს მონორებით დასვა. ამჟამად პილოტი ახალი ფრენისთვის ემზადება და მალე გეზს გიბრალტარის სრუტისკენ აიღებს.

საუკეთესო ნოუტბუქების მწარმოებელთა სარეიტინგო სია

უკვე 16 წელიწადია, კომპანია TrendForce-ი სწავლობს ცალკეული ტექნიკის მსოფლიო ბაზარს, მათ შორის, ნოუტბუქებს. წლეულს, მაისში, კომპანიამ წარმოადგინა საუკეთესო ნოუტბუქების მწარმოებელთა სარეიტინგო სია 2016 წლის პირველი კვარტლის მიხედვით. აღმოჩნდა, რომ ამ პერიოდში მსოფლიოში გაყიდული ნოუტბუქების 87,7% 8 მწარმოებლის პროდუქტია. აი ისინიც:

მეორეა, მაგრამ ნოუტბუქების მხრივ ასეთი პოპულარული არ არის. მისი წილი ბაზარზე მხოლოდ 7,25%-ია.

*მესამეა არის ტაივანის ფირმა „ასარი“ წარმოებული ნოუტბუქების 7,3%-ით.

*მეოთხეა ადგილზეა „ასუსი“. ესეც ტაივანის კომპანიაა, რომელიც მსოფლიო ბაზრის 11,4%-ს აკონტროლებს.

*მესამეა ამერიკული კომპანია „დელი“-ი 14,7%-ით.

*მეორეა ადგილი წილად ხვდა „ჰი-პი“ (Hewlett-Packard)-ს. ამ ამერიკული კომპანიის მიერ 2016 წლის პირველ კვარტალში მსოფლიო ბაზარზე გაყიდული ნოუტბუქების წილი 20,4% შეადგინა. 2014-2015 წლებში კი კომპანია ამ მხრივ პირველობას არავის უთმობდა.

* პირველი ადგილი წელს ჯერჯერობით ეკუთვნის „ლენოვოს“ (22,2%). ეს მაჩვენებელი 2014 წელს შეადგენდა 17,5%-ს, 2015 წელს — 19,9%-ს. დინამიკის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, „ლენოვო“ პირველ ადგილს შეინარჩუნებს.

*მეორეა ადგილზეა „სამსუნგი“ — სამხრეთკორეული გიგანტი, რომელიც ლიდერია სმარტფონების წარმოებაში, მაგრამ ნოუტბუქების ბაზარზე მისი პოზიციები შედარებით სუსტია. 2016 წლის პირველ კვარტალში მსოფლიოში გაყიდული ნოუტბუქების რაოდენობაში მისი წილი მხოლოდ 2,2%-ია. აღსანიშნავია ისიც, რომ „სამსუნგი“ ერთადერთი კომპანიაა, რომლის წილიც მსოფლიო ბაზარზე წელს გაიზარდა (ადრე 1,2% იყო).

*მეოთხეა „ტოშიბა“. ეს ყველაზე ახალი ცნობილი იაპონური ბრენდია, რომლის წილიც ამჟამად ნოუტბუქების მსოფლიო ბაზარზე 2,4%-ია.

*მეექვსეა ადგილზეა „აიპლი“ — ამერიკული კომპანია, რომელიც სმარტფონების გაყიდვით მსოფლიო ბაზარზე

«ჰიუნდაის» ახალი მოდელი

„ჰიუნდაის“ უკვე დაწყებული აქვს სპორტული მოდელის — „ჯენეზის კუპეს“ ტესტირება. გამოცდისას ავტომობილი, წესისამებრ, კარგადაა შენიღბული — ეს ავტომწარმოებელთა ტრადიციაა. თუმცა, ახლახან ინტერნეტგამოცემა „დიჯარბლოგერმა“ გამოაქვეყნა ფოტო, რომლის მიხედვითაც, ახალი ავტომობილის შესახებ ზოგადი წარმოდგენის შექმნა შეიძლება.

ავტომობილი წინა მარცხენა კუთხიდანაა გადაღებული და ამგვარად, მხოლოდ მისი წინა ნაწილზე შეიძლება მსჯელობა. უპირველესად, ყურადღებას იქცევს მისი რადიატორი, რომელსაც, კორეული კომპანიის კორპორაციული სტილის შესაბამისად, ექვს-

კუთხა ფორმა აქვს, მასში კი ბამპერი და სანომრე აბრაა მოთავსებული. ამგვარად, ის თავის უმცროს ნათესავ „ველოსტერს“ დაემსგავსა.

კაპოტის უკანა ნაწილში ძრავის სეგმენტის ორი სასუნთქი „ლაყუჩი“ მოუთავსებიათ, რომლებსაც ერთმანეთის-

გან მსხვილი ამონატვიფრი ჰყოფს. მანქანის დანარჩენი ნაწილი ცუდად ჩანს, თუმცა იმის თქმა მაინც შეიძლება, რომ უკანა სარკმელს ჩაღრმავებული ფორმა შეუნარჩუნეს, რაც პირველი თაობის „ჯენეზის კუპეს“ მთავარი განმასხვავებელი ნიშანია.

რა თქმა უნდა, გასაიდუმლოებულია კაპოტქვეშა სივრცის შიგთავსი. სავარაუდოდ, აქ ოთხ და ექვსცილინდრიან ძრავებს ჩადგამენ.

„ჰიუნდაი ჯენეზის კუპეს“ პირველი ჩვენება დეტროიტის საერთაშორისო საავტომობილო შოუზე ჩატარდება.

კვლევებმა დაადასტურა, რომ ფიზიკური ვარჯიში 10-40%-ით ამცირებს სარკვე ჯირკვლებისა და მსხვილი ნაწლავის კიბოს რისკს. მეცნიერებმა გააანალიზეს 1,4 მილიონი ადამიანის (9-დან 98 წლამდე) ცხოვრების წესი. როგორც აღმოჩნდა, ფიზიკურით გატაცებას შეუძლია აღკვეთოს კიბოს 10 სახეობა, მათ შორის კუჭის, საჭმლის მომნელებელი სისტემის, შარდის ბუშტისა და თირკმლების.

შეუძლია თუ არა ფიზიკურ ვარჯიშს კიბოს პროფილაქტიკა?

ამ კითხვაზე დამაჯერებელი პასუხი გასცა მეცნიერთა ორმა დიდმა სტაბილანმა გამოკვლევამ. ახალი მონაცემები ბევრს უბიძგებს, სპორტით დაკავდეს და ეს ძალიან კარგია, მით უფრო, თუ გავითვალისწინებთ, რომ პლანეტის მოსახლეობის მესამედი ნაკლებად მოძრავ ცხოვრების წესს მიჰყვება.

კვლევებმა დაადასტურა, რომ ფიზიკური ვარჯიში 10-40%-ით ამცირებს სარკვე ჯირკვლებისა და მსხვილი ნაწლავის კიბოს რისკს. მეცნიერებმა გააანალიზეს 1,4 მილიონი ადამიანის (9-დან 98 წლამდე) ცხოვრების წესი. როგორც აღმოჩნდა, ფიზიკურით გატაცებას შეუძლია აღკვეთოს კიბოს 10 სახეობა, მათ შორის კუჭის, საჭმლის მომნელებელი სისტემის, შარდის ბუშტისა და თირკმლების.

ტემის კიბოთი დაავადების რისკი სპორტით დაკავებულებს 42%-ით ნაკლები აქვთ, ვიდრე მათ, ვინც ნაკლებად მოძრაობს. იმისათვის, რომ ჯანმრთელი ვიყოთ, საკმარისია ფიზიკური აქტიუობა კვირაში სულ 4 საათით. ეს სტანდარტული რეკომენდაციაა გულ-სისხლძარღვთა სისტემით დაავადებულთათვის.

ცხადია, ზუსტი კავშირის დადგენა ინტენსიურ ვარჯიშსა და კიბოთი დაავადებას შორის შეუძლებელია, მაგრამ მეცნიერები დარწმუნებულნი არიან იმაში, რომ თუნდაც უაღრესად მცირე ხანის უარის თქმით საოცარი ეფექტის მიღება შეიძლება.

ამასთანავე, კვლევის შედეგებმა, რომელიც 136 ათასი ამერიკელი იყო ჩართული, აჩვენა, რომ მათგან, ვინც უარი თქვა მოწევაზე, 2,5 საათს კვირაში სპორტს უთმობდა და ინარჩუნებდა სხეულის მასის ინდექსს 18,5-დან 27,5-მდე, 30%-ით იმცირებდა სწორი ნაწლავის კიბოს განვითარებას, ხოლო 12%-ით — სარკვე ჯირკვლების კიბოს.

ასე რომ, ჩვენი ჯანმრთელობა ჩვენსავე ხელშია, ამისათვის კი საკმარისია სურვილი.

მეცნიერებმა მოწევისთვის ერთგულ თავის დანებების სიკეთე ახსნეს

ცნობილია, რომ ბევრი ადამიანი მიმართავს სხვადასხვა საშუალებას იმისათვის, რომ მოწევას თავი დაანებოს. British Heart Foundation-ის სპეციალისტებმა ახსნეს, რომ მომენტალურად უარის თქმა მოწევაზე ყველაზე ეფექტიანია.

ამ მეთოდს Cold turkey (ცივი ინდაური) ეწოდება და პოპულარულია აშშ-ში. მოცემული მეთოდი გულისხმობს მოწევის თავის დანებების, რომელიც სპონტანური კი არ უნდა იყოს, არამედ დაკავშირებული რაიმე თარიღთან ან მოვლენასთან. ის, ვინც ამგვარად ცდილობს, თავი დააღწიოს ამ მავნე ჩვევას, ასახელებს ზუსტ დროს, როცა მოწევს ბოლო სივარეტს და კატეგორიულად იტყვის უარს მასზე.

British Heart Foundation-ის კვლევის შედეგებმა, რომელიც მონაწილეობდა 700 ადამიანი, აჩვენა, რომ მათ, ვინც გამოიყენა მეთოდი „ცივი ინდაური“, 25%-ით მეტი შანსი ჰქონდათ, არ მიბრუნებოდნენ მოწევის დასაწყისს და არ დასრულდნენ მოწევის დანებების ფსიქოლოგიური ეფექტი მოხალისეების მიზანდასახულობისა და მათი მტკიცე ნების გამოვლინება.

ყოველ ჯერზე, როცა განდებდა მოწევის თავიდან დაწყების მოთხოვნის, British Heart Foundation-ის თანამშრომლები იძლევიან რჩევებს, თუ როგორ უნდა გაუმკლავდნენ ამ სურვილს და არ დასრულდნენ.

ამისთვის წინასწარ უნდა მოემზადოთ: *თავიდან მოიშორეთ ყველა აქსესუარი, რომელიც მოწე-

გარკვეულმა მეცნიერებმა შექმნეს ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსის დაბრუნების ვაქცინა

ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსი — ეს არის რეტროვირუსი ლენტოვირუსების სახეობიდან, რომელიც ინვესტს ნელა პროგრესულ აივ-ინფექციას, რომელსაც შიდსის (შეძენილი იმუნოდეფიციტის სინდრომის) ჩამოყალიბებამდე მიჰყავს ავადმყოფი.

მსოფლიოს მეცნიერები ჯერჯერობით მხოლოდ იმას ახერხებენ, რომ შეანელონ დაავადების პროგრესირება და სიცოცხლე გაუხანგრძლივონ პაციენტს. ათწლეულებია, ისინი ეძებენ საშუალებას ადამიანის იმუნური სისტემის უჯრედებიდან ამ ვირუსის გასაქრობად. და აი, ჰამბურგელმა მეცნიერებმა, როგორც იქნა, ეს შეძლეს, რაც მედიკინის წინაშე არსებული პერსპექტივის გადაშლას ნიშნავს. ახლო მომავალში მსგავსი მეთოდი გამოყენებული იქნება შიდსის დასამარცხებლად.

პირველი ნარმატებული ექსპერიმენტი თავებზე ჩატარდა, რომლებსაც ადამიანის დაავადებული უჯრედები შეუყვანეს სხეულში. ჰამბურგში მალე დაიწყებენ პრეპარატის გამოცდას ადამიანებზე.

ფრინველებისა და წყლის ზოგიერთი ბინადრის თავის ტვინის მარცხენა და მარჯვენა სფეროებს რიგრიგობით ძილი შეუძლია. აქამდე მიაჩნდათ, რომ ადამიანის შემთხვევაში ეს გამორიცხული იყო.

თურმე უცხო ადგილას პირველი ლამის გატარებისას ჩვენი ტვინის ნახევარსფეროებს არასინქრონულად სძინავთ. ამით დაინტერესდნენ ბრაუნის უნივერსიტეტის ფსიქოლოგი იუკა სანსაჰი და მისი ჯგუფის წევრები. მეცნიერები ძილის ლაბორატორიებში სწავლობდნენ. ვარაუდობენ, რომ ტვინის მარცხენა ნახევარსფერო უცხო ადგილას პირველ ღამეს ისე ღრმად არ სძინავს, როგორც მარჯვენას. მხოლოდ მეორე ღამიდან დისბალანსი ქრება და ორივე ნახევარსფერო ერთნაირად ღრმად იძინებს.

რატომ გვიძინავს ცუდად უხსო ადგილას?

ნმები გამოსცეს. აღმოჩნდა, რომ სიჩუმის დარღვევაზე ტვინის მარცხენა ნახევარსფეროს მუშაობის პასიური რეჟიმის ქსელმა უფრო სწრაფად მოახდინა რეაგირება და მოხალისეებმა უცებ გაიღვიძეს. ეს ეფექტი პირველ ღამეს უფრო ძლიერად იყო გამოხატული. ერთი ღამის განმავლობაში ტვინი რამდენიმეჯერ გადასწვნილი იქნა ფაზას. მეცნიერებმა ჯერ არ იცოდნენ, მარცხენა ნახევარსფერო ინარჩუნებს თუ არა „სიფხიზლეს“ მთელი ღამის განმავლობაში. ამის განსარკვევად სასაკი და მისი ჯგუფი ახალ კვლევას ამზადებენ. „ძილი სასარგებლოა, თუ კი რისკები, რომლებთანაც ის მიბმულია, არ გადაწონის მის სარგებლობას ორგანიზმისთვის. უსაფრთხოება ძილის დროს დატვლილ უნდა იქნას, ოღონდ ყურადღების გარეშე არ უნდა დარჩეს ის, რაც ხდება გარშემო. საინტერესოა, რომ დედებს შეუძლია ღრმად იძინოს ტყუპ-ქუხილის დროს, მაგრამ შეიძლება გაეღვიძოს თავისი პატარას უმნიშვნელო გაფაჩუნებზეც კი“, — ამბობს სასაკი.

კლანტაზე 7 მილიარდზე მეტი ადამიანია, რომლებსაც სულ უფრო მეტად უნდათ, ხელი მიუწვდებოდეთ ტექნოლოგიებს. რადგან საზოგადოება ნიადაგის სათბობიდან ენერჯის უფრო სუფთა წყაროებს და უფრო წყნარ სატრანსპორტო საშუალებებს გადადის, მოთხოვნა „იზვიანთ მიწაზე“ და სხვა ეკოლოგიურ ღირებულებებს მხოლოდ გაიზარდა.

სიასლავები ასალ ტექნოლოგიებში

1968 წლის მარტში საბჭოთა წყალქვეშა ნავი „გოლფი II“ ბირთვულ ბალისტიკურ რაკეტებთან ერთად აფეთქდა და ჩაიძირა ჰავაის კუნძულების ჩრდილო-დასავლეთით ასობით კმ-ის მოშორებით. 5 თვის შემდეგ ამერიკელებმა იპოვეს სუბმარინის ნაშესხვრევი და მათი მოპარვა გადაწყვიტეს. მას შემდეგ დაიწყო პროექტი AZORIAN-ი — ერთ-ერთი აბსურდული და ამბიციური ოპერაცია, რომელიც კი ოდესმე ჩაუფიქრებია აშშ-ის ცენტრალურ სადაზვერვო სამმართველოს.

წარმატების შემთხვევაში პროექტი AZORIAN-ის პოტენციური სარგებელი კოლოსალური იქნებოდა — დეტალური ინფორმაცია საბჭოთა შეიარაღების შესაძლებლობებზე, ასევე, წვდომა რომელიმე ძალიან სასურველ კრიპტოგრაფიულ მონოპოლიტებზე... მაგრამ 1750-ტონიანი სუბმარინა 5 ათასი მეტრის სიღრმეში ჩაინთქა. მის ამოყვანას მხოლოდ მასიური ხომალდი შეძლებდა, ამიტომ ცსს-მ დაიქირავა ცნობილი ინჟინერი და მილიარდერი ბიზნესმენი **პოპარდ პიუსი**, რათა შეეცაზათ ლეგენდა, რომელიც გაამართლდა 200-მეტრიანი ხომალდის მშენებლობას.

ლეგენდის მიხედვით, ჰიუს დასჭირდა მარგანეცის კონკრეტების (ეს არის კარბოფილისხელა პატარა ქვები, მომრგვალო ფორმის მინერალური წარმონაქმნი ნალექ ქანებში, რომლებიც ბუნებაში წარმოიქმნება აბისალურ დაბლზე, ანუ ოკეანის ბრტყელ ფსკერზე) მოპოვება თავისი ჰოლდინგური კომპანიის — Summa Corporation-ისთვის, ამიტომ მილიარდერი-პრეზენტი ზღვის ფსკერზე განძის საპოვნელად აგებს არაჩვეულებრივ ახალ ხომალდს. ხომ დამაჯერებელია ისმის? ჰოდა, საზოგადოებამაც დაიჯერა.

„იმხანად ადამიანები ვერ ხედებოდნენ, რომ ეს იყო დიდ ხრიკი, — ამბობს ოკეანოგრაფი **ფრანკ სენსონი** ჰავაის უნივერსიტეტიდან, — უბრალოდ, წარმოდგინეთ: ნამდვილი მიზანი რომ დაეფარა, ცსს-მ შექმნა მარგანეცის კონკრეტების კვლევის მთელი ხაზი“.

გადიოდა წლები, ათწლეულები და კერძო კომპანიებმა აღმოაჩინეს, რომ მარბანეცის კონკრეტები უზარმაზარი რაოდენობით შეიცავს იზვიანთ ელემენტებს, რომლებიც საჭიროა ჩვენი კომპიუტერების, სმარტფონების, თავდაცვითი სისტემებისთვის და ა.შ. თანამედროვე ცხოვრებაში ამ ელემენტების საჭიროება ბანუს-აზვრალია, მაგრამ ხელაღმართა მათი მოპოვების წყაროები — შეზღუდული.

და აი, ცსს-ს შეთქმულებიდან 40 წლის შემდეგ, ჩვენ წყალქვეშა ციებ-ცხელების ზღვარზე აღმოვჩნდით.

ერთხელაც, შესაძლოა, ოკეანის ფსკერზე არსებული იზვიანთი ელემენტების უზარმაზარი მარაგი შევქმნათ, მაგრამ ზღვის ფსკერის დამუშავება მარტივი არ იქნება. ის ბევრ რისკთან და ტექნიკურ სირთულესთან იქნება დაკავშირებული.

ბულის თავისი გეოქიმიური შემადგენლობის გამო ამ იზვიანთი ელემენტების დამუშავებას განსაკუთრებული ტექნოლოგია სჭირდება. ეს ძვირად ღირებული და შრომატევადი პროცესია, რომელსაც ახლავს დიდი რაოდენობით რადიოაქტიური ნარჩენი.

უამრავი მაგალითია იმისა, რომ ეს ლითონები თანამედროვე ტექნოლოგიებს ხდის უფრო სწრაფს, იოლს, საიმედოსა და ეფექტიანს.

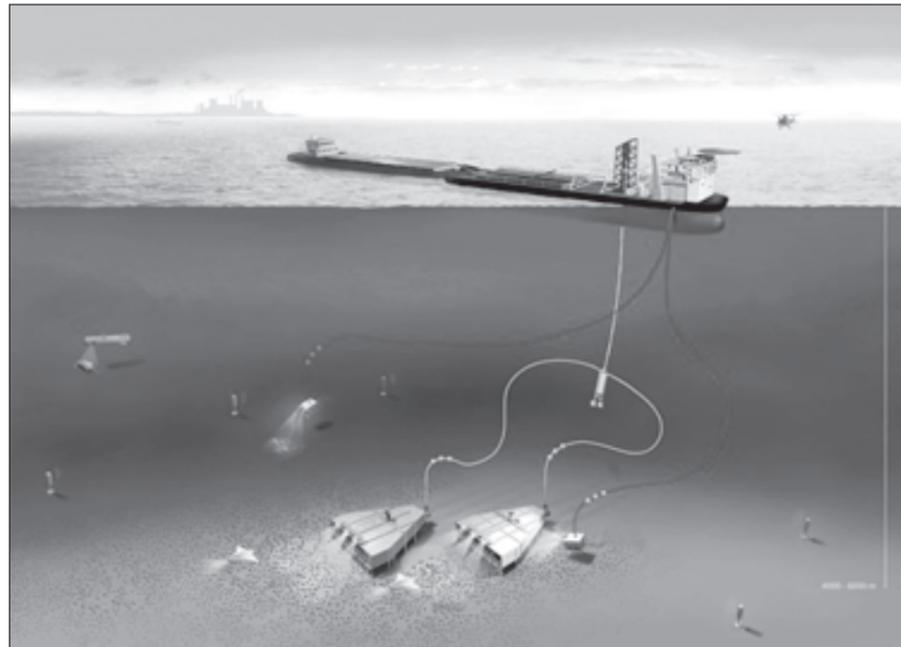
მაგალითისთვის იზვიანთი ელემენტებიდან ავიღოთ **ვიტრიუმი** (ქიმიური ნივთიერება ლანთანოიდების ჯგუფიდან), რომელიც გამოიყენება ელექტრონულ-სხივურ მიღებასა და თხევადკრისტალურ დისპლეებში. 1 კგ ვიტრიუმის ფასი 2000 დოლარია; ხოლო **ირიდიუმი**, რომელიც ბოჭკოვან კაბელებში ზღერის გამძლიერებელად გამოიყენება, 1 კგ 1000 დოლარს ღირს; **იტრიუმი** ფარმაცეუტიკული დანიშნულების რეაქტიული ძრავის ზედაპირს, რათა დაიცვას სხვა ლითონები გადახურებისგან; **ნიობიუმი** კი შენადნობს ანიტები ნეოდიმ-მაგნიტურ მალალ გამძლეობას და ფართოდ გამოიყენება ისეთ პროდუქტებში, როგორიცაა: მიკროფონები, პროფესიული ხმამაღლა მოლაპარაკებები, უკაბელო ყურსასმენები და კომპიუტერის დისკები, რომლებსაც აქვს მცირე მასა და მცირე მოცულობა და საჭიროებს მკაცრ მაგნიტურ ველს. ნეოდიმის უფრო დიდი მაგნიტური გამოყენება მაღალი სიმძლავრის ელექტრულ ძრავებსა (მაგალითად, შიბრის დულ მანქანებში) და გენერატორებში.

ამ სიის გაგრძელება კიდევ შეიძლება. იზვიანთი ელემენტების ისეთი მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ჩვენი ცხოვრებაზე, რომ მათი დეფიციტი, ბუნებრივი რესურსების საბჭოს აზრით, „ჩვენს ცხოვრებაზე ნეგატიურ გავლენას იქონიებს“.

ეს ანუხებთ დიდი სახელმწიფოების ხელისუფალით, მათ შორის, აშშ-ისას. ის მთლიანად არის დამოკიდებული იზვიანთი ლითონების იმპორტზე, ხოლო დიდი ნაწილი ამ იმპორტისა ჩინეთიდან შემოდის.

მრავალი წლის განმავლობაში ამერიკული კომპანია MolyCorp-ი იზვიანთი ელემენტების დიდ ნაწილს მოიპოვებდა მაუნტინ-პასის შტატში, მაგრამ XX საუკუნის 80-იან წლებში მონტანისა და ჩინეთის სამხრეთში ამ ლითონების უზარმაზარი საბადო აღმოჩნდა. **იაფი მუხანაღი**

ჩვენი ნათელი ტექნოლოგიური მოგავალი ოკეანის ფსკერზე დავს

თა და, პრაქტიკულად ყოველგვარი ეკოლოგიური რეგულაციების გარეშე, ჩინურმა სამთომომოვებელმა კომპანიებმა შეძლეს, უკან ჩამოეთრებინათ ამერიკული მრეწველობა 1990-იან და 2000-იან წლებში. 2002 წელს MolyCorp-მა შეაჩერა სამთომომოვებითი საქმიანობა. 2010 წლისთვის ჩინეთი ბაზრის 97%-ს აკონტროლებდა.

და, აი, მაშინ დაიწყო ჩინეთში „კუნთების თამაში“: ჯერ კვოტები შემოიღო იზვიანთი ლითონების ექსპორტზე, ხოლო 2010 წლის სექტემბერში ჩინეთის მთავრობამ იაპონიასთან საზღვაო საზღვრის თაობაზე უთანხმოების გამო შეწყვიტა იზვიანთი ლითონების ექსპორტი. ყოველივე ეს საერთაშორისო ბაზარზეც აისახა — იზვიანთი ლითონები გაძვირდა, რადგან ტექნოლოგიურმა კომპანიებმა და-

იწყეს საკუთარი მარაგების შექმნა იმის შიშით, ვაითუ, მომავალში ამ ელემენტების მიწოდებაში პრობლემები შეიქმნებოდა. ეკონომისტმა **პოლ კარუზანამ** ამერიკელი პოლიტიკოსები დაადანაშაულა იმაში, რომ „მათ ჩინეთს ხელში ჩაუგდეს იზვიანთი ლითონებზე მონოპოლია, რაც სიზმარშია კი არ დაესიზმრებოდათ ახლო აღმოსავლეთის ნავთობტირანებს“.

გავიდა წლები და ბევრმა

მიუხედავად იმისა, რომ ზღვის ფსკერის დაუშავების ტექნოლოგია ვითარდება, Nautilus Minerals-ი 2018 წელს გეგმავს ზღვის ფსკერზე პირველი მოპოვებითი საშუალოების დაწყებას, პარკანესის კონკრეტების მოპოვება შეზღუდული რჩება, რადგან ჯერჯერობით არ არსებობს სამთომომოვებითი სისტემა, რომელიც შეძლებს წყლის 3 ათასი მეტრის სიღრმეში ათვისებით ტონა ნიადაგის ამოწმებას. ჯერ არააინი გაუსხი პასუხი კითხვაზე: როგორ მოვიპოვოთ ეს ნივთიერებები?

ქვეყანამ დაიწყო იზვიანთი ლითონების საკუთარ წარმოებაზე ზრუნვა. 2014 წლის ბოლოს მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციამ ჩინეთის წინააღმდეგ, მისი არასწორი სავაჭრო პრაქტიკის გამო, მიიღო გადაწყვეტილება, რომლითაც აიძულა ჩინეთის ხელისუფლება, გაეუქმებინა კვოტები იზვიანთი ელემენტებზე. შედეგად ფასები მკვეთრად დაეცა.

იზვიანთი ელემენტებზე დეფიციტის გაჩენის შიშმა აშშ-ის პოლიტიკაზეც საგრძნობლად იმოქმედა. ქვეყნის ენერჯეტის სამინისტრომ მილიონობით დოლარი ჩადო იზვიანთი ელემენტების გამოყენების შემცირების მიზნით ჩატარებულ კვლევებში. შედეგად, ზოგიერთმა სფერომ უარი თქვა მათ გამოყენებაზე, მაგ., **იზვიანთი ელემენტებს აღარ იყენებენ „ტელს“ თავის ბატარაებში და კარავებში, მაგრამ ზომიერად სფეროში ამის გაკეთება ჯერჯერობით შეუძლებელია. ამიტომ, ამ ელემენტებზე მოთხოვნა მოგავალი მოსულად გაიზარდა.**

„ეკონომიკაში, რომელშიც იზვიანთი ელემენტების გამოყენება იზრდება, უბრალოდ, არ შეიძლება გზიდან გადახვევა, — ამბობს კინგი, — ბოლოს და ბოლოს, ახალი შახტების გახსნა მოგვინევს“.

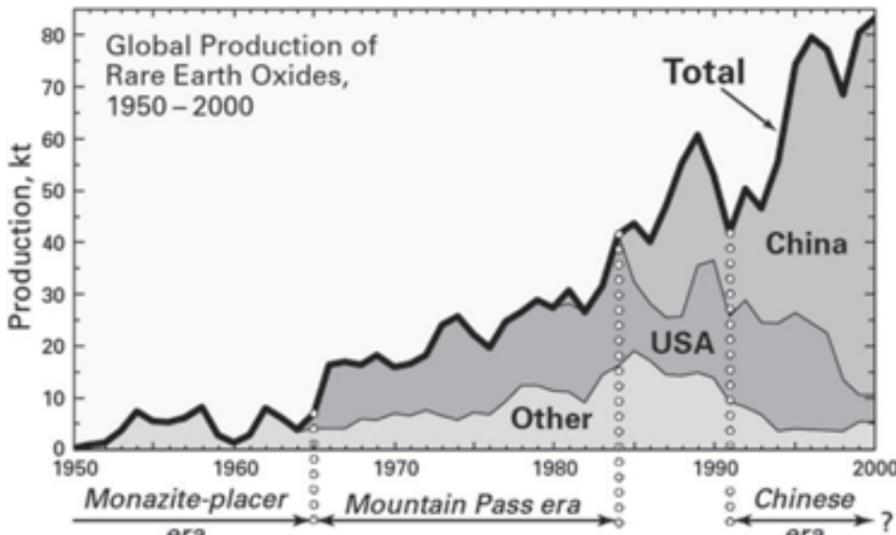
1974 წლის აბოჯუსის წყალქვეშა ნავის გადარჩენის ოპერაციის ექვსწლიანი მზადება კულმინაციას მიუახლოვდა. მის ამოსავლად დაპროექტებული 36-ტონიანი ხომალდი მართლაც უნიკალური იყო, მაგრამ ნავის წყლიდან ამოღება დაუზიანებლად მაინც ვერ მოხერხდა — იგი შესაბამისი საშუალებების შესრულებისას ორად გაიხლიჩა. დაშლილი ხომალდის ნაწილების ორი მესამედი, მათ შორის ბირთვული რაკეტები და სამხედრო-საზღვაო კოდური ნივთები, ისევ ოკეანის ფსკერზე დაემკვ. სსრ კავშირის სამხედრო-საზღვაო ოფიცრის გვამის გარდა, გაურკვეველია, კიდევ რომელია შექმნილი

მარბანეცის კონკრეციები უზარმაზარი რაოდენობით შეიცავს იზვიანთ ელემენტებს, რომლებიც საჭიროა ჩვენი კომპიუტერების, სმარტფონების, თავდაცვითი სისტემებისთვის და ა.შ. თანამედროვე ცხოვრებაში ამ ელემენტების საჭიროება განუხაზვრელია, მაგრამ ხველეთუა მათი მოპოვების წყაროები — შეზღუდული.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ლო Hughes Glomar Explorer-მა ოკეანიდან. როგორც ამბობდნენ, იყო, სულ ცოტა, სამი ვერსია, თუ როგორ განვითარდა ეს ისტორია. ჩვენ კი, ალბათ, ვერასდროს გავიგებთ სიმართლეს.

იზვიანთი ელემენტების მსოფლიო წარმოება 1950-2000 წწ.

ამის შემდეგ ეს საქმე გაჩერდა, მაგრამ Ocean Minerals Company, რომელიც ამუშავებდა სამთომოპოვებითი სამუშაოების ტექნოლოგიებს, მომდევნო რამდენიმე წელი კლარო-კლიპერტონის ზონაში (წყნარი ოკეანის აღმოსავლეთ ნაწილში) ანარმოვებას ექსპერიმენტებს ზღვის ფსკერიდან რესურსების მოპოვებაზე.

ოკეანის ფსკერზე ეს ელემენტები, არამედ ის, შესაძლებელია თუ არა მათი მოპოვება ისე, რომ ამ ბიზნესის წარმოებას აზრი ჰქონდეს.

მარბანეცის კონკრეცი

40 წელი გავიდა, რაც პროექტმა AZORIAN-მა სათავე დაუდო ღრმა წყლებში სამთომოპოვებელ მრეწველობას. აღმოჩენილი იქნა არა მხოლოდ მარბანეცის კონკრეციები, არამედ სხვა რესურსებიც, მათ შორის, წყალქვეშა ვულკანების დროს წარმოქმნილი სულფიდები და რკინამარბანეცის ქერქი, რომელიც ასევე შეიცავს იზვიანთი ელემენტებს.

ახალს.

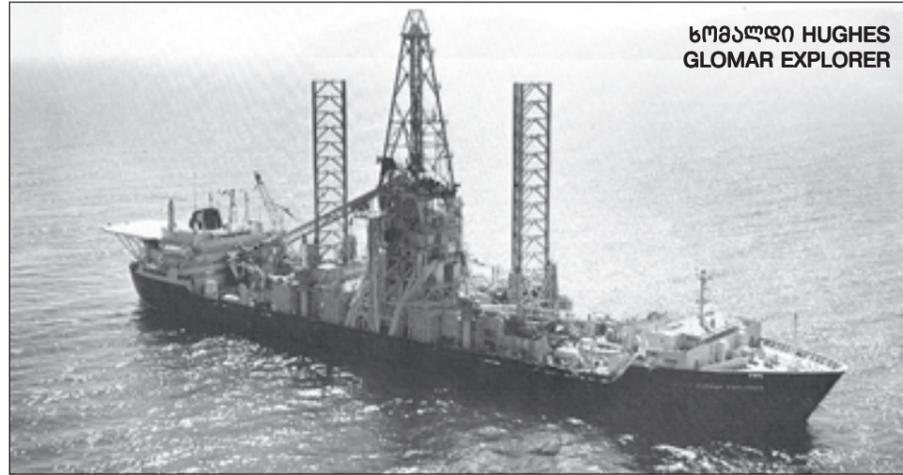
ბევრ ეკოლოგს ზარავს იმის წარმოდგენა, ნებართვის მიცემისთანავე, როგორ მიასკედებინა ზღვის ფსკერს ეს დამაშეშელი კორპორაციები და ძვირფასი ლითონების ძებნაში როგორ მოსპობენ ეკოსისტემას.

მაგრამ ჯერჯერობით არც ერთ კომპანიას არ დაუწყია ზღვის ფსკერის დამუშავება კომერციული მიზნით. ღია ოკეანე ველური დასავლეთი არ არის. ხომალდი Hughes Glomar Explorer-ის პირველი ცურვიდან ცსს-მ მიიღო ზღვის კონვენცია, ღია ზღვაში მრეწველობის რეგულირების მიზნით. შედეგად, ჯგუფს სახელწოდებით „ზღვის ფსკერის საერთაშორისო ორგანო“ (ISA) ეკისრება პასუხისმგებლობა ზღვაზე სამთომოპოვების სიღრმის განსაზღვრისთვის და საერთაშორისო წყლებში ნებართვის გაცემის უფლებაც.

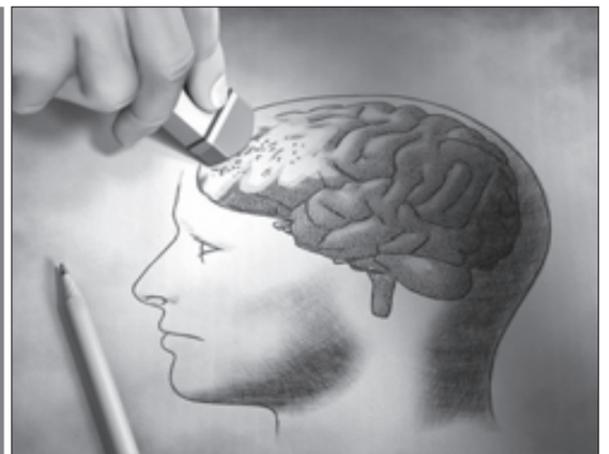
ჩვენ ვფიქრობთ ოკეანეზე, ის სასევა თევზებითა და ზღვის უხერხემლოებით. ეს სიცოცხლე, როგორც წესი, გეოგრაფიულად განსაზღვრულია და არ უყვარს თავისი წესების დარღვევა. ზღვის ბიოლოგი კარენი სმიტი 2013 წელს აღნიშნავდა, რომ ორგანიზმებს, რომლებიც კლარო-კლიპერტონის ზონაში ცხოვრობენ, შეიძლება ათასობით წელი დასჭირდეთ, სასარგებლო ნიაღისეულის მოპოვების შემდეგ იმ ადგილას ისევ რომ გამრავლდნენ.

ღღეს ათუა მიტ კომპანის პრეზიდენტი ლიკინი კლა-რიო-კლიპერტონის ზონაში მოპოვების უფლება. თავდაპირველად ISA-მ უნდა შეიმუშაოს ნების, რათა ზღვის საბადოების დამუშავება არ იქცეს შუად, რომორც ეს ხშირად ხდება, როცა აბაშიანები ხელთ იგდებენ რაღაც

სმიტისა და მისი თანამოაზრეების ვარაუდმა ISA მიიყვანა გადაწყვეტილებამდე, რომ ამ ზონიდან 550 ათასი კვ მილი ფართობი „ამოეჭრათ“ დაცვის მიზნით, მაგრამ დაცულ წყალსაც შეუძლია „იგრძნოს“ სასარგებლო ნიაღისეულის მოპოვების შედეგები. მოპოვებითი სამუშაოების წარმოების პროცესში მომა-

სომალდი HUGHES GLOMAR EXPLORER

ხანგრძლივ სტრესს შეუძლია მისი რაობის დაკარგვა გამოიწვიოს

ოპიოს შტატის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა თავებზე ექსპერიმენტების ჩატარების შედეგად დაადგინეს, რომ ხანგრძლივ სტრესსა და მესხიერებას შორის მჭიდრო კავშირია.

მეცნიერებმა მღრნელები თავდაპირველად ლაბორინთში მოათავსეს, საიდანაც გამოსასვლელი ცხოველებს თვითონ უნდა ეპოვათ. რამდენჯერაც თავებზე თავი გაართვეს მიცემულ დავალებას — დაიმასხოვრეს გასასვლელისკენ მიმავალი რთული მარშ-რუტი — იმდენჯერ მათზე სტრესულ ზემოქმედებას ახდენდნენ: მათთან სვამდენ დიდ და აგრესიულ დედალ მღრნელს.

გრძლივი სტრესული ფაქტორის ზემოქმედებაზე. ლაბორატორიული ცხოველების მოცემული გადახრა, მეცნიერების განცხადებით, ქრებოდა 28 დღის განმავლობაში. ანთების სანიანადმდეგო პრეპარატები არსებით შემოქმედებდა არ ახდენდა პოსტ-სტრესული დეპრესიის გამოვლინებისას, მხოლოდ თერაპიის წყალობით ხდებოდა შესაძლებელი მასსოვრობის შედარებით სწრაფად გაუმჯობესება.

მეცნიერებმა შეამჩნიეს, რომ უცხოის გამოჩენა და მასთან დაპირისპირება თავებებს სტრესის დონეს უმატებდა — იზნეოდნენ და ვერ პოულობდნენ გამოსასვლელს; ხოლო ის ცხოველები, რომლებიც აგრესორის დანახვაზე არ შინდებოდნენ, შეცდომებს არ უშვებდნენ და ლაბორინთის გამოსასვლელს აგნებდნენ.

კვლევის ამ შედეგებმა დაარწმუნა მეცნიერები, რომ სტრესული ფაქტორის ზემოქმედების შედეგად მესხიერების პრობლემების წარმოშობა სტრესზე სწორედ იმუნური სისტემის რეაქციას უკავშირდება.

სპეციალისტებს მიაჩნიათ, რომ ამ მიმართულებით სამეცნიერო მუშაობის გაგრძელება არა მხოლოდ დაეხმარება მათ სტრესსა და მის თანმდევ პროცესებზე მეტის გაგებაში, არამედ სტრატეგიის შემუშავებაში იმ ადამიანებისთვის, რომელთა ყოველდღიური ცხოვრება დაკავშირებულია განგაშთან, დეპრესიასა და სხვა ემოციურ აშლილობებთან.

მეცნიერებმა შეამჩნიეს, რომ უცხოის გამოჩენა და მასთან დაპირისპირება თავებებს სტრესის დონეს უმატებდა — იზნეოდნენ და ვერ პოულობდნენ გამოსასვლელს; ხოლო ის ცხოველები, რომლებიც აგრესორის დანახვაზე არ შინდებოდნენ, შეცდომებს არ უშვებდნენ და ლაბორინთის გამოსასვლელს აგნებდნენ.

მიუაქის ჰიპერკალისტური სკულპტურა

ჰიპერკალისტური სკულპტურის ავტორი რომ მიუაქი ლონდონში მუშაობს — საკუთარ კომპანიაში სარაკლამო ბაზრისთვის ანიმაციას ქმნის. კარიერა კი მან ავსტრალიაში 1996 წლიდან საბავშვო ტელევიზიაში დიზაინერობით დაიწყო.

ფსონები არც ისე მალაია, როგორც იმ დროს, როცა ორი ზესახელმწიფო ბირთვული ომის ზღვარზე იმყოფებოდა, მაგრამ მომავალში ფსონები შეიძლება გაიზარდოს. პლანეტაზე 7 მილიარდზე მეტი ადამიანია, რომლებსაც სულ უფრო მეტად უნდათ, ხელი მიუწვდებოდეთ ტექნოლოგიებზე. რადგან საზოგადოება ნიაღისეული სათბობიდან ენერჯის უფრო სუფთა წყაროზე და უფრო წყნარ სატრანსპორტო საშუალებებზე გადადის, მოთხოვნა „იმეფიან მიწებზე“ და სხვა ეკოლოგიურ ლითონებზე მხოლოდ გაიზარდება.

გეგეორდი

www.gegword.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

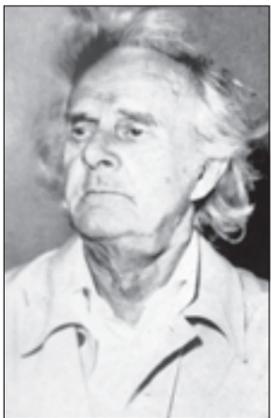
1 ივნისი ბავშვთა დღის საერთაშორისო დღეა. 1949 წლის ნოემბერში პარიზში, ქალთა საერთაშორისო დემოკრატიული ფედერაციის კონგრესის გადაწყვეტილებით, დანესდა ბავშვთა დღის საერთაშორისო დღე, რომელიც 1950 წლის 1 ივნისიდან ყოველწლიურად აღინიშნება.

რუბრიკა „ქრონოგრაფი“ გაეცნობით ინფორმაციას როგორც ჩვენი ქვეყნის, ასევე კაცობრიობის ისტორიაში ყველაზე მნიშვნელოვან მოვლენებსა და გამორჩენილ ადამიანებზე.

ყველაზე მნიშვნელოვანი ისტორიული მოვლენები

*** 1906 წლის 16 მაისს** პეტერბურგში დაიბადა ქართველი კომპოზიტორი, პედაგოგი, საზოგადო მოღვაწე, სახარტიველოსა და სსრკ-ის სახალხო არტისტი, ახალი ქართული საკომპოზიტორო სკოლის ფუძემდებელი ანდრია ბალანჩიშვილი. ის იყო ქართული ეროვნული ოპერის დამაარსებლის, **მელიტონ ბალანჩიშვილის** უმცროსი ვაჟი და მსოფლიოში სახელგანთქმული ბალეტმასტერის, ამერიკის კლასიკური ბალეტის ფუძემდებლის — **ჯორჯ ბალანჩინის** (გიორგი ბალანჩიშვილის) ძმა. ანდრია ბალანჩიშვილი ავტორია პირველი ქართული ბალეტისა „მზეჭაბუკი“ (ვახტანგ ჭაბუკიანთან ერთად). მას, აგრეთვე, ეკუთვნის 28 აპრილს.

ნის ბალეტები: „ცხოვრების ფურცლები“ და „მწირი“.

*** 1935 წლის 5 ივნისს** თბილისში დაიბადა ქართული თეატრისა და კინოს მსახიობი, საქართველოს სახალხო არტისტი **პაპი კახიანი**. 1959 წელს დაამთავრა შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრალური ინსტიტუტის სამსახიობო ფაკულტეტი და მუშაობა დაიწყო რუსთაველის სახელობის აკადემიურ თეატრში. შეასრულა როლები სპექტაკლებში: „ღვთაებრივი კომედია“ (ადამი); „გუმნატი“, „სამი მუსიკოსი“; „მავრების განდევნა“, „ჯვარცმული ქრისტე“ და სხვ. გარდაიცვალა 1992 წლის 28 აპრილს.

(**სიმონ ჩაჩავა**); **„მერე რა, რომ სველია სველი იასამანი“** (ბოტანიკური) და სხვ. მონაწილეობდა ფილმებში: **„მამლეული“** (რეზო); **„მაცი ხეტი“** (ჯამლეული — ბატონიშვილი); **„უდაბნოს თეთრი მზე“** (შაგი აბდულა); **„ნერგები“** (დავითი); **„მზე შე მოდგომისა“** (სამსონი); **„ვერის უბნის მელოდიები“** (იტალიელი ბალეტმასტერი); **„ღვინის ქურდები“** (ელიზა); **„ნატერის ხე“** (იორამი); **„სიყვარული ყველას უნდა“** (კოლა); **„მონანიება“** (მიხეილ კარემელი), **„ცხოვრება დონ კიხოტისა და სანჩოსი“** (დონ კიხოტი) და სხვ.

*** 1799 წლის 6 ივნისს** მოსკოვში დაიბადა გამოჩენილი რუსი პოეტი, დრამატურგი და პროზაიკოსი, ისტორიკოსი და პუბლიცისტი, თანამედროვე რუსული ლიტერატურული ენის შემქმნელი **ალექსანდრე პუშკინი**. მისი ცნობილი ნაწარმოებებია: „რუსლანი და ლიუდმილა“, „კავკასიის ტყვე“, „ბახჩისარაის შადრევანი“, „პოლიტიკა“, „ევგენი ონეგინი“, „ბორის გოდუნოვი“, „მოცარტი და სალიერი“, „ქვის სტუმარი“, „კაპიტნის ქალიშვილი“, „ზღაპარი მეფე სალტანზე“, „ზღაპარი ოქროს მამალზე“ და სხვ. 1837 წლის 27 იანვარს ფორუდანტსკა დუელში სა-

სიკვდილოდ დაჭრა და იმავე წლის 29 იანვარს გარდაიცვალა.

*** 1599 წლის 6 ივნისს** სევილიაში (ესპანეთი) დაიბადა ესპანელი მხატვარი, ესპანური ფერწერის ოქროს ხანის წარმომადგენელი **დიეგო ველასკესი** (დიეგო როდრიგეს დე სილვა-იველასკესი). მისი ცნობილი ნამუშევრებია: „მეფე ფილიპე IV პორტრეტი“, „მეწიწეები“ (ფილიპე IX ოჯახი), „ვენერა სარკით“, „მოგვთა თაყვანისცემა“, „ინფანტა მარგარიტას პორტრეტი“, „ქალი მარათი“, „მარსი“, „სამი მუსიკოსი“, „მავრების განდევნა“, „ჯვარცმული ქრისტე“ და სხვ. გარდაიცვალა 1660 წლის 8 აგვისტოს.

რეტი, „მეწიწეები“ (ფილიპე IX ოჯახი), „ვენერა სარკით“, „მოგვთა თაყვანისცემა“, „ინფანტა მარგარიტას პორტრეტი“, „ქალი მარათი“, „მარსი“, „სამი მუსიკოსი“, „მავრების განდევნა“, „ჯვარცმული ქრისტე“ და სხვ. გარდაიცვალა 1660 წლის 8 აგვისტოს.

*** 1632 წლის 7 ივნისს** აგრამში, იმხანად დიდი მოგოლების ინდოეთის იმპერიის დედაქალაქში, დაიბადა მსოფლიოს არქიტექტურის ერთ-ერთი შედევრის — **თაჯ-მაჰალის** მშენებლობა. მავზოლეუმში, რომლის მშენებლობაც 20 წელიწადს გაგრძელდა, ააგეს იმპერატორ შაჰ-ჯაჰანის გარდაცვალებიდან შემდეგ — **მუშთა-მაჰალის** პატივსაცემად. მშენებლობაში 20 ათასი ადამიანი მონაწილეობდა.

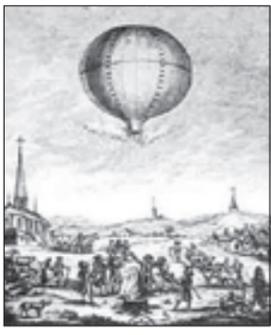
მავზოლეუმში, რომლის მშენებლობაც 20 წელიწადს გაგრძელდა, ააგეს იმპერატორ შაჰ-ჯაჰანის გარდაცვალებიდან შემდეგ — **მუშთა-მაჰალის** პატივსაცემად. მშენებლობაში 20 ათასი ადამიანი მონაწილეობდა.

*** 1926 წლის 1 ივნისს** ლოს ანჯელესში დაიბადა ამერიკელი კინომსახიობი, მომღერალი, 1950-იანი წლების სექსსიმბოლო **მერილინ მონრო** (ქალიშვილობაში **ნორმა ჯინ მორტენსონი**). შესრულებული აქვს როლები ფილმებში: „ასფალტის ჯუნგლები“ (ანჟელა), „ყველაფერი ევაზე“ (მის კაზუელი), „ნითელკანიანთა ბელადი და სხვები“ (მეძავე), „როგორ გავთხოვდეთ მილიონერზე“ (პოლა), „პრინცი და მოცეკვავე ქალი“ (მარინა), „ჯაზში მხოლოდ ქალიშვილები არიან“ (დანა) და სხვ. გარდაიცვალა 1962 წლის 5 აგვისტოს.

„ყველაფერი ევაზე“ (მის კაზუელი), „ნითელკანიანთა ბელადი და სხვები“ (მეძავე), „როგორ გავთხოვდეთ მილიონერზე“ (პოლა), „პრინცი და მოცეკვავე ქალი“ (მარინა), „ჯაზში მხოლოდ ქალიშვილები არიან“ (დანა) და სხვ. გარდაიცვალა 1962 წლის 5 აგვისტოს.

*** 1783 წლის 5 ივნისს** საფრანგეთის ქალაქ ანონეში გაიმართა **ფრანგი გამომგონებლების, ძმები მონტგომერიების** თბური აეროსტატის პირველი აფრენის პირველი საჯარო ჩვენება. საპირველი ბურთი დამზადებული იყო ქაღალდისა და სელის ქსოვილისგან. კონსტრუქციის სიმაღლე 15 მ იყო, მოცულობა — 2200 კუბ. მეტრი, წონა — 200 კგ. აეროსტატის პირველი გაფრენა მგზავრების გარეშე განხორციელდა. იმავე წლის 21 ნოემბერს კი ამ აეროსტა-

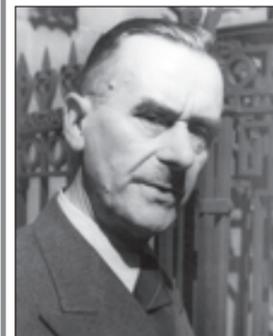

ტი ნახევარი საათის განმავლობაში იფრინეს **პილატრ დე როზინი** და **ფრანსუა დ'არლანდმა**.

*** 3 ივნისი პარაშუტის დაბადების დღეა.** 1785 წლის 3 ივნისს ფრანგმა პარაშუტისა და **ფრანსუა ბლანშერმა** (1753-1809) ლონდონში პირველად წარადგინა მის მიერ შექმნილი პარაშუტი საჰაერო ბურთიდან გადმოსახტომად. თვითონ ბლანშერმა ვერ გაბედა 300 მეტრის სიმაღლიდან გადმოსხტომა და პარაშუტი ჩააბა ძაღლს, რომელიც მშვიდობით დაეშვა მიწაზე. პირველი ადამიანი, რომელიც საჰაერო ბურთიდან პარაშუტით გადმოხტა, იყო ფრანგი აერონავტი **ანდრე-ჟაკ ბარნატი**. ეს მოხდა 1797 წლის 22 ოქტომბერს პარიზში. პარაშუტი ამ

კონსტრუქციას ფრანგმა ფიზიკოსმა **ლეონარდმა** დაარქვა. პარაშუტის პირველი ესკიზი კი 1483 წელს **ლეონარდო და ვინჩი** დახატა.

*** 1875 წლის 6 ივნისს** ლიუბეკში (გერმანია) დაიბადა გერმანელი მწერალი, ნობელის პრემიის ლაურეატი (**1929 წ.**) **თომას მანი** (პაულ თომას მანი). მისი პოპულარული ნაწარმოებებია: „ბუდენბროკები“, „სიკვდილი ვენეციაში“, „ტრისტანი“, „დოქტორი ფაუსტი“, „შავი გედი“ და სხვ. გარდაიცვალა 1955 წლის 12 აგვისტოს.

კარგი პერიოდია ძველი საქმეების დასასრულებად და ახალი პროექტების დასაწყებად. წარმატებას მიაღწევინ კუროს, ქალწულისა და სასწორის ნიშნით დაბადებულები.

რას გვიჩაქვს პარსკვლავები

1 - 7 ივნისის ასტროლოგიური კრონოზი

ვერძი 21 მარტი — 20 აპრილი

ფარული ინტრიგების გამო, შესაძლოა, პრობლემები შეგექმნათ კოლეგებთან ურთიერთობაში. მოთოკეთ ემოციები და თქვენი საქმე გულმოდგინედ აკეთეთ — გარშემო მყოფებთან დაპირისპირება რეპუტაციის შელახვის მეტს არაფერს მოგიტანს. გააკონტროლეთ შემოსავალ-გასავლები, რადგან არ არის გამორიცხული, ფინანსური პრობლემები შეგექმნათ. საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობა ჰარმონიულად წარიმართება, თუ ჯიუტად არ შეეცდებით, თქვენი თვალსაზრისი თავს მოახვიოთ. თუ ღვიძლი განუხებთ, აუცილებლად მიმართეთ ექიმს და ჩაიტარეთ პროფილაქტიკური პროცედურები, რაციონიდან ამოიღეთ ყავა და შოკოლადი. **დადებითი დღე: 7 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 1 ივნისი.**

კურო 21 აპრილი — 21 მაისი

ენერგიით აღივსებით და შეძლებთ რამდენიმე საქმის ერთდროულად კეთებას, ოღონდ გაითვალისწინეთ, რომ 5 ივნისამდე უნდა დაასრულოთ დაწყებული საქმეები, რადგან შემდეგ კარგა ხნის განმავლობაში გაგიჭირდებათ ამის გაკეთება. მოერიდეთ იმ ადამიანებთან კამათსა და დაპირისპირებას, რომლებსაც პატივს სცემთ და გიყვართ. მარტოხელა კუროებმა შეიძლება გაიცნონ საინვალმდეგო სქესის წარმომადგენელი, რომელთანაც მგზნებარე რომანს გააჩაღებენ. შეეცადეთ, სწორად გაანალიზოთ შრომისა და დასვენების დრო. გაუფრთხილდით თვალებს — დიდია მხედველობის დაქვეითების ალბათობა. **დადებითი დღე: 6 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 2 ივნისი.**

ბუჩქი 22 მაისი — 21 ივნისი

სასიკეთო პერიოდია. აქტიურად იმოქმედეთ, ოღონდ, ვიდრე საქმეს წამოიწყებთ, მკაფიო გეგმა შეადგინეთ, რადგან, შესაძლოა, ძალისხმევა საჭირო მიმართულებით ვერ მიმართოთ. მოიმატებს თქვენი მომხიბვლელობა და საინვალმდეგო სქესის ბევრი წარმომადგენლის ყურადღებას მიიპყრობთ, მაგრამ თაყვანისმცემლისადმი არასერიოზულმა დამოკიდებულებამ შეიძლება კონფლიქტამდე მიგიყვანოთ. თავი აარიდეთ სტრესულ სიტუაციებს და მეტი დრო გაატარეთ ბუნების ნიაღში. საერთოდ კი, სჯობს, სპორტის რომელიმე სახეობით დაკავდეთ ან ხშირად შეასრულოთ სუნთქვითი სავარჯიშოები. **დადებითი დღე: 2 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 4 ივნისი.**

კირჩხიბი 22 ივნისი — 22 ივლისი

შესაძლებლობა მოგეცემათ, გაიცნოთ გავლენიანი ადამიანები, რომლებიც იდეების განხორციელებაში დაგეხმარებიან. შესაძლოა, მიიღოთ ინფორმაცია, რომელიც ცხოვრების შეჩვეულ რიტმს შეგიცვლით. ნუ შეენიანადმდეგებით ცვლილებებს — ყველაფერი თქვენს სასიკეთოდ წარიმართება. არ გაღიზიანდეთ იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ახლობელი ადამიანები თქვენგან ბევრს მოითხოვენ. ემოციები ხელს შეგიშლით მართებული გადაწყვეტილების მიღებაში. გაითვალისწინეთ, რომ დიდი გულ-სისხლძარღვთა ქრონიკული დაავადების გამწვავების ალბათობა. **დადებითი დღე: 6 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 1 ივნისი.**

ლომი 23 ივლისი — 22 აგვისტო

სამსახურში შეიძლება პრობლემა შეგექმნათ: არ არის გამორიცხული, კოლეგებმა სწორად ვერ გაიგონ თქვენი საქციელი, ნათქვამი ან რეაქცია ამა თუ იმ მოვლენაზე. თავი შეიკავეთ კრიტიკული გამოხატულებებისგან და გადაწყვეტილებები ინტუიციის კარნახით მიიღეთ. მარტოხელა ლომებს შეიძლება რამდენიმე თაყვანისმცემელი გამოუჩნდეთ. თუ პაემანს შემოგთავაზებენ, დათანხმდით, მაგრამ ურთიერთობის გაღრმავებას ნუ იჩქარებთ. დაქორწინებულმა ლომებმა მეტი მზრუნველობა უნდა გამოიჩინონ ოჯახის უფროსი წევრების მიმართ. დიდი საკვების მომწოდებელი სისტემის ქრონიკული დაავადების გამწვავების ალბათობა. დაიცავით კვების რეჟიმი. **დადებითი დღე: 6 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 4 ივნისი.**

ქალწული 23 აგვ. — 23 სექტემბ.

პროცესები, რომლებიც თქვენს გარშემო განვითარდება, დაგაფიქრებთ იმ მეთოდების ეფექტიანობაზე, რომლებსაც საქმის შესასრულებლად იყენებთ და შეძლებთ ისეთი ნაბიჯების გადადგმას, რომლებიც ბევრი პრობლემის მოგვარებაში დაგეხმარებათ, თუმცა ამისთვის მუხლწაუხრელი შრომა დაგჭირდებათ. დაქორწინებული ქალწულების ურთიერთობა მეუღლესთან ჰარმონიულად წარიმართება. შესაძლოა, დახმარება გთხოვოს ნათესავმა, უარს ნუ ეტყვიან, რადგან კეთილი საქმის გაკეთება სიამოვნებას მოგგვრით. იმ ქალწულებისთვის, რომლებსაც ჭარბი წონა აწუხებთ, კარგი პერიოდია დიეტის დასაწყებად, ოღონდ ჯერ ექიმთან უნდა გაიარონ კონსულტაცია. **დადებითი დღე: 7 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 4 ივნისი.**

სასწორი 24 სექტ. — 23 ოქტ.

სასიკეთო პერიოდია. შეძლებთ იმ პრობლემების მოგვარებას, რომელთა წინაშეც ცოტა ხნის წინათ აღმოჩნდით და ძალიან განუხებდათ. ერთადერთი, რაც უნდა გაითვალისწინოთ, ძალების სწორად განაწილებაა. შეამცირეთ გასავლები, რადგან მოსალოდნელია გაუთვალისწინებელი დანახარჯები. მარტოხელა სასწორებს საინვალმდეგო სქესის ახალგაზრდობილ წარმომადგენელთან ელით რომანტიკული თავგადასავალი, რომელიც ხელს შეუწყობს ურთიერთობის გაღრმავებას. მაღალი ტრავმირების ალბათობა. გაფრთხილდით ელექტროხელსაწყოების გამოყენებისას. **დადებითი დღე: 5 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 3 ივნისი.**

მორიელი 24 ოქტ. — 22 ნოემბ.

შეიძლება აღმოჩნდეთ რთულ ვითარებაში, მაგრამ პრობლემების მოგვარებას კოლეგებისა და ახლობლების დახმარებით შეძლებთ. თავი შეიკავეთ გარშემომყოფთა გაკრიტიკებისგან და შეეცადეთ, ყველასთან კეთილგანწყობილ ურთიერთობა შეინარჩუნოთ. სასიკეთო პერიოდია საყვარელ ადამიანთან უთანხმოების მოსაგვარებლად. გულწრფელი საუბრით შეძლებთ ურთიერთობის ძველ კალაპოტში ჩაყენებას. დაძაბული სამუშაო რეჟიმის გამო შეიძლება თავი შეუძლოდ იგრძნოთ. შეეცადეთ, თავი აარიდოთ სტრესულ სიტუაციებს და მეტად დაიტვირთოთ ფიზიკურად. **დადებითი დღე: 5 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 7 ივნისი.**

მშვილდოსანი 23 ნოემბ. — 21 დეკ.

კარიერის წარმატებით გასაგრძელებლად მეტი აქტიურობა გმართებთ. ნუ ენდობთ ადამიანებს, რომლებსაც კარგად არ იცნობთ. გადაწყვეტილების მიღებისას რჩევა ოჯახის წევრებისგან მიიღეთ. შესაძლოა, დადგეთ არჩევანის წინაშე: ვის უფრო მეტი ყურადღება დაუთმოთ — მეგობრებს თუ საყვარელ ადამიანს. იმოქმედეთ ტაქტიკურად და მტკიცედ, უპირატესობა საყვარელ ადამიანს მიანიჭეთ. მეტი დრო დაუთმეთ შეიღებულ ზრუნვას. დაეხმარეთ მათ პრობლემების მოგვარებაში — ახლა თქვენი სიტყვა მათთვის ძალიან მნიშვნელოვანი იქნება. თავი აარიდეთ ალკოჰოლურ სასმელს და ფრთხილად მართეთ ავტომობილი. **დადებითი დღე: 5 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 1 ივნისი.**

თხის რქა 22 დეკემბ. — 20 იანვ.

თუ დასახული მიზნებისკენ სავალი გზიდან არ გადაუხვევთ, ეს პერიოდი წარმატებული იქნება. ზედმინივენიტ დაცავით კანონები, წესები, ინსტრუქციები და ყველაფერი ზუსტად ისე წარიმართება, როგორც დაგეგმილი გქონდათ. ფული ეკონომიურად ხარჯეთ, წინ ზაფხულია და ბევრი რამის შექმნა დაგჭირდებათ. თუ ეჭვიანობას გამოავლეთ საყვარელი ადამიანის მიმართ, კონფლიქტს თავიდან ვერ აიცილებთ. დაეხმარეთ ოჯახის უმცროს წევრებს პრობლემების მოგვარებაში. თქვენს ჯანმრთელობას სახიფათო არაფერი ემუქრება, მაგრამ ფიზიკური ფორმის შესანარჩუნებლად, კარგი იქნება, თუ ფიზიკურად დაიტვირთებით. **დადებითი დღე: 5 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 2 ივნისი.**

მეჩხული 21 იანვ. — 19 თებ.

ამ პერიოდში არ ღირს ახალი პროექტის წამოწყება. შეეცადეთ, დაასრულოთ ის საქმე, რომელიც დაწყებული გაქვთ. გამოიყენეთ თქვენი მეგობრული და საქმიანი კავშირები და წარმატება არ დააყოვნებს. დაქორწინებულმა მერწყულებმა მეტი მზრუნველობა უნდა გამოიჩინონ მეუღლის მიმართ. ერთად მოგზაურობა ან სულაც გასეირნება ბევრ სასიამოვნო წუთს განგაცდევინებთ, მარტოხელეებმა კი შეიძლება ცხოვრების თანამგზავრი იპოვონ. იმ მერწყულებმა, რომლებსაც ქრონიკული დაავადება აწუხებთ, აუცილებლად უნდა მიმართონ ექიმს და ჩაიტარონ პროფილაქტიკური პროცედურები. **დადებითი დღე: 4 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 6 ივნისი.**

თევზები 20 თებ. — 20 მარტი

ბევრი მიმართულებით შეძლებთ დადებით შედეგის მიღწევას, განსაკუთრებით — სამომავლო პროექტებზე მოლაპარაკებებში. შეიძლება ურთიერთობა დაამყაროთ გავლენიან ადამიანთან, რომელიც იდეების განხორციელებაში დაგეხმარებათ. ამ პერიოდში თქვენთვის მთავარი იქნება ოჯახში ჰარმონიისა და სიმყუდროვის შექმნა. მეტი დრო დაუთმეთ შვილებზე ზრუნვას. ბუნებამ თევზები ჯანმრთელი ორგანიზმითა და სიცოცხლისუნარიანობით დააჯილდოვა, მაგრამ ისინი ხშირად დაუდევრად ეპყრობიან ამ საჩუქარს — თავს მეტისმეტად იტვირთავენ გონებრივად და ფიზიკურად. მეტი დრო დაუთმეთ დასვენებას და იფიქრეთ ცხოვრების მხოლოდ დადებით მომენტებზე. **დადებითი დღე: 1 ივნისი.** **უარყოფითი დღე: 6 ივნისი.**

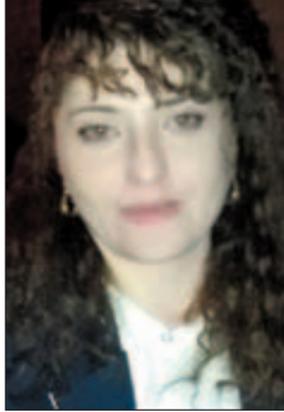
ფიქრია ხასანიძე

აქამდე აღწევს ხელისუფლება საქართველო გასაუმჯობესებლად

29 წლის ფიქრია ხასანიძე პროფესიით იურისტი. ამჟამად კუნძულ კვიპროსზე ცხოვრობს და სხვადასხვა ოჯახში დამხმარედ მუშაობს. 2013 წელს სიმსივნე დაუდგინეს, მაგრამ, გაუსაძლისი ტკივილების მიუხედავად, ერთი წლის წინათ 3 წლის შვილთან ერთად დატოვა საქართველო და კვიპროსზე წავიდა სამუშაოდ.

— ქალბატონო ფიქრია, ბევრი ქართველი ემიგრანტი ცხოვრობს კვიპროსზე? როგორები არიან კვიპროსელები და რას ამბობენ ქართველებზე?
— საკუთარი ოჯახის დატოვება და სხვისი უნიტარების ხეხვა არაა მისი სურს. როდესაც 3 წლის შვილი და 90 წლის მონუსი, რომელსაც პენსია ნაგავისაა, მისი ოჯახი დატოვებულა და ელოდება, მეზობელი როდის მოგაწვდის ერთ ნაჭერს პურს, მხოლოდ იმანზე ფიქრობ, დატოვებული ვიყავი და კვიპროსზე წავიდა. ოჯახს 3 წლის შვილით მოვწყდი და უცხო ქვეყანაში გადავიხვე. აქ, კვიპროსზე, ყველა საკუთარი ცხოვრებით

ცხოვრობს და სხვის ცხოვრებაში არ ერევა. თუ შეგამჩნიეს, რომ სანდო პიროვნება ხარ, ისე მივიღებენ, როგორც საკუთარი ოჯახის წევრს. ექიმების ოჯახში ვმუშაობ და ისე მექცევიან, როგორც შვილს. ამ ოჯახში ჩემი ცხოვრება შეცვალა. 2013 წელს შვიტყვე, რომ ჯამრთელობის პრობლემა მქონდა, დაიწყო ჩემზე ზრუნვა, წამიყვანეს საუკეთესო კლინიკაში, ორი თვის განმავლობაში დაეყვავი საუკეთესო ექიმებთან და გამოიკეთეს ოპერაცია. ეს ყველაფერი ოჯახმა აანაზღაურა. დღეს სრულიად ჯანმრთელი ვარ. ასეთი რამ საქართველოში წარმოუდგენელია. **საქართველოში სამკურნალოდ დი-**

დი ფინანსები საჭირო, ამ კი პირიქითაა — არაპირი გაქვითება, ბაქს თუ არა პირიქითაა მისსაველი ფული. უყვართ შრომა და იციან შრომის ფასი. ამ თითოეული ქართველი მხსნაჯახს რაღაც შრომას და კვიპროსელებს უკვირთ, — ასეთი მხრომელ ადამიანებს საკუთარი ძველანაობა არ აწახსნის. მეხმარებიან, რომ საქართველოში მცხოვრებ ლარი ოჯახებს საყოფაცხოვრებო ნივთები გაეუფლებოდნენ. შარშან იმ ფულით, რომელსაც რამდენიმე თვე ვაგროვებდი, თბილისში მცხოვრებ გაჭირ-

ვებულ ოჯახებს ტანსაცმელი და სათამაშოები გავუგზავნი. ამჟამად გორის ერთი სოფლის მცხოვრებ უდედამამო ბავშვებს ვეხმარები ჩემს ბერძენ და ქართველ მეგობრებთან ერთად. საქართველოში ყველას წარმოუდგენლად ეჩვენება ჩემი საქციელი, მეკითხებიან კიდევ — შენ რა სარგებელია აქაურ მეგობრებს კი მხოლოდ ის აინტერესებთ, როდის ნახავენ გახარებულ პატარებს. მე ბედნიერებას მგვრის გახარებული ბავშვების დანახვა, რომლებსაც ხანდახან პურიც კი ენატრებათ.

— თქვით, რომ საქართველოში ვერ შეძელით მკურნალობა. ვის მიაკითხეთ, სცადეთ თუ არა საქართველოს საშინაო პოლიტიკა?

— აქ მყოფი არც ერთი ქართველი არ არის ჩართული პოლიტიკაში. აქ მხოლოდ მუშაობასა და საქართველოში დატოვებული ოჯახების დაპურებაზე ფიქრობენ. მხოლოდ ტელევიზიის საშუალებით ვაღვენებთ თვალს პოლიტიკურ პროცესებს. **დღევანდელმა ხელისუფლებამ საქართველო გააცინა, ახლა მხოლოდ ქართველი ხალხის მომხრეები გადარჩებიან თუ გვიხსნიან უცხოეთში და შუაგულში დატოვებული ხელისუფლების ხელს. — ევროპის ლტოლვილები მიანდნენ. რა ხდება კვიპროსზე, როგორი დამოკიდებულება აქვთ კვიპროსელებს მათ მიმართ?**
— დიას, აქაც ჩამოვიდნენ დევნილები. კვიპროსზე საძი-

არ ჩამიტარები. არავის იმედი არ მქონია და არც მიმიმართავს, მხოლოდ ნათესავებს ვთხოვე დახმარება, მაგრამ ვერ მოვახერხეთ საქართველოს შეგროვება. სოციალურ დახმარებაზე განცხადება შევიტანე, მაგრამ უარი მითხრეს.

— კვიპროსზე მცხოვრებ ქართველ ემიგრანტებს თუ აინტერესებთ საქართველოს საშინაო პოლიტიკა?

— აქ მყოფი არც ერთი ქართველი არ არის ჩართული პოლიტიკაში. აქ მხოლოდ მუშაობასა და საქართველოში დატოვებული ოჯახების დაპურებაზე ფიქრობენ. მხოლოდ ტელევიზიის საშუალებით ვაღვენებთ თვალს პოლიტიკურ პროცესებს. **დღევანდელმა ხელისუფლებამ საქართველო გააცინა, ახლა მხოლოდ ქართველი ხალხის მომხრეები გადარჩებიან თუ გვიხსნიან უცხოეთში და შუაგულში დატოვებული ხელისუფლების ხელს.**

— ევროპის ლტოლვილები მიანდნენ. რა ხდება კვიპროსზე, როგორი დამოკიდებულება აქვთ კვიპროსელებს მათ მიმართ?

— დიას, აქაც ჩამოვიდნენ დევნილები. კვიპროსზე საძი-

ნებლებშიც კი კამერა აქვთ დამონტაჟებული. ადრე ასე არ ყოფილა, მხოლოდ ფარდებს ჩამოაფარებდნენ ხოლმე, კარსაც კი არ ხურავდნენ, მაგრამ სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩამოსულმა ლტოლვილებმა დაიწყეს ქურდობა და ამის შემდგომ დააყენეს ყველა ოჯახში ვიდეოთვალი. უკვე 14 წელია, რაც ამ კამერებით სარგებლობენ ოჯახები, მალაზიები თუ დანესებულელები, ამიტომ ქურდობას ვეღარ ახერხებენ.

— როგორი დამოკიდებულება აქვთ კვიპროსზე ერთნაირსქესიანთა ქორწინების მიმართ?

— კვიპროსზე მორწმუნე ხალხი ცხოვრობს. ყველა კომუნაში დაქორწინებულია, რომ ოჯახი არის ქალისა და მამაკაცის ერთობა, შენაშაბინსა და ენინააღმდეგობაინ ერთნაირსქესიანთა ქორწინებას. მაგრამ არიან ჰომოსექსუალი წყვილებიც, რომლებსაც საამკაროზე არ გამოაქვთ თავიანთი ცხოვრება და არც არავინ ინტერესდება მათი პირადი ურთიერთობით. ვფიქრობ, საშინაოდაა ტელევიზორზე ჰომოსექსუალების ყოველ წუთს გამოჩენა. როდესაც ამდენი გაუბედურებული ოჯახია, ამდენი პრობლემაა, რისთვის ხარჯავს საქართველო დროს? ტელევიზორზე ერთნაირსქესიანთა ქორწინების დაქანება — არადაქანონებაზე მუდმივად მსჯელობა ნიშნავს იმას, რომ ისინი დატოვებული მარს სულიერად ვამძიმებთ.

ესაუბრა ქრისტინე ტოპოციანი

«გადაჩენილას გავრჩავს შეუარებათ»

ევროპელი ანალიტიკოსი რუსეთთან ომის შესახებ

ნატოსადმი ლოიალურობის გამოსახატავად ჩეხეთის თავდაცვის მინისტრის ინიციატივა სამხედრო ქვედანაყოფების რუსეთის საზღვართან გადაყვანის შესახებ ბირთვული ომის დაწყების საფრთხეს ზრდის. მნიშვნელობა არ აქვს, სად და რა საბაბით დაიწყებს ნატო რუსეთთან ომის პროვოცირებას. ეს ნებისმიერ შემთხვევაში გამოიწვევს ბირთვულ დარტყმას და მაშინ „სიკვდილს გადაჩენილების მკვდრებს შეუარებათ“, — განაცხადა სამხედრო საკითხების ექსპერტმა მარტინ კოლერმა გამოცემა Parliamenti Listy-სთვის მიცემულ ინტერვიუში.

ლორის ნილს თავიდან ვერ აიცილებს. ამასთანავე, ამ გეგმის რეალიზაციის შემთხვევაში ჩეხი ჯარისკაცები ამოვლის გადაყვანავერაფერს შეცვლის. **ეს ნაბიჯი არაა დასრულებული, რომ ჩახეიტი მხარის უჭირავს აშშ-ის მისწრაფებას, რუსეთი ჩაითრიოს ომში და ამის გამო პასუხისმგებ-**

ჩეხეთის თავდაცვის მინისტრის — მარტინ სტროკ-ნიცკის გეგმა, რომლის მიხედვითაც, ნატომ, რუსეთის საზღვართან დახლოების მიზნით ლოიალურობის ნიშნად, რუსეთის საზღვართან 100 ჩეხი სამხედრო მოსამსახურე უნდა გადაიყვანოს, უმართებულო გადაწყვეტილებაა, — დარ-

წმუნებულია მარტინ კოლერი. რუსეთთან რეალური კონფლიქტის შემთხვევაში საზღვართან ჯარისკაცების ასეულის გადაყვანავერაფერს შეცვლის. **ეს ნაბიჯი არაა დასრულებული, რომ ჩახეიტი მხარის უჭირავს აშშ-ის მისწრაფებას, რუსეთი ჩაითრიოს ომში და ამის გამო პასუხისმგებ-**

აღსანიშნავია, რომ აშშ-ის ხელისუფლებამ უკვე რუსეთის, ფაქტობრივად, მთელი საზღვრის გასწვრივ განლაგა რაკეტისაწინააღმდეგო და პაერსაწინააღმდეგო თავდაცვის სისტემები, რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა კი ბირთვული ძალების მზადყოფნის ბრძანება გასცა.

ლატვია თავის შვილებს კარგავს

2015 წელს ლატვიის მოსახლეობა 17,1 ათასით შემცირდა

2016 წლის დასაწყისში ლატვიაში 1,9 მლნ კაცი ცხოვრობდა — 17,1 ათასით ნაკლები 2015 წლის დასაწყისთან შედარებით. 2014 წელს კი ლატვიის მოსახლეობა 0,77%-ით შემცირდა, ანუ 15,4 ათასით. შემცირდა მოსახლეობის რაოდენობა ლატვიის რესპუბლიკური მნიშვნელობის ყველა ქალაქში: დედაქალაქ რიგაში — 2,2 ათასით, დუგავპილსში — 1,1 ათასით, ლიეპაიაში — 631-ით, ელგავაში — 135 კაცით.

სპეციალისტთა აზრით, ლატვიაში მოსახლეობის შემცირების ტენდენციის მიზეზები არის ლატვიელთა ემიგრაცია უცხოეთში და შობადობის დაბალი დონე. ამასთანავე, აღსანიშნავია, რომ გასულ წელს სამშობლოში დაბრუნდა უცხოეთში გადახვენილი 5,6 ათასი ლატვიელი, მაგრამ ამან მნიშვნელოვნად ვერ იმოქმედა მოსახლეობის რაოდენობის მატებაზე.

საქართველო ესტუმრეთ ჩვენს სივსს
პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

http://www.geworld.ge
მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894

